

Kun me olimme tyttöjä

SARAH

DOUDNEY

KUN ME OLIMME TYTTÖJÄ

KIRJOITTANUT

SARAH DOUDNEY

ENGLANNINKIELESTÄ SUOMENTANUT

VALFRID HEDMAN

ARVI A. KARISTO OSAKEYHTIÖ
HÄMEENLINNASSA

»Kuin eilispäivää muistelen
mä tyttövuosiamme.»

Vanha laulu.

1. l u k u.

Muutamia tytöistä.

On syyskuun iltapuoli, kultalehvät kimaltelevat ja taivas on tyyni. Eläintieteellisen puutarhan kukkavat välkkyvät syksyn rikkaassa, syväsävyisessä väriloistossa. Penkin päässä, vähän matkaa isoimpien karhujen häkeistä istuu nuori nainen, nähtävästi kirjaan syventyneenä, ja saman penkin toisessa päässä on kaksi viisitoista- tai kuusitoistavuotiasta tyttöä hartaassa keskustelussa.

„Mitä pidät hänestä?“ kysyy toinen näistä, päättäväisen näköinen tumma tyttö, jonka oranssinväri- nen silkinen kaulahuivi lieventää mustan takin koruttomuutta. „Jos sinua pyydetäisiin häntä kuvailemaan, niin mitä sanoisit?“

„Sanoisin, että hän on aivan moukkamainen.“

„Minä sanoisin, että hän on täysi tolvana.“

„Charlotte!“ virkahtaa lukeva nainen hyvin tyynellä äänellä.

„Mitä niin, neiti Thornhill?“

„Toivon, etten koskaan kuule sinun toistavan tuota epäystävällistä ja epänaiseellista lausetta.“

Charlotte Ashley'n ruskeat posket leimahtavat, ja sekunniksi hänen silmänsä säkenöivät uhmaa. Jos neiti Thornhill olisi sanonut vain „epäystävällistä“, hän olisi voinut sen tyynesti kestää; mutta „epänaisellinen“ oli sietämätöntä! Saattoiko joku Ashley koskaan olla epänaisellinen?

On kuitenkin aivan mahdotonta yrittää riidellä neiti Thornhillin kanssa. Hän on nuorempi muita opettajattaria ja on ollut täysihoitola-opistossa vasta kuusi kuukautta; mutta rouva Mayfield tahtoo ehdottomasti säilyttää arvovaltansa kaikessa. Sitäpaitsi on tuossa nuoressa naisessa itsessään joku hiljainen voima, mikä tekee mahdottomaksi kohdella häntä epäkunnioituksella. Kuvaillemattomalla tavalla hän kykenee herättämään kuuliaisuutta — sellaista tottelevaisuutta, mihin taivutaan mielihyvällä, kunnioituksella ja rakkaudella.

Lausuttuaan moitteensa, neiti Thornhill kumartui jälleen kirjansa yli; ja lyhyen äänettömyyden jälkeen tytöt alkavat uudelleen jutella.

Charlotte Ashleyllä on aina paljon puhuttavaa varsin monista asioista; ja Pamela Rye on hänen mielitoverinsa. He ovat hyvin sopiva pari, sillä Charlotte kuuntelee mielellään oman äänensä sointua, kun Pamela sitävastoin paljoa kernaammin tahtoo olla vaiti. Hänen koulutoverinsa väittävät, että hän on liian velto puhuakseen; mutta kuitenkin hän kuuntelee ja muistaa paljon siitä, mitä hänen kuultensa sanotaan.

Hän on sievä — hyvin sievä, sanovat jotkut hänen ystävänsä, — ja hänen kauneutensa on sitä lajia, jonka kaikki tunnemme. Hänen tuttavapiiristään voi löytää ainakin pari kolme tyttöä, jotka ovat hyvin Pamelan näköiset. Hän on melkein liian hoikka, eivätkä hänen kasvonsa olleet erittäin ilmeikkäät; mutta ei taas voi olla ihailematta hänen hienoa kyömyneenänsä, kirkkaan sinisiä silmiään ja omenankukilta hohtavaa hipiäänsä.

„Katsohan tuota tyttöä!“ huudahtaa Charlotte äkkiä, naurahtaen hillittömän huvitettuna. „Neiti Thornhill, jos olette vihainen, en sille mitään voi. Katsokaa häntä itse — katsokaa, kuinka hän tuijottaa tuohon häkkiin! Kuvittelen kuulevani hänen huudahtelevan kuin paimentyttö kuninkaan linnassa: 'ihmeellisempää! Yhä ihmeellisempää!‘“

Neiti Thornhill kohottaa silmänsä, hymyilee, eikä ole ollenkaan vihainen.

„Tosiaankin, siltä se vähän näyttää“, sanoo hän nousten ja menen kuin loihdittuna katselevaa olen-toa kohti. „Päättäni rupeaa melkein huimaamaan aina, kun katselen kauan tuota suurta mustaa karhua; se ei koskaan käänny lyhyttä rataansa kiertäessään eikä koskaan hetkeksikään pysähdy. Rakas tyttöseni, eikä se sinusta muistuta pahaa unta?“

Lausuessaan viime sanansa hän laskee kätensä haltioituneen oppilaansa olalle. Vastatullut tyttö hät-

kähtää, kohtaa hymyilevät silmät ja vastaa sitten ujostelematta:

„Kyllä, niin luulen. Se tuo mieleeni prinsessan aasinpäällä varustetun kosijan. Tämä on hauska paikka, neiti Thornhill; toivon, että saamme tulla tänne hyvin usein.“

„Oh, kyllä hyvin usein. Puutarha on sinulle uutta, eikä se pitkään aikaan menetä tenhoaan.“

„Kaikki on uutta“, sanoo tyttö hiukan huohtaen, ja pilvi häilähtää äkkiä noille kukoistaville nuorille kasvoille. „Minä näetten“, lisää hän epävarmasti, „en voi olla tuntematta, että vanha ja tutunomainen on parasta.“

„Niin on minustakin“, vastaa opettajatar; ja jos tarkkakorvainen Charlotte Ashley olisi ollut kuulemassa, hän olisi heti huomannut heikon värähdyksen hänen äänessään. „Mutta, Jennet, ethän ole menettänyt mitään entisistä. Vielä palaat kotiisi ja tapaat kaikki aivan samoillaan.“

„Ah, jospa voisi olla siitä varma!“ sanoo Jennet Fowler, katsahtaen neiti Thornhillin kasvoihin isoilla, vakavilla, harmailla silmillään. „Kaikista enin pelkään muutosta. Tahdon, että kaikki pysyisi paikallaan; ja kuitenkin tiedän, etten voi menetellä kodisani niinkuin oli tapani menetellä nukkehuoneessani — järjestää kaiken parhaan makuni mukaan ja olla aivan varma, että kaikki pysyisi sellaisena.“

„On Eräs, joka määrää kaiken sekä taivaassa että

maan päällä“, lausui neiti Thornhill vastaukseksi kaihomieliseen katseeseen. „Meidän tulee jättää Hänen haltuunsa kaikki, mikä meille on arvokkainta. Emmekä saa unhoittaa, että Hän on Isä, joka tahtoo meidän Häneen luottavan.“

Hiukan väsyneinä toisiinsa Charlotte ja Pamela nousevat kuin yhteisestä sopimuksesta penkiltään ja kävelevät verkalleen opettajattaren luo. Heidän mielestään tämä uhrautuu aivan tarpeettomasti uudelle oppilaalle; ja varsinkin Charlotte on taipuvainen pikkuiseen kateuteen, jos neiti Thornhill kiinnittää liian paljon huomiota uusiin tulokkaihin.

„Hän tekee tuon Fowlerin tytön aivan itserakkaaksi, jos hän kovin paljon hänestä huolehtii“, kuiskaa hän Pamelalle. Ja Pamela avaa ja sulkee sinisilmänsä myöntymyksen merkiksi.

„Jos neiti, hm... Fowler on saanut kyllikseen karhuista“, alottaa Charlotte, oivallisesti matkien veljeänsä kapteeni Ashleyä, „emmekö mielestänne voisi lähteä kotiin, neiti Thornhill?“

„Oletko valmis tulemaan, Jennet?“ kysyi opettajatar ystävällisesti.

„Kyllä... kyllä, jos te sitä haluatte; mutta tahtoisin pikimältään katsoa biisonia.“

„Se käy helposti päinsä, lapseni; biisonin karsina ei ole kaukana.“ Ja neiti Thornhill astuu edellä karjavajoille vievää tietä.

„Aika kiusankappale“, mutisee Charlotte, joka kulkee perässä Pamelan kanssa.

„Oi, onko täällä todellakin karju¹?“ kysyy Jennet kääntyen pelokkaan uteliaana uusien koulutoveriensa puoleen.

„Niitä on joukottain“, vastaa Charlotte. „Ne ovat päästetyt irralleen puistoon ja samoilevat ympäriinsä, missä haluavat.“

Kaikki neljä nauravat hilpeästi niinkuin nuoret ihmiset kernaasti nauravat hyvin lauhkealle leikille. Mutta Jennetin posket kuumottavat, ja polttava puna viipyy hetkisen hänen kasvoillaan. Kodissaan hän ei koskaan hävennyt olla pikkuisen hupakko; mutta täällä hän tuntee, että joku aina vaanii hänen virheitänsä, ja että Charlotten ja Pamelan nauru ei ole aivan yhtä hyväluontoista ja hempeätä kuin entinen kodin hilpeys.

Mutta vaikka hän hiukan aavistaakin, että hänen selkensä takana irvistellään, hän kuitenkin nauttii biisonin näkemisestä. Se on kyllin ystävällinen tulakseen puisen hökkelinsä ovelle ja näyttääkseen, kuinka se osaa töllistellä. Neiti Thornhill antaa tytön katsella hetkisen; ja sitten he lähtevät eläintarhasta ja kävelevät kotiin päin päivän hämärtyessä.

Osan tiestä he ajavat raitiovaunulla ja kun he vihdoin pääsevät Brunswickin torille, tuntuu teen ja voi-

¹ Englanninkielen sanat *bore* (kiusankappale) ja *boar* (metsäkarju) äännetään samalla tavalla. Suom.

leipien ajattelemisen Jennetistä hyvin tervetulleelta. He astuvat sisään korkeaan muuriin lävistetystä rautaportista, mikä saa maalaistytön ajattelemaan luostaria, ja kulkevat hiekoitettua, syksyn varisseiden lehtien peittämää käytävää pitkin rakennuksen ovelle.

Niin vakavalta ja yksitoikkoiselta kuin Pyhän Annan opisto ulkopuolelta näyttääkin, on siellä sisällä aina iloista ja hilpeätä. Maatilan talonpoikaiseen kodikkuuteen tottunut Jennetkään ei näe mitään synkkää näissä mukavissa suojissa, ja rouva Mayfieldillä, laitoksen johtajattarella, taas on niin vaikuttavan äidillinen sävy, että se saa ujut tytöt heti reipastumaan. Vielä parempi, hänen laajassa povessansa sykkii oikea äidin sydän, eikä kukaan ole liian arka uskomaan huoliansa hänen auliiseen korvaansa. Pieniksi, vähäpätöisiksi suruiksi niitä jotkut nimittäisivät, keveiksi heinäsirkan kuormiksi! Mutta rouva Mayfield tietää nuorten uskovan, että jokainen suru on ikuinen, ja katselevan toivottomasti sumein silmin tulevaisuuteen, jota heidän nykyisten huoltensa pilvi tummentaa. Hän ymmärtää kokemattoman sydämen epätoivoisen huudon: „Minä en enää koskaan tule onnelliseksi!“ Myöhemmin tuo sama sydän elämän toistuneista koetuksista viisastuneena voi sanoa: „Tie näyttää nyt pimeältä, mutta kyllä se käy valoisaksi jälleen, kunhan olen kulkenut kauemmaksi.“

Mutta vaikka Pyhän Annan opisto on todella hu-

paisa, Jennet Fowlerin ajatukset kääntyvät surumielin ja kaivaten takaisin etäiseen maalaiskotiin.

Äänekäs kellonsoitto kutsuu teelle; mutta hetkiseksi hän viipyy käytävässä erään puutarhaan antavan ikkunan luona. Ja näiden Lontoon puiden, noiden savuttuneiden seinien ja tuon hämärän taivaan asemasta hän näkee punoittavan iltaruskon hehkuvan kummulta metsän läpi isän peltosarkojen takaa ja tutunomaisten hahmojen palaavan kotiin laidunmaan yli.

— Ah, — huoahtaa hän pyyhkien kyöneleen, — tavannenkohan todellakin kaiken samanlaisena, kun pääsen kotiin? Miten iloinen... miten sanomattoman iloinen olisinkaan, jos voisin kohottaa vanhan oven säppiä ja vilkaista sinne sisälle heidän luokseen tänä iltana!

2. l u k u.

Jennetin sukulaisista.

Fowlerin perheelle Chestnutin vuokratilalla Dewonshiressa ei koskaan ollut onnistunut koota varallisuutta. vaikka sen jäsenet olivat ahkerasti uurastaneet sukupolvesta sukupolveen.

Ei mikään maatila koko seudulla tarjonnut niin selvää todistusta huolenpidosta ja toimeliaisuudesta.

Maanviljelijä Fowlerin pellot olivat aina hyvin hoidetut kuin puutarha; rikkinäistä aitaa tai tasaiseksi leikkaamatonta pensasriviä ei näkynyt missään; maata viljeltiin aina taitavasti ja vuokra suoritettiin oikealla ajalla. Ja kuitenkin Fowlerit vuosien vierieissä tulivat ilmeisesti yhä köyhemmiksi.

Asia oli niin, että heidän tulonsa pysyivät ennallaan menojen karttuessa. Oli kahdeksan lasta tuossa somassa pienessä maatalossa, joka oli tarjonnut suojaa useille Fowlerin sukupolville. Kaksi poikaa ja kuusi tyttärtä — kaikki vahvoja ja tukevia paitsi yhtä — oli elätettävänä, vaetetettavina ja hoivattavina, eikä ollut ihme, että isä ja äiti toisinaan kävivät perin levottomiksi heidän tulevaisuudestaan. Eikä myöskään kummastuta, että Brambletreen kunnan ihmiset kyselivät toisiltaan: „Miksei rouva Belfont tee mitään Chestnutin vuokratilan asukkaiden hyväksi?“

Tietysti ei heidän ollut tarvis haastella naapuriensa asioista; mutta ylimalkaan he kaikki olivat hyväluontoisia ahertajia, jotka katselivat Fowlereja vilpittömällä myötätunnolla; ja uskoen yhä vanhaan sananparteen, että veri on vettä sakeampaa, he ihmettelivät, ettei rouva Belfont osoittanut syvempää harastusta sisartansa, rouva Fowleria kohtaan.

Rouva Fowleria itseänsä — tuota huolellista ja monien seikkojen rasittamaa naista — loukkasi hänen sisarensa välinpitämättömyys enemmän kuin hän kos-

kaan huoli tunnustaa. Hänestä tuntui toisinaan, että oli kulunut vain lyhykäinen aika siitä, kun hän Judithin kanssa istui työssä, kääntäen vanhoja pukuja, korjaillen, paikaten ja parsien, kuten sadat muut köyhät papintyttävät ovat tehneet ikimuistoisista ajoista. Hyvin köyhä pappismies oli Judithin ja Kate Mauricen isä tosiaan ollut; mutta työt olivat käyttäneet pienet apuneuvonsa parhaansa mukaan ja rakastaneet lujasti toisiansa.

Mutta jos köyhyys yhdistää, varallisuus usein eroittaa. Kun Judith meni naimisiin rikkaan lakimiehen, herra Belfontin kanssa, hän huomasi pian, että hänen puolisonsa aikoi vaatia osakseen kaiken hänen huolenpitonsa ja huomionsa. Mies oli paljoa vanhempi häntä itseänsä; ja pari vietti hiljaista, itsekästä ja upeata elämää isossa talossaan Parkleyn vanhassa markkinakaupungissa. Brambletree oli ainoastaan kahdentoista penikulman¹ päässä Parkleystä; mutta Fowlerin lapsia ei koskaan kutsuttu vierailemaan täti Judithin luo. Belfont-eno ei juuri pitänyt nuorisosta ja riemuitsi aina siitä, ettei hänellä itsellensä ollut lapsia.

Mutta herra Belfontin kuoltua ja lesken jäätyä melkoisen omaisuuden ainoaksi haltijattareksi luonnollisesti odotettiin, että rouva lähestyisi sisartaan ja hänen perhettänsä.

„Nyt kun Belfont on poissa, Judith varmaan tah-

¹ Englannin penikulma on lähes 1 ²/₃ kilometriä. *Suom.*

too meitä useammin tavata“, sanoi rouva Fowler. „Hän tuntee itsensä kyllä yksinäiseksi suuressa talossaan, nais-rukka.“

„Älä ole siitä niin varma“, vastasi maanviljelijä. „Jos hän olisi sinua kaivannut, hän olisi etsinyt seuraasi jo kauan sitten.“

„Mutta hänen puolisonsa oli perin vaativainen mies ja hallitsi häntä täydellisesti, Robert.“

„Niin, niin; mutta kun on tahtoa, on tavallisesti keinojakin.“

„Ihmisten täytyy toisinaan uhrata oma tahtonsa“, sanoi rouva Fowler hiukan kiusaantuneena miehensä epäilevästä äänestä: „Sinä, Robert, et itse ole tyranni, etkä aavista, kuinka jyrkkiä sellaiset voivat olla.“

„Totta kyllä, Kate. Mutta rouva Belfont on kovaluontoisempi nainen kuin sinä; ja luullakseni hän olisi vetänyt vertoja herralleen ja mestarilleen, jos olisi tahtonut.“

Rouva Fowler mietti.

„Niin“, myönsi hän vihdoin, „Judithilla on lujempi tahto kuin minulla, ja aina hän ennen onnistuikin pitämään oman päänsä. Mutta, Robert, hän oli hellä sisar ennen avioliittoansa, enkä voi uskoa, että hänen rakkautensa minuun koskaan on sammunut.“

„En sano, että se on sammunut. Mutta minä uskon, että sisarenrakkauden, kuten kaiken muunkin, voivat rikkaruohot tukehduuttaa. Ja itsensä hemmoittelu,

laiskuus ja saituus ovat rikkaruohoja, jotka kasvavat tiheinä ja vahvoina, varsinkin kun ovat saaneet vuosikaudet versoa.“

Rouva Fowler mietti taas ja katsahti vakavasti puolisoonsa. Tämä ei suinkaan ollut suuri puhuja, mutta toisinaan hän kummastutti vaimoan pukemalla ajatuksensa tehokkaaseen muotoon; ja kokemus oli rouvalle vakuuttanut, että hänen arvosteluunsa yleensä voi luottaa. Mutta tässä tapauksessa hän hartaasti toivoi miehensä olevan väärässä.

Rouva Fowler oli aina uskotellut itselleen, että herra Belfont oli ainoana syynä Judithin välinpitämättömyyteen. Jos puoliso joutuisi pois (niin hän oli ajatellut), vaimon sydän kääntyisi rakastavaisena takaisin nuoruutensa toveriin. Hän muistaisi, että Kate-sisko oli hänen ainoa sukulaisensa maan päällä, eikä aikaakaan, kun hän iloisesti ja hartaasti tottelisi vanhojen tunteiden voimakasta ääntä.

Keskustelu Fowlerin kanssa toi ensimmäisen epäilyksen häivän vaimon mieleen. Hän ei tahtonut uskoa, että miehensä oli oikeassa; ja kuitenkin hän yhdeksässä kymmenestä tapauksesta oli nähnyt hänen ennustustensa käyvän toteen. Fowler ei tosin ollut nimenomaan sanonut, että Judith yhä laiminlöisi sisartansa; mutta rouva tiesi, ettei hänen miehensä siltä taholta mitään odottanut. Fowler ei tahtonut rohkaista vaimonsa toiveita. Ilmeisesti hän uskoi, että Judith Belfont oli sulkeutunut itseensä eikä ha-

lunnut kenenkään tungettelevan mukavaa elämäänsä häiritsemään.

Kuinka hänen elämänsä saattoi olla hauskaa? Rouva Fowler tunsi, että hän itse, vaikka olikin monien huolien alainen ja monien levottomuuksien ahdistama eli tuhat kertaa onnellisempänä kuin sisarensa. Hänellä oli puoliso, jota hän kaikesta sydämestään rakasti, ja lapsia, jotka häntä melkein jumaloivat. Hänen pienoismaailmassaan ei ollut ainoatakaan tyhjää paikkaa. Jokainen sopukka oli hellyyden täyttämä. Mutta poloisella rouva Belfontilla ei ollut mitään tällaisia siunauksia. Rakkaudella oli ollut vain varsin vähäinen osa hänen elämässsä. Sen asemasta hän oli lohduttautunut kaikella sillä loistolla, minkä rahalla voi ostaa.

— Mutta se ei koskaan voi tyydyttää häntä, — ajatteli rouva Fowler.

Hän oli väärässä. Niin uskomattomalta kuin se tuntuikin, Judith Belfont todellakin tyytyi rikkautensa tuottamaan onneen eikä ikävöinyt mitään muuta. Alussa, mutta siitä oli jo pitkä aika, hän oli tuntenut korkeammankin luonteensa vaatimuksia — sellaisen kaipuuta, mikä on rahatta ja hinnatta ostettava. Mutta sitten tämä kaipaus tukehtui, velttouden ja itsekyllyyden rikkaruoho alkoi kasvaa ja kuten maanviljelijä oli sanonut, se oli kasvanut tiheäksi ja vahvaksi.

Viikot vierivät, kuukaudet kuluivat; eikä uhkeassa

leskeydessään elävä rouva Belfont vieläkään näky-
nyt laisinkaan muistavan sisariansa. Rouva Fowle-
rin hellään osanotto-kirjeeseen hän oli vastannut su-
rukortilla, jossa (kuten sellaisten korttien laita usein
on) oli mitä sopimattomin teksti vainajan muistoksi.
Ja sitten seurasi äänettömyys — keskeyttämätön
äänettömyys — ja maanviljelijän vaimo koetti tur-
haan salata pettymystänsä ja tuskaansa.

„Luulin, että hän auttaisi meitä, Robert“, sanoi hän
miehelleen. „Mutta en ainoastaan toivonut apua,
vaan tahdoin ilostuttaa hänen elämäänsä; senhän täy-
tyy tuntua perin synkältä. Tahdoin, että hän näkisi
lapseni ja saisi osansa niiden hellyydestä. Ja, oi,
minä haluaisin jutella vanhoista, vanhoista päivistä
pappilassa.“

„Pelkäsin, että se koskisi sinuun, rakkaani“, vas-
tasi herra Fowler surumielin. „Sinulla on hellä sy-
dän, Kate! Ja kaikki sinun hellyytesi ja myötätun-
tosi on pysynyt hereillä, näetkös, kun hänen sydä-
mensä tunteet sensijaan ovat uinuneet sikeätä unta.
Millainen se satu taas olikaan, josta lapset pitävät
niin paljon? Eikö siinä kerrottu jotakin pojasta, joka
vietiin pois lumipalatsiin ja joka ei siellä ollenkaan
huomannut, että oli vilusta sininen?“

„Kyllä; Jennet sitä aina lueskelee nuoremmille lap-
sille.“

„Niin, tuo poika muistuttaa sisartasi. Hän ei
ollenkaan aavista istuvansa jäisen järven keskellä

sydän hyytyneenä. Hän tuntee elämänsä aivan mukavaksi, vakuutan sinulle. Sinun, rakas Kate, ei tule sitä seikkaa enempää murehtia, vaan sinun on jätettävä hänet omiin oloihinsa.“

„Minä yritän“, vastasi rouva Fowler säveästi. Mutta se on vaikeata, Robert — se on tosiaan hyvin vaikeata. Minä rakastan häntä yhä.“

3. l u k u.

Haastelu puutarhassa.

Mutta sittenkään eivät Kate Fowler ja Judith Belfont olleet määrättyt iäksi elämään erillään toisistansa. Kuitenkin tapasivat he toisensa vasta sitten, kun edellinen jo oli kaikessa hiljaisuudessa menettänyt viimeisenkin toivonsa yhtymisestä; ja silloinkaan kohtausta ei ollut mitenkään heidän itsensä järjestämä.

Eräänä suvisena iltapäivänä rouva Fowler Katherine-tyttärensä kanssa lähti katselemaan kukkasiansa ja lepäämään ahkeran aamun jälkeen. Kello oli neljä, teepöytä oli katettu, ja maanviljelijä palasi poikansa Derrickin kanssa peltotöistä. Huoneusto monine päätyineen ja savupiippuineen sijaitsi herttaisessa monenlaisten ruusujen reunustamassa ja matalan, huolellisesti leikatun pensasaidan suojaamassa vanhassa puutarhassa. Oli kesäkuu ja ruusut heloittivat iha-

nimmillaan, vaaleanpunaisina, kermanvärisinä, tulipunaisina ja tummina kuin rubiinit. Ne tekivät koko tarhan värin ja tuoksun paratiisiksi.

Puutarhan halki kulki kapeita, ruohoisia polkuja pengerten välillä; täällä nähtiin iso hyödyllisillä keittiökasveilla istutettu neliö, tuolla oli pieni tilkku säästetty lapsien lempikukkia varten; ja vanhanaikainen lavendeli, jota Fowlerit aina olivat rakastaneet, kiersi tiheänä, helptaisena reunuksena kaalisarkaa. Mehiläisiä surisi kaikkialla; linnut livertelivät ja visertelivät rakennuksen muratin verhoamilla seinillä; sirot pensasaidat sulkiivat sisälleen pyhitetyn paikan, jossa oli päiväpaistetta ja vallitsi leppoinen rauha.

Nojaten hellästi tyttärensä käsivarteen ja verkalleen astuen ruusupensaiden vierustaa rouva Fowler ajatteli, kuinka ihanaa elämä oli tällä vanhalla rakkaalla maatilalla. Hän rakasti täällä jokaista sopukkaa, joka puuta ja kukkasta, mikä täällä kasvoi, rakennuksen takamusta varjostavista pähkinäpuista julkisivua kiertevään villiin viiniköynnökseen, joka riippui isoina röykkiöinä olkikattonen ovikäytävän yli. Jos heillä vain olisi enemmän rahaa, he eivät mitään muuta kaipaisi.

„Miten lohdullista on, että Martin on saanut toimeentulon!“ virkkoi hän pukien äkkiä syntyneen ajatuksen sanoiksi.

Martin Fowler, heidän vanhin poikansa oli äsken päässyt pehtooriksi herraskartanoon ja nautti varsin

hyvää palkkaa. Hän asui yhä vanhempiensa katon alla ja kykeni nykyisin maksamaan ylläpidostansa, kun taas hänen nuorempi veljensä Derrick oli asettunut hänen paikalleen kotitöissä.

„Emme koskaan toivoneet voivamme säilyttää häntä luonamme“, sanoi Katherine loistavin silmin. „Kovin usein kiusaannuimme ajatuksesta, että oli Martinista erottava, ja kuitenkin säästyimme siltä surulta!“

„Katherine, sinä olet minun kaltaiseni“, huudahti äiti, lempeästi puristaen tytön käsivartta. „Sinä pelkäätkin eroa enemmän kuin mitään muuta. Rukoukseni on aina ollut, että saisimme elää yhdessä, vaikka ajat ovatkin ankarat. Mutta sinä tiedät, mikä minulle enimmin levottomuutta aiheuttaa.“

„Tytöjen kasvatusta, äiti. Se on pääsurujasi, eikö olekin?“

„Niin on. Jos olisin ollut yhtä taitava kuin tätisi Judith, minun ei tarvitsisi olla laisinkaan levoton. Mutta eihän minua koskaan opiskelu viehättänyt; rakastin aina neulaa enemmän kuin kirjojani, ja pelkään tuhlanneeni tilaisuuteni. Judith kykeni oppimaan mitä tahansa. Minä en. Kaikki läksymme tuntuivat minusta raskailta ja vaikeilta. Se on kovin surkuteltavaa.“

„Mutta, äiti, me emme tahtoisi, että olisit toisenlainen.“

„Muutamissa suhteissa haluaisin olla toisenlainen. Muistini ei koskaan ollut varsin hyvä, ja nyt olen

unohtanut senkin vähän, minkä tyttönä opin. Minä näet osaan opettaa tyköilleni ainoastaan ihan joka-päiväisiä asioita. Sinä olet minunlaiseni, Katherine; et pidä rahtuakaan opinnoista etkä niihin vastedes-kään viehäty. Mutta Jennet janoo tietoja, ja on vai-keata häneltä niitä kieltää.“

„Jennet kummastuttaa minua toisinaan“, huomautti Katherine, ja hänen huulillaan värähti eräs niitä har-voja hymyjä, jotka tekivät hänen vakavat kasvonsa niin miellyttäväiksi. „Hän poimii tietoja niinkuin lin-nut noukkivat ravintoansa. Ja hän tietää todellakin hyvin paljon, äiti.“

Rouva Fowler pudisti päätänsä.

„Rakas tyttöni, sinä et tunne sivistynyttä maail-maa“, vastasi hän murheellisesti. „Jennet-rukan tieto-varasto on todellisuudessa perin pieni, vaikka se täällä näyttää suurelta, kun sinä olet niin herttaisen tietämätön. Mutta jos voisimme hankkia hänelle täysi-pitoisen kasvatuksen, hän luullakseni loistaisi.“

„Ja hän voisi opettaa toisia“, huokasi Katherine. Hilarynkin olisi hyvä oppia enemmän; hän on terävä-päinen ja sukkela.“

„Liiankin sukkela, pelkään. Emme saa jättää hä-nen nokkaviisauttaan huomaamatta, Katherine; se on toisinaan hupaisaa, mutta hillitä se täytyy. Ellenillä näkyy olevan taipumuksia samaan suuntaan.“

„Ketään meistä ei voi verrata Mabeliin“, sanoi Kat-herine mieltivänä. Hän on vain lapsi, vastikään täyt-

tänyt kaksitoista, mutta ajatteles hänen taloudellista kykyään! Pelkällä katseellansa olen nähnyt hänen vaientavan Hilaryn.“

Rouva Fowler oli ääneti, ja sanomattoman murheelisuuden varjo häilähti hänen kasvoilleen. Hän oli pysähtynyt rakkaimman ruusupensaansa eteen, mutta vaikka se oli kukkien peittämä, hän ei huomannut niiden kauneutta. Miksi he hetkinen sitten olivat puhuneet eroamisista? Eikö Mabelin kadottamisen pelko alituisesti järkyttänyt heidän onnensa perusteita?

Ison perheen jäsenien keskuudessa on usein joku „enkeli“, ja Mabel oli Fowlerien enkeli — tyttö, joka syntymästään asti oli ollut heikko. Toiset olivat terveitä ja tukevia, mutta eivät koskaan unohtaneet Mabelin hentoutta, ja, kuten Katherine oli sanonut, tämän voiman tunsi ja tunnusti Hilarykin, vaikeimmin ohjattava heistä kaikista.

Seisoessaan silmät sumeina ruusuja katselemassa äiti ajatteli sitä alituista lempeyttä, joka oli tehnyt Mabelin hänen sydämelleen niin rakkaaksi. Hän muisti tämän herttaisen lapsen suloisen esiintymisen, mieluisat puheet ja tyynen kärsivällisyyden sekä mietskeli, miten hän jaksaisi kantaa eroamisen.

Hänen mielensä huojentui, kun Katherine taas puhui käytännölliseen sävyyn ja palautti hänen ajatuksensa elämän jokapäiväisimpiin asioihin.

„Työt kasvavat hyvin nopeasti, äiti“, hän sanoi;

„Hilary ja Mabel ovat molemmat pitkiä ikäisikseen ja heidän on pian saatava uudet puvut. Heidän paraat hameensa ovat jo aivan kuluneita.“

„Lapsi parat“, vastasi rouva Fowler; „miten hauskoilta he näyttäisivätkään sellaisissa kermanvaaleissa pukimissa kuin on Ellwoodin lapsilla! Ja miten helppoa täti Judithille olisi lähettää heille sieviä vaatteita!“

Katherine ei ollut pahoillaan, että oli kääntänyt äitinsä ajatukset toiselle taholle. Pieni huoli on hyödyksi, milloin se häätää mielestämme suuren surun. Ja juuri silloin kuului kukkatarhaa hedelmäpuutarhasta eroittavan matalan aidan takaa miesten ääniä, ja eteisestä kajahti heleä tytönnauru.

„Isä ja Derrick tulevat teelle“, sanoi äiti kääntyen rakennusta kohti; „ja tuolla leikkii Ellen kissanpoikien kanssa, ja Lucy on sitonut nukkensa myssyn emäkissan päähän. Meidän täytyy rientää tupaan, hyvä lapsi.“

Mennessään sisälle avoimesta etuovesta heitä vastaan tuli maanviljelijä poikineen, takaoven kautta. Nuoremmat tytöt olivat jo jättäneet kissanpojat; Jennet oli kutsunut heidät teelle, ja he asettuivat juuri paikoilleen pöydän ääreen.

„Mikä melu tuo on?“ kysyi maanviljelijä äkkiä. Hän pysähtyi arkihuoneen kynnykselle, ja lapsien puhe vaiken. He kuuntelivat kaikki kiitävien pyörien ratinaa ja lentävien kavioiden töminää, ja jyske

tuntui joka hetki lähenemistään lähenevän. Herra Fowler pani olkihattunsa jälleen päähänsä ja läksi Derrickin seuraamana puutarhaan.

4. l u k u.

Tapaturma.

„Ne ovat nuoren Ellwoodin kiesit, joiden eteen on valjastettu uusi raudikko.“

Herra Fowler oli ensi silmäyksellä tuntenut sirot ajopelit. Raudikon, komean nuoren tamman oli Brambletreen rikkaimman maanviljelijän poika äskettäin ostanut, ja naapuristossa se jo tunnettiin raisuksi eläimeksi, joka pian saattoi tehdä pilloja. Se oli ehtinyt ansaita maineensa; ja nyt se laukkasi vinhaa vauhtia hiljaisella tiellä, kevyet, tyhjät kiesit kieppuen perässä.

Brambletreesta Parkleyhin kulkeva maantie kävi kapeammaksi sivuutettuaan Chestnutin maatilan ja muuttui nummeksi, joka kesäisin oli tuuheiden puiden varjostama. Tässä oli jyrkkä alamäki, hyvin tunnettu maanviljelijöille ja kuorma-ajureille, jotka aina olivat varovaisia rinnettä alas ajaessaan.

Mutta ei ollut kättä tammaa ohjaamassa, ei hillikettä sen hurjalle vauhdille, ja eteenpäin se syöksyi nummen hämärään.

Herra Fowler oli avannut puutarhan portin ja rientänyt maantielle Derrick mukanansa. Kesäpäivän hiljaisuudessa he olivat kuulleet pyörien äänen vastakkaiselta taholta ja molemmat kävivät levottomiksi aavistaen onnettomuutta.

Seuraavassa silmänräpäyksessä kuului parkunaa ja äänekkäitä huudahduksia, ja Fowlerit juoksivat minkä jaksoivat tapaturmapaikalle. Tamma oli laukannut eteenpäin jättäen jälkeensä tomupilven ja kumoon kaadetut ajopelit, joiden vieressä kaksi henkilöä virui maantienojassa. Kärryt ja niiden ajajan tunsivat kaikki Brambletreen asukkaat hyvin, ja molemmat olivat varsin vanhanaikaista mallia, jollaisia harvoin tapaa muualla kuin syrjäisellä maaseudulla. Poloinen herra Dover, joka äkillisessä tapaturmassa oli kellistynyt tiepuoleen, näki ilokseen ystävällisten kasvojen kumartuvan ylitseen, ja Derrickin voimakkaan käsivarren auttamana hän pian nousi jaloilensa. Saatuaan miehen pystyyn Fowlerit käänsivät huomionsa hänen matkatoveriinsa, arvokkaan näköiseen viisikymmenvuotiaaseen naishenkilöön, joka surkeasti vaikeroiden virui pensasaidan vieressä.

„En tiedä, mitä vaimoni aikoo sanoa“, virkkoi herra Dover avuttomana katsahtaen kärsivään. „Tämä on hänen oma sisarentyttäreensä; hänen piti tulla muutamiksi päiviksi luoksemme, ja minä ajoin Parkleyhin häntä noutamaan.“

Herra Dover oli äskettäin nainut kuudenkymme-

nenviiden vuoden varttuneella iällä henkilön, jonka otaksuttiin olevan häntä itseänsä hiukan vanhempi. Tämä oli tuntematon Brambletreessa ja oli tuonut omia varojansa ja huonekaluja pieneen, sievään mökkiin, missä Dover oli yksinänsä elellyt monet vuodet. Naapurit väittivät, että vaimo luonteeltaan oli umpimielinen ja itara, sekä lisäsivät, että aviomies kovin pelkäsi hänen terävää kieltänsä.

„Minua ei voi syyttää tapaturmasta“, jatkoi Dover koettaen vapisevilla käsillään ravistella tomua vaat-teistansa. „Ja vaimoni tahto oli, että hänen sukulaisensa viipyisi meillä; mutta ei ollut tarkoitus, että hän viipyisi kahta päivää pitemmältä. Ja nyt näyttää siltä, että saamme hänet kuukausihoivataksemme! Ja kärkyt . . . oi voi, voi, ne eivät enää kelpaa mihinkään!“

Hänen täten valitellessaan isä ja poika nostivat onnetonta naista mahdollisimman huolellisesti ja hellävaroen. Hän ei ollut menettänyt tajuntaansa, mutta pian huomasivat he hänen olevan liiaksi loukkautunut seisoakseen. Ei ollut siis muuta neuvoa kuin enemmättä viivyttelyttä kantaa hänet kujaa pitkin ylös taloon ja asettaa hänet varovaisesti sohvalle heidän parhaaseen vierashuoneeseensa.

Ja sitten he laupiaina samarialaisina palasivat raihnaisen Doverin luo ja auttoivat häntä nostamaan kärkyt takaisin pyörilleen. Huomattiin, että ne eivät olleetkaan paljoa vioittuneet; ja omituisin säälin ja

leikin sekaisin tuntein he katselivat, kuinka ukkeli tomuisessa takissaan verkalleen tallusteli kotiinpäin, taluttaen vanhaa hiirakkoa, joka oli kestänyt kolauksen paljoa kylmäverisemmin kuin sen isäntä.

Sillävälän ystävälliset kädet hoitelivat nais-rukkaa sohvalla ja lempeät äänet tyyntyttelivät hänen järkynteitä hermojansa. Hän oli saanut muutamia vaikeita iskuja ja ruhjevammoja, mutta toinnuttuaan säikähdyksestensä hän tyyntyi kylliksi myöntääkseen, ettei mitään luita ollut taittunut. Heidän ei tarvinnut hänestä liiaksi huolehtia, lisäsi hän, ponnistaen parhaansa puhuakseen hilpeästi. Hän viipyisi hetkisen, jos he sen sallisivat, ja ottaisi sitten vuokra-ajurin palatakseen Parkleyhin.

„En halua, että minut sijoitetaan täti Doverin asuntoon“, sanoi hän avomielisesti; „se tuottaisi hänelle paljon kiusaa; ja hyvä emäntäni kyllä antaa minua vaalia, jos se on tarpeellista“.

„En luule, että tänään kykenette mihinkään lähtemään“, vastasi rouva Fowler ystävällisesti. „Yön levätyänne ehkä voitte paremmin.“

Potilas yritti nousta vuoteeltaan, mutta vaipui voikaisten takaisin.

„Kunpa vain pääsisin rouva Belfontin luo!“ sanoi hän koettaen hillitä nyhkytystä.

„Rouva Belfontin! Asutteko rouva Belfontin luona?“ kysyi Fowlerin vaimo, jonka kasvot äkkiä alkoivat hehkua.

„Kyllä, hyvä rouva; minä olen hänen palvelijattarensa ja olen ollut hänen talossaan jo kaksikymmentä vuotta. Tiedän hänen tahtovan, että heti palaan ja saan tarpeellista hoitoa. Muuten kiusaantuisikin Dover-tätini kovin, jos minut tässä tilassa toimitettaisiin hänen tölliinsä. Minun täytyy tavalla tai toisella päästä Parkleyhin vielä tänä iltana.“

„Kuulkaahan“, sanoi rouva Fowler; „tilanne ei siedä, että teitä nykyisin mihinkään muutetaan, enkä minä suinkaan lähetä teitä Doveerille. Rouva Belfont on oma sisareni, ja te jäätte tänne hoidettavaksi, kunnes tulette kyllin terveeksi palataksenne hänen luokseen.“

Anne Robson oli lämminsydäminen nainen, aina herkkä tunnustamaan ystävyysyden; ja se huolenpito, minkä hän oli saanut osakseen, oli nopeasti herättänyt hänen kiitollisuutensa. Ja kun rouva Fowler ilmoitti suhteensa rouva Belfontiin, palvelijatar aivan ihastui ja katseli kiiltävät kyyneleet silmissä sekä äitiä että tyttäriä.

„Jos tahdotte olla niin ystävällinen, että pidätte minut täällä yön yli, hyvä rouva, olen siitä kiitollinen. Ja tekisitte minulle suuren palveluksen, jos kirjoittaisitte rakkaalle emännälleni ja kertoisitte hänelle, mitä minulle on tapahtunut.“

Hänen rakkaalle emännälleen! Tytöt kuuntelivat ja ihmettelivät. He eivät voineet käsittää, että se, joka oli unohtanut sisaren, oli saattanut vaivautua

voittamaan palkollisen kiintymyksen. Mutta tosiasia oli, että rouva Belfont ei siinä ollut nähnyt minkäänlaista vaivaa. Hän oli alusta pitäen havainnut, että Anne Robsonilla oli hyödyllisiä ominaisuuksia, ja sen vuoksi hän oli osoittautunut häntä kohtaan runsaskätiseksi ja huomaavaiseksi. Vuosien vieressä herra Belfontin terveys riutui yhä enemmän, ja silloin Robsonin uskollisuus tuli kaksinverroin arvokkaaksi. Puolison viimeisen sairauden aikana tämä oli ottanut hoitamisen taakan kokonaan hartioilleen. Ja kun loppu tuli ja ruumiiltaan ja sielultaan väsynyt rouva Belfont ennen kaikkea halusi täydellistä lepoa, hän oli palvelijattaressaan saanut mitä huolehtivimman ja valppaimman vartijan, joka alati oli valmiina suojelemaan häntä ikävyyksiltä ja turvaamaan hänen rauhansa.

Kuten rouva Belfont halusi itseään palveltavan, samaten Robsonia viehätti palveleminen. Hän ei laskenut apuaan sen täyden arvon mukaan, koska palveleminen kuului hänen luonteeseensa. Ellei hän olisi saanut ketään palvella, hänen elämänsä olisi ollut epätäydellistä, ja niin kiitollinen hän oli rouva Belfontin hänen palveluksistaan antamasta tunnustuksesta, että hän auliisti ja yllin kyllin korvasi sen vilpittömällä rakkaudella.

Rouva Fowlerin luvattua kirjoittaa kirjeen hän lepäsi sohvalla aivan tyytyväisenä. Hän rakasti emäntäänsä niin paljon, että hänelle oli ollut kokonainen

koettelemus jättää hänet edes kahdeksi päiväksi. Ja nyt, sensijaan että olisi nauttinut tätinsä laihaa vieraanvaraisuutta, kestitsi häntä Chestnutin maatilalla rouva Belfontin oma sisar; eikä kukaan näkynyt lukevan vaivakseen täyttää hänen tarpeitansa ja osoittaa hänelle ystävällisyyttä.

Seuraavana päivänä hän oli kyllin toipunut kohdistaa ajatuksensa syvällä mielenkiinnolla ystävällisiin hoitajiinsa, vaikka ruhjoutuneet ja haavoittuneet jäsenet tuottivat hänelle melkoista tuskaa. Hänen käytettäväkseen annettiin vierashuone, johon hänen hauskuudekseen asetettiin kukkavihkoja. Ellen ja Lucy toivat kissanpojat häntä huvittamaan, vanhemmat tytöt palvelivat häntä auliisti, ja — mikä parasta — Jennet istui hänen sohvansa ääressä jutellen monenlaisista asioista.

Tyttö ei tiennyt, paljoko hän tässä haastelussa itsestään ilmaisi. Mutta Robson oli nähnyt jonkun verran maailmaa ja osasi arvostella hänen kykyjensä. Jennet ei puhunut kuin tavallinen nuori neitonen; hänen keskustelunsa vilisi omituisia lauselmia, uusia ajatuksia vanhoista aiheista, ja kaiken alta pilkoitti voimakas tiedonhalu — ikävöiminen syvemmistä tiedonhetteistä juomaan. Ja sohvalla levätessään ja katsellessaan noita vakavia nuoria kasvoja ja kuunnellessaan intomielisiä sanoja. Robson alkoi toivoa, että tuo kaipuu saisi tyydytystä.

Toisena päivänä, kun aikainen päivällinen oli syöty

ja Robson puolinukuksissa venyi vuoteellaan hiljaisessa huoneessa, kaksivaljakko ajoi portille. Pyörien ratina keskeytti hänen leponsa; hän kohotti päänsä pielukselta ja sanoi nopeasti: „Emäntäni on tullut.“

Jennet, joka istui sohvan vieressä kirja polvellaan, karahti tulipunaiseksi ja vapisi. Mutta hän ei liikah-
tanut paikaltaan, vaikka kuuli ääniä eteisestä; hänen äitinsä puhui tavallista epävarmimmalla sävyllä, ja joku toinen vastasi selvästi ja päättäväisesti, äänen värähtelemättä minkäänlaista liikutusta. Täti Judith oli ilmeisesti itsetietoinen henkilö, ajatteli tyttö, vuoroin ristien ja vuoroin eroittaen kätensä avoimen kirjan alla. Hän toivoi, että tämä muukalaissukulainen ei pitäisi heitä hermostuneitten hölmöjen perheenä, joka joutuisi suunniltaan hänen armollisen, alentuvan käyntinsä johdosta.

5. luku.

Ensimmäinen ero.

Rouva Belfontilla oli hienostunut maku, hän piti paljon sievistä maalauksista, ja tänä hiljaisena kesän iltapäivänä vuokratalon vanhanaikainen vierashuone oli todellakin miellyttävä näky.

Päiväpaiste oli vaimentunut kultaiseksi hehkuksi,

ja lämmin valo väreili vanhalla, ympyriäisellä, kiillotetulla tammipöydällä sekä tumman kiiltävillä messinkipitimillä varustetun vaatekaapin ympärillä. Vanhanaikaisten kukkien tuoksu tervehti häntä suloisella tuoreudellaan; pyödyllä ja ikkunalaudalla oli sinisiä fajanssiroukkuja, joissa kasvoi kuusamaa, ruusuja ja sulkamaista saniaista. Hänen sisään astuessaan pitkä tyttö nousi verkalleen varputuolilta ja seisoi hänen edessään ujosti, mutta samalla jokseenkin sirossa asennossa.

Jennet oli kukoistava neitonen, suorine nenineen, persikanpunaisine poskineen ja täyteläisine, pehmeine, hitaasti ja harvoin hymyilevine huulinen. Ruskea, aaltoileva tukka painui syvään otsalle, kulmakarvat olivat tuuheat, tummat ja tiheät, mustat ripset varjostivat hänen syvänharmaita silmiänsä. Myöhemmin elämässä ihmiset usein sanoivat, että hänellä oli erilaisia kasvoja, ja moittivat joskus hänen synkkää ilmettään. Mutta niille, jotka häntä rakastivat, hänellä oli aina sama luottavainen sävy, aina sama loistava kirkkaus vakavissa silmissään.

Rouva Belfont näki ensi katseella, että Jennet oli sievä tyttö, ja löysi jotain kuvaamataiteellistakin hänen kauhtuneen puuvillapukunsa kuosissa tytön seisossa siinä iso tulipunainen ruusu povellansa. Rouva Fowlerin vanhemmat tyttäret eivät paljoa muistuttaneet häntä itseään. Äiti oli pienikasvuinen ja vaa-

leanverevä; tyttäret taas olivat perineet isänsä tumman ihonvärin, komean, kookkaan vartalon ja vakavan ilmeen.

Täti Judith puristi sydämellisesti sisarentyttäreensä kättä ja sanoi, että häntä ilahdutti häneen tutustua. Sitten hän kääntyi palvelijattareensa, teki levottomia kysymyksiä ja osoitti niin vilpittömiä harrastusta tämän hyvinvointiin nähden, että se liikutti Jennetiä.

„Voin jo paremmin, hyvä rouva; se on näiden ystävällisten naisten ja heidän hellän huolenpitonsa ansio“, vastasi Robson kiitollisesti.

Kaikista tuntui, että täti Judith ei olisi aivan paikallaan perheen teepöydän ääressä; ja hänen teensä kaadettiin omituiseen porsliinikannuun ja vietiin vierashuoneeseen. Jennet huolehti tarjoilusta, osaksi senvuoksi, että Katherinen oli katsottava pienempiä lapsia, ja osaksi siitä syystä, että hän ei huolinut uskoa tehtävää Rachelille, talon hyväntahtoiselle, mutta kömpelölle palvelustyölle. Sillävälän rouva Fowler helakka hohto kuihtuneilla poskillaan istui juttelemassa sisarensa kanssa; ja Robson tarkkasi heitä ääneti lepopaikaltaan.

Rouva Belfont viipyi vuokratilalla iltaan asti, ja tämä syrjäinen sopukka tuntui hänestä omituisen tuoreelta ja hauskalta. Jokainen perhekunnan jäsen esitettiin hänelle vuorostaan ja sai osakseen tarkkaavaista huomiota; mutta ketään heistä ei hänen mielestään voinut verrata Jennetiin. Katherinen kas-

voissa, vaikka piirteet olivat moitteettomat, oli perheen vakavaimmeisyys liian tuntuva, ja hänen esiintymisensä oli jäykkää ja kylmää. Hilaryn isot pähkinäruskeat silmät olivat liian kirkkaat ja rohkeat, ja hän oli muita sisaria iloisempi, vaikkei yhtä kauris. Mabelilla oli äidin vaalea hipiä ja kullankellertävä tukka; mutta noista puhtaista, suloisista, nuorista piirteistä rouva Belfont luki hänen elämänlankansa lyhyiden ja kääntyi murheellisena pois. Ellen ja Lucy olivat vain lapsia, jotka iloitsivat päästessään tätinsä seurasta pihalle juoksemaan.

Robson jätettiin maatilalle kahdeksi päiväksi hoivattavaksi tullakseen aivan terveeksi; sitten hänen emäntänsä palasi häntä noutamaan. Rouva Belfont oli toisella käynnillään sydämellisempi; hän lupasi hyvin pian tulla heitä jälleen tervehtämään ja lähti talosta Jennetin poimima ruusukimppu kädessä.

„Olenpa varma, ettemme häntä enää näe“, virkkoi Hilary nenäkkäästi, kun vaunut olivat hävinneet tanhuan lehväiseen hämäärään.

„Oh, näemme kyllä“, vastasi Jennet täysin luottavasti. „Luullakseni hän on pahoillaan, että on pysytellyt niin kauan poissa luotamme.“

„Hiljaa, Hilary!“ varoitti Katherine nähdessään pikku suupaltin valmiina tekemään terävän huomautuksen. „Tuskin voinen mennä niin pitkälle kuin sinä, Jennet. Hän ei luullakseni ole sitä lajia, että olisi pahoillaan jostakin.“

„Minä melkein pidin siitä, ettei hän pyydellyt laiminlyöntiänsä anteeksi“, vastasi Jennet. „Siinä ei tosiaan ollut mitään sanottavaa, eikä hän pitänyt mitään turhanaikaisia puheita. Olen varma, Katherine, että hän on hyvillään, kun tutustuu meihin, ja hän on jo melkein kiintymäisillään meihin.“

„Minua ilahduttaa, että äiti-kulta on mielissään“, sanoi Katherine sydämellisesti; „en ole nähnyt häntä niin säteilevänä moneen aikaan“.

Äiti-kulta säteili vielä enemmän, kun postinkuljettaja toi hänelle kirjeen sisarelta. Hän ei lukenut sitä ääneensä perheen kesken, mutta vähän myöhemmin kaikille tytöille Katherinesta Lucyyn asti lahjoitettiin uudet puvut. He olivat kaikki mielissään; isä tosin ei ilmaissut suurta iloa näiden pukujen johdosta, mutta nähdessään vaimonsa niin onnellisena hän ei lausunut mitään moittivaa. Jos häntä sapetti lahjojen vastaanottaminen henkilöltä, joka niin kauan oli heidät laiminlyönyt, hän kantoi nöyryyöksensä tyynesti vaimonsa tähden.

Ja vain kaksi viikkoa edellisen käyntinsä jälkeen rouva Belfont tuli jo uudelleen.

Tällä kertaa hänellä oli ehdotus tehtävänä rouva Fowlerille, ja kaksin he juttelivat kauan vierashuoneessa suljetun oven takana. Puoli tuntia kului; lapset olivat perin uteliaita, ja Hilary olisi unohtanut sopivaisuuden siihen määrin, että olisi tirkistänyt sisään avoimesta ikkunasta, ellei Katherine olisi häntä

siitä ankarasti ehkäissyt. Vihdoin äiti tuli ulos loistavain silmin ja onnellinen, kirkas ilme herttaisilla kasvoillaan.

„Missä Jennet on?“ kysyi hän. „Käskekää hänet heti luokseni.“

Jennet ei ollut kaukana. Hän oli kävellyt kapeata ruohopolkua pitkin ja viivyskeli puutarhan rauhallisessa sopukassa pitkien kukkivien valkoliljain luona. Seisoen siinä hetkisen ja katsellen vanhan aidan yli varjokkaaseen hedelmätarhaan hän ajatteli, ettei hän elämässään koskaan ollut matkustanut isänsä viljelyksien rajan tuolle puolen. Jatkuisiko tätä iäti? Täällä oli hyvin suloista; siunaukset olivat monet ja vastoinikäymisiä vähän, ja kuitenkin hänen rintaansa paisutti tyttömäinen muutoksen kaipuu.

„Jennet, Jen . . . net!“

Kukaan talon asukkaista ei kyennyt huutamaan niinkuin Hilary. Veljiäkin suututti kuulla hänen kirkuvan heidän nimiänsä kimeällä nuotillaan, ja usein he kehoittivat häntä käyttämään pehmeämpää puhe-
tapaa; mutta Hilarya ei koskaan voitu saada muuntamaan ääntänsä.

„Jen . . . net!“

„Minä tulen“, sanoi Jennet anteeksiannettavan ärtysisesti. „Tiedäthän, etten voinut olla kaukana. Mitä ajattelee tati Judith, kun hän kuulee sinun noin kiljuvan?“

„Sinua erityisesti kaivataan.“ Hilary näytti hyvin

tärkeältä. „Katherine läksi sinua etsimään, mutta minä ehdin hänen edelleen. Äiti sanoo, että sinun on heti mentävä vierashuoneeseen.“

Jennetin sydän alkoi sykkiä rajummin. Tyttöiällä täyttävät mielen hämärät ja ihanat toiveet, ja tuhat kirkasta ajatusta huikaisi häntä hänen kiiruhtaessaan rakennusta kohti. Ennenkuin oli ehtinyt polun päähän, hän oli vakuuttautunut, että täti Judith odotti häntä vierashuoneessa antaakseen hänelle komean lahjan. Ja pysähtyessään ovikäytävässä hän tuli siihen johtopäätökseen, että lahjana olisi timantteja, ehkä rintaneula, tai kaikkein luultavimmin sormus. Hänestä tuntui sormus mieluisimmalta.

„Tädilläsi on sinulle jotakin sanottavaa, tyttöseni“, virkkoi herra Fowler, saattaen hänet huoneeseen ja nopeasti sulkien oven Hilaryn rohkeiden kasvojen edessä. Jennet oli ulkonaisesti tyyni ja onnitteli itseään siitä, että oli valmistunut mihin tahansa.

„Niin, Jennet, tahdon että kuuntelet minua hyvin tarkkaavaisesti“, sanoi rouva Belfont puhuen vaikuttavasti. „Sinä olet kaiketi järkevä tyttö.“

Jennetin loistavat kuvittelut alkoivat äkkiä haihtua. Ihmiset tuskin puhuisivat juuri tuohon tapaan, jos he aikoisivat lahjoittaa timantteja. Hän virkkoi ainoastaan: „Niin, täti“, ja odotti.

„Senvuoksi, että täysin luotan järkevyyteesi“, jatkoi rouva Belfont, „en epäröi tehdä sinulle ehdotusta. Haluan lähettää sinut erääseen Lontoon parhaista

kouluista opiskellaksesi siellä ainakin kahden vuoden ajan. Äitisi on jo antanut suostumuksensa; sinun tarvitsee vain sanoa, että olet halukas lähtemään.“

Täti Judithin puhuessa hänen katseensa lepäsi tarkkaavaisena nuoren sisarentyttären kasvoilla. Häntä tuskin kummastutti nähdä verevän posken äkkiä kalpenevan, ja luulipa hän huomaavansa eitämättömän pettymyksen ilmeenkin.

Jennet-rukka oli todellakin pettynyt. Hän oli mielessään kuvitellut jotakin aivan muuta. Että hänet lähetettäisiin opistoon — lähetettäisiin pois kodista, jota hän niin suuresti rakasti. Tuo ajatus oli sietämätön.

„Oi ei, täti Judith!“ änkytti hän. „Minä en voi lähteä. En koskaan, koskaan voi jättää kotiväkeäni!“

„Ajattele tarkoin, ennenkuin teet päätöksesi, rakas lapsi“, sanoi täti puhuen ystävällisesti ja tyynesti. „En otaksunutkaan, että alussa pitäisit ehdotukses-tani. Se ei tietenkään kuulosta kovin viettelevältä.“

„Olette hyvin ystävällinen, täti Judith. Pelkään näyttäväni hirveän kiittämättömältä. Mutta... äiti, haluatko todella, että menisin kouluun?“

„Rakas Jennettini, olen varma, että se olisi sinulle kaikkein parasta“, sanoi rouva Fowler, ja hänen lempeät silmänsä täytyivät kyynelistä. „Et aavista, kuinka vaikeata minun on se sinulle sanoa; mutta Katherine ja minä olemme tätä kauan toivoneet.“

„Olen sitä itsekin joskus toivonut“, virkkoi Jennet hitaasti. „Mutta se oli paljoa parempaa, silloin kun se näytti aivan saavuttamattomalta.“

Rouva Belfont naurahti, ja hänen sisarensa hymyili heikosti.

„Mutta, äiti, voitko suostua eroon?“ kysyi Jennet moittivasti.

Hänestä he käsittelivät hänen tunteitansa aivan liian keveästi, ja hänen sydäntänsä kivisti. Vain muutama minuutti sitten hän oli epämääräisesti toivonut muutosta; nyt hän alkoi käsittää, että muutos, tulkoon se missä muodossa tahansa, useimmiten tuo muassaan tuskaa.

„Antaissani auliisti myöntymykseni, rakas lapseni, teen sen ainoastaan sinun tähtesi“, sanoi rouva Fowler, jonka silmät jälleen täyttyivät kyynelistä. „Voitto siitä koituu sinulle, ja menetys on minun.“

„Te haastatte ikäänkuin olisin ehdottanut ikuista eroa“, huomautti rouva Belfont hiukan ivallisesti. „Rakas Kate, sinä olit aina jokseenkin tunteellinen. Koetahan käyttää asiassa vähän tervettä järkeä. Miksi olet noin tavattoman vakava?“

„Tosiaan, Jennet, pelkään, että molemmat olemme kovin hupsuja, sekä sinä että minä“, sanoi äiti kirkastuvin kasvoin. „Aivanhan unohdamme, että opistolaisilla on loma-aikojakin! No, rakas lapsi, kiitä tää Judithia hänen ystävällisyydestään ja ilmoita hä-

nelle, että olet aivan valmis lähtemään kouluun syyskuussa.“

„Minä kiitän teitä hyvin paljon, täti; ja minä olen aivan valmis.“

Jennet lausui nämä sanat välttävän tyyneesti; mutta ne lausuttuaan hän heti kääntyi ja lähti huoneesta, juosten piiloutumaan puutarhaan.

Syyskuu tuli liiankin pian; Jennetin valmistukset olivat myöskin tehdyt. Hänen matkalaukkunsa oli valmis — hänen sydämensä ei sitä ollut.

6. l u k u.

Jennetin koettelemukset.

Opiston makuusuoijat olivat hyvin avarat ja jokaisessa oli vuoteet kolmelle hengelle. Kullakin tytöllä oli oma sänkynsä ja oma nurkkasensa; ja Jennet Fowlerin huonetoverit näkyivät vallan kernaasti sallivan hänen pitää soppensa aivan yksin.

Charlotte Ashley ei yöllä ollut taipuvaisempi ystävällisyyteen kuin päivälläkään. Jostakin oikusta hän levolle mentäessä ei ollut Jennetistä tietävinäänkään, vaan lörpötteli Minnie Woodille ikäänkuin ei kolmatta henkilöä olisi ollutkaan saapuvilla. Toisin kuin Pamela Rye, ei Minnie tyytynyt vain kuuntelemaan ja

vastailemaan; hän halusi puhuakin, ja tuo kielipari piti sellaista sipinää, että se joka minuutti uhkasi tuoda jonkun opettajattaren huoneeseen.

Kun Jennet-rukka polvistui vuoteensa ääreen, molemmat tytöt pyrähtivät hillittyihin naurunpurskauksiin ja sitten alkoivat jälleen puhua vähintäkään vaimentamatta ääntänsä. Se oli kovin vaikeata; uusi opistolainen huomasi konemaisesti toistavansa vanhoja rukouksia, joutumatta laisinkaan ajattelemaan niiden sisältöä, ja vihdoin hän karahti ylös aivan epätoivoissaan.

„Ne, jotka kaikkea ihmettelevät“, kuuli hän Charlotten lausuvan, „ovat aina maailman ikävimpiä ihmisiä. Tiedätkö, Minnie, miten kiusallista on seurustella sellaisten kanssa, jotka kaiken ikänsä ovat eläneet johonkin maaseudun nurkkaan suljettuina? Ne töllistelevät aina, asettuvat omituisiin asentoihin ja saattavat itsensä yleisen huomion alaisiksi. 'Yksinkertaisimmat esineet', kuten neiti Sand sanoisi, 'herättävät heissä rajatonta riemua'. Mutta minä en juuri pidä rajattomasta riemusta; se on varma sivistymättömyyden merkki.“

„Epäilemättä olet oikeassa“, vastasi Minnie hiukan pitkäveteisesti. „Mutta tosiaan, kun en ole sitä koskaan kokenut, tuskin tiedän, miltä se tuntuu. Onko sitten olemassa mitään sellaista, josta voisi haltioitua? Aina yrittelen hiukan innostua, mutta en siinä koskaan onnistu.“

„Muokkaamaton sielu“, jatkoi Charlotte tuntien hallitsevansa asemaa, „muistuttaa lapsen sielua; se on aina kummastuksen tilassa. Mutta kummastuminen, tiedäthän, sopii vain sylivauvalle, pienelle, pullakalle, pyöreäsilmäiselle olennolle, jolla on kuoppasia poskissa ja joka sopertelee ensimmäisiä sanojaan. Mutta kun iso nuori tyttö käyttäytyy pikkulapsen tavoin, näyttää se tavattoman typerältä.“

Jos Jennet tällä hetkellä olisi voinut kätkeytyä, hän olisi hyrähtänyt itkuun; mutta aavistus naisen arvokkuudesta tuli hänelle avuksi, hän hillitsi kyyneleensä ja puristi kädellään kurkkuansa pidättäkseen karvaan palan siellä.

Ja sitten auttoi häntä ylpeys, se oikea ja luvallinen ylpeys, joka ei salli vihollisen tietää päässeensä meistä voitolle. Jennet kohotti päänsä ja kääntyi tyynesti pientä yöpöytänsä kohti, tietäen, että tutkivat silmät häntä tarkastelivat. Varmalla kädellä hän päästi paksuista palmikoista runsaat ruskeat suoruvansa ja alkoi niitä tarmokkaasti harjata, viskaten hulmuavat hiusjoukot puolelle ja toiselle, nähtävästi liian kiintyneenä työhönsä huomatakseen toveriensa tarkkaavaisia katseita.

Jos on jotakin suloa, mikä tavallista enemmän herättää kateutta koulutytön sydämessä, on se kauniiden hiuksien runsaus. Charlotte Ashleyllä oli jokseenkin paksut kiiltävän mustat palmikot; mutta Minnien vaaleammat kiharat olivat harvanlaiset eivätkä

suinkaan tyydyttäneet omistajatartaan. Tyttöpari katseli siis ihmetellen uutta tulokasta, joka nurkassaan harjasi tukkaansa, ikäänkuin ei tietäisikään heidän läsnäolostansa ja hiukan muistuttaen ratsastusretkelleen valmistautuvaa lady Godivaa.

Mutta Jennetin harkitut liikkeet eivät johtuneet turhamaisuudesta. Harjatessaan verkalleen ja haaveillen, ikäänkuin nauttisi toimituksesta, hän ajatteli rakastavia käsiä, jotka vielä jokunen aika sitten puuhailivat hänen hiuksissaan. Hän muisteli harvoja juhlapäiviä, jolloin äiti tai Katherine tahtoivat järjestää nuo rehevät suortuvat oman makunsa mukaan, ryhtyen työhönsä hellällä ylpeydellä ja ilolla sekä kutsuen koko talonväen saavutuksiansa ihailemaan.

Ja nämä vaatimattomat muistelmat olivat kuin balsamia haavoitetulle sielulle; ne poistivat Charlotten tylyjen sanojen aiheuttaman kirvelyn, ja pian oli Jennet melkein unohtanut avaran huoneen toisella puolen olevat epäystävälliset tytöt. Hänen tyynessä esiintymisessään oli jotakin, mikä oli heidät hillinnyt; ahkerat kielet olivat lakanneet käymästä; Charlottenkin sanatulva oli tyrehtynyt, ja lausuttuaan: „Hyvää yötä, Minnie“, hän meni rauhallisesti vuoteeseensa.

Kodin suloisten muistojen lohduttamana Jennet vai-pui sikeään uneen, jota eivät mitkään tuskalliset unennäöt häirinneet. Ensimmäisen opistoyönsä hän oli nukkunut neiti Thornhillin huoneessa, ja ystävällinen

nuori opettajatar oli lempeästi herättänyt hänet oikeaan aikaan. — Koulun kello soitti äänekkään kutsunsa sen kilinään tottuneille korville, mutta sikeän unen helmoihin vaipunut Jennet oli kuuro sen kaikuvalla kilinälle. Vihdoin hän heräsi ja katsahti uneliaasti ihmetellen ympäriinsä oudossa huoneessa. Missä hän oli?

Sitten hänen aivonsa nopeasti selviytyivät unen usvista, ja hän vilkaisi vaistomaisesti noihin kahteen pieneen vuoteeseen, jotka olivat toisissa nurkissa. Molemmat olivat tyhjät, ja Jennet huomasi, että kaksi sievää kalikopukua oli poissa nauloistaan, missä hän oli edellisenä iltana nähnyt niiden riippuvan. Oli selvää, että Charlotte ja Minnie olivat lähteneet, jättäen uuden toverinsa edelleen nukkumaan vasten opiston ensimmäistä sääntöä.

Se oli epäystävällistä — katkeran epäystävällistä, ajatteli Jennet hypähtäen vuoteestansa lattialle. Hän uskoi, että tytöt olivat tahallaan liikkuneet hiljaa. Jos he olisivat antaneet perään luontaisille taipumuksilleen, puhuen ja lörpötellen tavallisuuden mukaan, hänen olisi täytynyt herätä. Mutta he olivat päättäneet olla pitämättä hänestä, eikä hänellä ollut heiltä odotettavissa muuta kuin kepposia ja pahansuopuutta.

Tuntien itsensä äärettömän yksinäiseksi ja kurjaksi hän kulki alikertaan ja pysähtyi tuskallisen ujona avaran virvoitushuoneen ovelle. Pitkä aamiais-

pöytä, jonka kummallakin puolella oli rivi nuoria kasvoja, näytti kylläkin hauskalta ja kuuman kahvin tuoksu hiveli nenää; mutta Jennetillä ei ollut rohkeutta astua esille, vaan hän jäi vapisten ja punastuen seisomaan kynnykselle. Kuinka kauan hän olisi siinä seisonut, on epätietoista; mutta ystävälliset silmät vartioitsivat häntä, ja pian nousi neiti Thornhill levollisesti paikaltaan.

„Tule, hyvä lapsi“, sanoi hän, suojelevasti tarttuen Jennetin käteen, „saat istua minun vieressäni tänä aamuna; ja huomenna sinä tulet ajoissa. Toivoakseni rouva Mayfield tänään suo sinulle anteeksi.“

Charlotte Ashley teki parhaansa saadakseen tytöt tirsskumaan; mutta neiti Thornhill katsahti ympärilleen niin käskevästi, että heikko nauru heti taukosi. Sitäpaitsi olivat muutamat oppilaat kyllin hyväsydämissiä tunteakseen hiukan sääliä ujoa muukalaista kohtaan; ja kaiken kaikkiaan peljätty koettelemus sujui paremmin kuin olisi saattanut odottaa.

Kun oli noustu pöydästä, Jennet pysytteli yhä suojeelijattarensa lähettyvillä ja käveli hänen vieressään oppisaliin johtavan käytävän läpi.

„Koetan nousta aikaisin huomenaamulla“, kuiskasi hän; „mutta, neiti Thornhill, olisivathan he voineet minut herättää“.

„Sinun on opittava itse heräämään, lapseni“, vastasi hänen ystävänsä. „Älä luota muihin; luota ainoastaan itseesi, ja ole riippumaton. Kun toiset nä-

kevät, että tulet ilman heitä toimeen, niin he alkavat pitää sinua arvossa.“

Jennet lupasi innokkaasti tehdä parhaansa — kaikkien parhaansa; ja ilmeisesti hän antautui sinä päivänä opintoihinsa kaikki vaikeudet voittavalla päättäväisyydellä. Hillitty supattelu koulusalissa aluksi häiritsi häntä kohdistamasta huomiotaan tehtäviinsä; mutta hänellä oli luja tahto ja hän ponnisteli keskittääkseen ajatuksensa luettaviin sivuihin. Saattoi huomata, että hän herkeämättä käänsi katseensa pois siitä penkistä, millä Charlotte Ashley istui; ja närkästyneenä siitä, että noin kokonaan jäi huomaamatta, nuori neitonen alkoi tehdä suunnitelmia saatukseen uuden tytön hämilleen.

„Ole varuillasi, Charlotte“, virkkoi neiti Thornhill ennenkuin päivä oli päättynyt. „Jokaisen kiusaajan aseet ovat aina kääntyneet lopuksi häntä itseänsä vastaan.“

Ja vaikka Charlotte yritti hymyillä varoitukselle, hän punehtui hiukan ja näytti levottomalta opettajattaren kääntyessä pois.

7. luku.

Charlotten vihamielisyys.

„Hänen ylvään välinpitämätön ilmeensä minua inhottaa!“ sanoi Charlotte Ashley Pamela Ryelle. „Varmaan hän ei ole mitään ja kuitenkin hän pyrkii käyttäytymään kuin *grande dame*. Mutta minä aion sen järjettömyyden hänestä puristaa.“

„Hän näkyy olevan neiti Thornhillin suojeluksessa“, huomautti Pamela.

„Niin kyllä. Hempeä Thornhill aina ottaa vastatulleet siipiensä turviin. Mutta tämä tyttö ei kaipaa minkäänlaista suojaa; hän on itsekylläisin olento, mitä olen koskaan tavannut.“

„Luullakseni hän on tavattoman turhamainen“, mutisi Minnie Wood.

„Ylpeilee kai ko'ostaan; hän on luullakseni pitempi kuin kukaan muu opiston tyttöistä.“

„Ei minua pitempi“, sanoi Pamela raukeasti.

„No, ainakin yhtä pitkä. Sinä olet norjempi, eivätkä hartiasi ole yhtä leveät kuin hänen.“

„Hän on liian iso“, selitti Charlotte. „Hän ei näytä ollenkaan hienostuneelta; hänen pitäisi olla karjatyttönä tai heinänkorjaajana. Olen varma, ettei hän koskaan kelpaa seuraelämään.“

„Mutta seurapiireissä on kehittymässä oikea kiihko isoja, terveitä kaunottaria kohtaan“, sanoi Pamela

halveksivasti hymyillen. „Neiti Jennet Fowler voi vielä kerran olla muodissa — kuka tietää?“

„Seurapiirit eivät rohkaisisi kummarkaan sukupuolen moukkia“, huusi Charlotte, jonka ruskeille poskille tuli lämmin hehku. „Jennet Fowlerin kaltainen iso, raskasliikkeinen tyttö ei koskaan menesty missään. Ja hän on tyhmä — tavattoman tyhmä; hänen täytyy lujasti ponnistella ennenkuin saa ainoankaan ajatuksen mahtumaan hitaisiin aivoihinsa.“

„Hän on tietenkin lähetetty tänne valmistuakseen opettajattareksi“, lausui Minnie Wood. „Opistosta lähdettyämme emme saa häntä enää nähdä. Tai ehkä tapaamme hänet jossakin kotiopettajattarena aber-tamassa. Rouva Mayfieldillä on suuri vaikutusvalta, tiedättehän, ja hän saa usein opettajatar-oppilaansa sijoitetuiksi parhaisiin perheisiin.“

„En käsitä, miksi vähääkään välittäisimme hänen tulevasta kohtalostaan“, huomautti neiti Ashley sievä pieni nenänsä pystyssä ja suupielessä halveksiva virnistys. „Meidän on vain ajateltava, miten voimme häntä nykyisin sietää. Jos hän aina nukkuu meidän makuuhuoneessamme, meidän on annettava hänen ymmärtää, ettei hän tee meihin mitään vaikutusta ja ettemme piittaa hänestä rahtuakaan, siinä kaikki!“

Joskus myöhemmin Charlotte muisti sanansa kyyneleet silmissä ja polttavin poskin. Hän ei aavistanut, että kerran tulisi aika, jolloin tuollaiset hillittömät puheet sanomattoman katkerina palaisivat häntä

itseänsä kiusaamaan. Mikään iva ei tunnu niin ras-kaalta kuin omien muistelmienme ilveily; ja muisto menestyksemme päivinä lausutuista kurjista uhman sanoista on usein nöyryytyksemme hetkellä terävin tutkain.

Hänen opistotoverinsakin, vaikka he hänestä paljon pitivät, sanoivat joskus toisilleen, että Charlotte oli „tosiaan aivan liian ylpeä“. Mutta aina oli ollut hyväksytty tosiasia, että hänestä kerran tulisi salonkien suosikki. Hänen suhteensa olivat hyvät; hänen nuoren elämänsä pääpyrkimyksenä oli saavuttaa menestystä seuraelämässä; ja koska hän oli sievä, pirtteä ja älykäs, niin jokainen uskoi, että hänen kunnianhimoisimmatkin unelmansa toteutuisivat.

Charlottella taas oli tähän aikaan rajaton itseluottamus. Hän ei koskaan hetkeksikään epäillyt, että loistava tulevaisuus häntä odotti; pieninkään varjo ei koskaan surua ennustavana häilähtänyt hänen päiväpaisteiselle polulleen. Hän oli iloinen — joskus sopimattoman iloinen, — mutta hänen riemussaan oli jotakin tarttuvaa, ja hänen viehättävässä rohkeudessaan jotakin mukaansa tempaavaa. Hänen liian ilmeinen ylpeytensä annettiin hänelle anteeksi, koska tuohon ylvääseen esiintymiseen liittyi mitä ihastuttavin elokkuus; ja ainoastaan opistossa hän viitsi kuunnella tavallisia jokapäiväisiä totuuksia. Rouva Mayfield ja neiti Thornhill olivat hänen parhaita ystäviään; mutta hän ei vielä ymmärtänyt uskollisen

ystävyyden arvoa. Tähän aikaan hän oli valmis so-
taan jokaista vastaan, ken laiminlöi tunnustaa hänen
viehätyksensä tenhon. Hän tunsu vaistomaisesti, että
Jennet Fowler ei ollut tyttö, joka ketään kumartelisi.
Charlotte oli aivan varma, että Jennet kaikista hä-
nen sanoistaan tai teoistaan huolimatta kulkisi omaa
tietänsä ja noudattaisi omia mielipiteitään. Charlot-
ten loisto ei häntä häikäisisi eikä hänen ylpeytensä
häntä musertaisi; hän kulkisi määrättyä tietään järk-
kymättä edelleen, kääntymättä oikealle tai vasem-
malle.

Toinen yö tyttöjen makuuhuoneessa oli parempi
kuin ensimmäinen. Jennet oli valmistautunut kaik-
keen ja terästi itsensä päättäväisesti kaikkia häneen
tähdättyjä teräviä sananuolia vastaan. Täytyy tun-
nustaa, että Charlotte sinä iltana oli kovin huonolla
tuulella. Koskaan ei mikään ollut häntä niin ärsyt-
tänyt kuin Jennetin läpitunkematon mielenmalti.

„Isokasvuiset ihmiset tavallisesti nukkuvat ras-
kaasti“, hän huomautti Minnie Woodille. „Ne syö-
vät liian paljon ja tulevat hitaiksi ja tyhmiksi. Mi-
nusta on heidän seurassaan jotakin rasittavaa. Toi-
voisinpa, että rouva Mayfield jakaisi nämä suuret
suojat ja antaisi kullekin tytölle pienen komeron-
sa, jonka hän saisi pitää aivan yksinään! Mutta hän ei
salli meidän edes uutimilla verhota osastojamme; se
on perin tuskallista!“

Selkä mahdollisimman paljon puhujaan päin kään-

nettynä Jennet suoritti tyynesti tavalliset iltatoimensa ja laski sitten päänsä pielukselleen toivoen, että Charlotte pian väsyisi lörpöttelyynsä. Mutta tyttö oli kiihoittunut ja hänen hillitön luonteensa puhkesi esille. Hän haastoi yhä edelleen kovalla äänellä kunnes Minniekin alkoi peljätä tämän luvattoman kielenpieksemisen seurauksia.

„Tulee myöhä, Charlotte“, rohkeni hän vihdoin huomauttaa.

„Sanotko tätä myöhäiseksi?“ kysyi Charlotte. „Ihmettelenpä, mitä sanoisit valvomisestani kotona. En inhoa mitään niin paljoa kuin aikaisia makuullemenojamme täällä. Ihminen lähetetään kuin kana orrelleen, juuri kun sielunkyvyt ovat terävimmillään ja kun olisi valmis kaikenlaiseen hauskaan. Hai-jai! On ilahduttavaa ajatella, että tämä on viimeinen vuoteni Pyhän Annan opistossa!“

Silloin ovi äkkiä avautui, ja Minnie, joka istui sänkynsä laidalla, viskautui kiireesti vuoteeseensa. Kesellä huonetta jokseenkin ohuesti puettu Charlotte näytti romanttiselta pikku olennotla heiluttaessaan siroa kenkää toisessa kädessään. Mutta neiti Sandilla ei liene ollut kuvaamataiteellista silmää; hän oli laitoksen ankarin opettajatar, ja useimmissa tytöissä hänen tuikea katseensa ja terävä kielensä herätti terveellistä pelkoa. Kaikki muut kasvot olisivat olleet tervetulleemmat kuin hänen; ja Charlottekin, tuo

rohkea Charlotte, nolostui ilmeisesti hänen äkkiä näyttäytyessään.

Jennet taasen, jolla ei ollut mitään peljättävää, vain kohotti päätänsä pielukselta ja katseli tyynesti kohtausta.

„Onko neiti Ashley unohtanut säännöt?“ lausui opettajatar ankarimmalla äänellään. „Saat huomenna kirjoittaa kaksitoista sivua Ranskan historiaa rangais-tukseksi tottelemattomuudestasi; ja sinulle annetaan muistutuskin kovaäänisestä ja epämaisellisesta puhe-tavasta. Miten voivat toiset neidit nukkua, kun sinä teuhaat ja haastat viisi minuuttia yli kymmenen?“

„En minä teuhannut, neiti Sand“, vastasi kiukus-tunut Charlotte.

„Saat toisen muistutuksen ylpeähenkisestä vastauk-sestasi, Charlotte Ashley. Salli minun neuvoa sinua kasvattamaan itsellesi nöyrympää mieltä.“

Ja sitten neiti Sand lähti, jättäen Charlotten sulat-tamaan tätä epämieluisia neuvoa miten hän parhai-ten taisi. Hymyillen salaa itsekseen Jennet ajatteli, että se neuvo oli oikein hyvä, ja ihmetteli, että Char-lotten terve järvi ei opettanut häntä sitä noudatta-maan.

Sinä iltana ei enää virketty sanaakaan; huoneessa vallitsi täydellinen hiljaisuus, ja pian sulkeutuivat Jennetin silmät. Unessa hän ajelehti takaisin van-han kotilansa metsiin ja pelloille ja käyskenteli käsi

kädessä Mabelin kanssa noilla tutuilla teillä. Hänen unelmissaan Mabel ei enää ollut hento ja kivuloinen; hän ei enää tarvinnut tuekseen sisarensa vahvaa käsi-vartta, askeleet olivat varmat, ääni selvä ja voimakas. Äkkiä vanhan kirkon kellot kajahduttivat iloisen soiton, ja Jennet heräsi; mutta hänen ympärillään ei ollutkaan kenttiä eikä vainioita, ja Mabel oli kaukana poissa. Opiston kello soitti ensimmäistä varoitustaan, ja hän nousi ripeästi, päättäen, ettei mikään saisi häntä myöhästyttää.

8. l u k u.

Retkeily.

Kaksitoista sivua Ranskan historiaa ja kaksi muistutusta päiväkirjaan tekivät Charlotte Ashley'n hie-man alakuloiseksi. Mutta hän oli aivan liian kopea näyttääkseen, että hänet oli nöyryytetty, ja hän suoritti kuritusläksyn ja otti muistutukset vastaan niin hilpeänä, että se aivan kummastutti hänen tovereitaan.

Mielessään hän kuitenkin kiukutteli ja koetti uskoa, että häntä oli syyttä rangaistu. Jos ainoastaan Minnie Wood olisi ollut hänen nöyryytyksensä todistajana, olisi sen muisto pian haihtunut hänen mielestään; mutta Jennet oli ollut näkemässä ja epäilemättä nauttinut pienestä kohtauksesta. Tämä ajatus

vihloi Charlotten ylpeyttä ja kartutti hänen aiheutonta vastenmielisyyttänsä uutta koulutoveriansa kohtaan.

Neiti Thornhill, joka aina huolellisesti tutki ympärillään olevien luonteita, kykeni lukemaan paljon siitä, mitä Charlotten mielessä liikkui. Hän pahoiteli tuota pientä makuuhuoneessa sattunutta kohtausta, ei ollenkaan siksi, että hän olisi arvellut Charlottelle tapahtuneen vääryyttä, vaan senvuoksi, että se oli enentänyt tytön vastenmielisyyttä Jennetiä kohtaan. Ennen kaikkea toivoi hän, että näistä kahdesta tulisi ystävykset; hän uskoi, että he tietämättään voisivat auttaa ja parantaa toisiansa, jos heidät vain voitaisiin saada sydämelliseen seurusteluun. Nyt jo Charlotte oli vaistomaisesti tunnustanut Jennetin tahdon hänen omaansa voimakkaammaksi, ja hänen vastenmielisyytensä aiheutui pohjaltaan salaisesta tietoisuudesta, että Jennet oli hänen yläpuolellaan.

„Haluaisin järjestää pienen retkeilyn muutamille vanhemmista tytöistä“, sanoi neiti Thornhill rouva Mayfieldille. „Tuskin voimme toivoa, että tätä mainiota ilmaa enää pitkälti kestää. Olisi Charlotte Ashley'n ja Pamela Ryen vuoro päästä jaloittelemaan. Minnie Woodin ja Agnes Quintonin pitää myöskin tulla; ja retki tuottaisi suurta iloa Jennet Fowlerille.“

„Olen iloinen, että olette ajatellut häntä“, vastasi rouva Mayfield. „En halua nähdä häntä noin mur-

heellisena. Hänellä on varmaan koti-ikävä; ja pelkään, että jotkut hänen opistotovereistaan eivät ole hänelle niin ystävällisiä kuin heidän tulisi.“

„Hän tuntee itsensä yksinäiseksi“, vastasi neiti Thornhill. „Toiset jättävät hänet liian paljon yksikseen, luullakseni osaksi senvuoksi, että hän on niin pitkä ja miellyttävän näköinen. He kadehtivat häntä ja puolittain pelkäävätkin. Eikä hän voi eikä tahdo tungetella heidän seuraansa.“

„Lapsi-parka“, huokasi rouva Mayfield säälivästi. „Tuollaiset komeat, majesteetilliset tytöt ovat varsin usein arkoja ja tarvitsevat paljoa enemmän rohkaisua kuin pienet. Niin, hyvä ystävä, retkenne on oivallinen tuuma. Minne aiotte mennä?“

„Olen ajatellut, että matkustaisimme junalla Richmondiin ja sitten kävelisimme Hamin kenttien yli. Muutamat tytöistä eivät ole koskaan nähneet Hamin linnaa, ja varmaankin paikka heitä miellyttäisi. Sannomme huomenna?“

Näitä retkeilyjä usein suunniteltiin ja suoritettiin kauniilla ilmalla, ja aina järjestettiin niin, että jokainen vanhemmista tytöistä pääsisi sellaiselle mukaan ennenkuin päivät kävivät pimeiksi ja kolkoiksi. Neiti Thornhillin ilmoitusta tervehdittiin suurella tyytyväisyydellä; ja Jennet, joka tietysti ei koskaan ollut nähnyt Richmondia, ilostui silminnähtävästi tästä suunnitelmasta. Hän ei voinut olla toivomatta, että Charlotte Ashley olisi jäänyt pois, mutta häntä loh-

dutti ajatus, että neiti Thornhill varmaan pitäisi hänen vastustajaansa aisoissa.

Pieni joukkue lähti kello yhdeltä eräänä kauneimpia syyspäiviä, mitä he olivat nähneet. Niin sulo-
tuoksuista oli ilma ja niin pehmeänä väreili valo, että syyskuun rauhallinen tenho valtasi Charlottenkin, joten hän oli tavallista tyynempi ja lempeämpi. Useimpia ihmisiä veti hän vastustamattomasti puoleensa huimassa hilpeydessään, mutta Jennet piti hänen kasvoistaan, silloin kun niillä oli levollinen ilme. Silloin mustat ripset verhosivat tummain silmien säihkyn ja hienopiirteiset huulet kaartuivat pehmeästi, mikä ilmaisi ajatusta ja tunnetta. Charlotten levollisina hetkinä se, mikä hänessä oli parasta, näkyi nousevan pinnalle; vahinko vain, että hän niin harvoin oli levollinen.

„Puistoa tarkastamme toisella kertaa“, sanoi neiti Thornhill Jennetille heidän saapuessaan Richmondiin. „Toivoakseni tulemme tänne monet kerrat niin kauan kuin sinä olet kanssamme.“

Hän opasti parvensa jokea reunustavien alavain niittyjen poikki, ja Jennet seurasi kuin onnellisessa unessa. Pääsy savuisista huoneista ja vilkasliikkeisiltä kaduilta tuotti maalla syntyneelle tytölle tava-
tonta huojennusta; ja täällä tapasi hän entisten koti-
kentiensä tutunomaista vehreyttä, näki levollisesti
laitumella käyvää karjaa, puiden lakastuvien lehvien
pehmeän värityksen. Oikealla juoksi kaunis joki ho-

peisin valovärähdyksin ja vienoin varjain; ylhäällä oli vaaleansininen taivas matalalla ajelehtivine pilvineen, ja ruohikon yli huokui heikon heikko kellastuneitten lehtien tuoksulla täytetty syystuulonen. Jennet oli vaiti. Toiset tytöt nauroivat ja juttelivat hänen takanaan, mutta hän tuskin kuuli heidän ääniänsä. Hänen sydämensä täyttyi kodin ajatuksista ja hellistä muistoista.

Mutta heidän pysähtyessään ruohottuneen ojan parتاalle, joka erottaa Hamin kartanon sen vainioista, Jennetin mielentila muuttui nopeasti, ja hän pommiteli neiti Thornhillia innokkailla kysymyksillä paikan suhteen.

Vanha Jaakko kuninkaan aikuinen rakennus punertavine tiiliseinineen ja lukuisine ikkunoineen seisoi siinä, tyyneessä päiväpaisteessa kylpien, äänettömänä ja autiona kuin loihduttu palatsi. Koko paikka näytti loihditulta; pitkässä holvikäytävässä ei ollut mitään elonmerkkejä, ovet olivat tiukasti suljetut ja suunnattoman suuri joenjumala nurmikon keskellä näkyi harmaantuneen tätä yleistä autiutta vartioidessaan. Vähintäänkin vuosisata sitten Horace Walpole valitti, ettei korkeita rautaportteja koskaan avattu, ja vuosi vuodelta näemme ne yhä suljettuina, yhä maalaimattomina ja verkalleen ruosteesta murenevina.

„Ne ovat avatut vain kerran siitä asti, kun ne Kaarlo II:n jälkeen suljettiin“, sanoi neiti Thornhill.

„Ihmettelenpä kääntyisivätkö ne vielä saranoillaan toisen kuninkaan vuoksi!“

„Kovin surullisesti Jaakko II varmaan vietti täällä joulunsa!“ huudahti Jennet. „Ajatelkaahan talvituu- len valittelevaa viuhuntaa noita vanhoja muureja vasten hänen miettiessään menetettyä kuningaskun- taansa, sillävälin kun Vilhelm Oranialainen St. Ja- mesissa todenteolla hallitsi. Ettekö luule, että mei- dän sallittaisiin, jos sitä oikein hartaasti pyytäisimme, vilkaista tuon ison ulko-oven sisäpuolelle?“

„Sinun täytyy tyytyä katsemaan rakennusta ulko- puolelta“, vastasi neiti Thornhill. „Mutta minulla on itsellenikin kova halu nähdä nuo upeat vanhat huo- neet ja kaikki aarteet, mitä niissä on. Haluaisin tir- kistää salakammioon, missä juonia punottiin. Ja mie- lilläni tarkastelisin Lauderдалen herttuattaren bu- doaaria; siellä säilytetään hänen nojatuoliansa ja kir- joituspöytänsä sekä kävelykeppejä, joita hänellä oli tapana käyttää. Tällä paikalla on ihmeellinen ten- honsa, Jennet, ja olen mielissäni, että tunnet sen vai- kutuksen.“

„Voisin viipyä täällä tuntikausia“, vastasi Jennet.

„Mikään ei täällä muutu“, jatkoi neiti Thornhill. „Linna on aina samanlainen — kaunis ja äänetön ja ränsistynyt. Keväisinkin, kun isot keltaleiniköt loistavat kaikkialla niityillä, on jotakin uinailevaa ja juhlallista Hamin puistokäytävillä, joilla Swift, Pope

ja Gay aikoinaan vaelsivat. Varmaankaan ei ole noiden isojen, vanhojen jalavien vertaisia puita! Et aavista, kuinka usein näen tämän paikan unelmisani, muinaisaikaisen rakennuksen, siimeksiset käytävät ja virran hopeavälkkeen. Olen ollut täällä hyvin onnellisena ja kovin murheellisena.“

Jennet kääntyi katsahtamaan opettajattaren sieviin kasvoihin ja näki niissä jotakin, mikä sai hänet nopeasti luomaan silmänsä toisaalle. Tällä hetkellä Jennet oli äkkiä nähnyt vilahduksen suruista, joita hän ei ollut koskaan kokenut; ja hän tunsi, että olisi vakava asia astua rajan yli, joka eroittaa tytön naisesta. Hänen katseensa harhaili heitä ympäröiville varjoisille niityille, joille syksy oli paksulta siroitelut ruskeita ja kullankellerviiä lehviään, ja hän näki virran kimaltelun isojen jalavien runkojen lomitse. Kuolevan kesän tyyneys ja surumielisyys tuntui hiipivän hänen sieluunsa; nuoruus liukui pois, täydellisempi elämä tutkimattomine polkuineen odotti hänen kokemattoman jalkansa astuntaa. Mutta sillävälän oli ihanaa uneksia täällä syksyn päiväpaisteissa ja tyynen leppoisissa siimeksissä.

Ellei neiti Thornhill olisi ollut vaipuneena omiin unelmiinsa, mikä hänelle harvoin tapahtui, hän olisi huomannut, että kaksi hänen oppilaistaan oli poissa. Pamela Rye ja Agnes Quinton olivat kulkeneet vain lyhyen matkan päähän ja katselivat vanhan puun

alla piirtävää taiteilijataria, jota iso newfoundlandilainen koira valppaasti vartioitsi. Mutta Charlotte Ashleytä ja Minnie Woodia ei näkynyt missään.

9. l u k u.

Hurja teko.

Sillaikaa kun neiti Thornhill ja Jennet viipyivät Hamin linnan edustalla, Charlotte ja Minnie olivat samoilleet vanhan rakennuksen toiselle puolen ja pysähtyneet muurin edustalle. Molemmat alkoivat hiukan tuskastua; ja Charlotte tunnusti avoimesti, että häntä väsytti tästä kartanosta ja sen muistoista haaveileminen.

„Neiti Thornhill ja Fowlerin tyttö vaeltelevat iät kaiket“, selitti hän, „ja minun kärsivällisyyteni on jo aivan lopussa. Se Fowler on vielä hassumpi täällä kuin eläintieteellisessä puutarhassa. Olen kuitenkin vilpittömän kiitollinen, ettei ketään tuttavistani sattunut samaan vaunuun kanssamme. Tietysti otaksutaan, että he kaikki ovat nykyisin poissa kaupungista; mutta ei koskaan tiedä, kenen saattaa kohdata, missä sitä kaikkein vähimmin odottaa, ja minua pöyristyttäisi, jos minut nähtäisiin sen hirveän maalaistollon seurassa, olipa se missä tahansa.“

„Tänään hän ei ole varsin huonosti puettu“, huomautti Minnie.

Charlotte kohotti kätensä tehden pienen, sievän kauhua ja kummastusta osoittavan liikkeen. „Rakas lapsi, mitä sinä puhut?“ kysyi hän. „Ensiksikin tuo vyötäisille sidottu pieni kamala viitta tekee hänet naurettavasti täysikasvuisen lapsen näköiseksi. Ja oletko sitten huomannut hänen kenkiään?“

„Rouva Mayfieldin pitäisi todellakin puhua hänelle niistä“, myönsi Minnie.

„Pelkään opiston menevän alaspäin“, virkkoi Charlotte salaperäisesti huohtaen. „Emme ole niin tarkkoja kuin ennen.“

„Eipä sinun tarvitse siitä kaikesta paljoa välittää“, vastasi Minnie; vielä kaksitoista kuukautta, ja sitten pääset vapaaksi“.

„Niin, minä pääsen vapaaksi“, toisti Charlotte. Ja sitten eräs niitä äkillisiä mielenmuutoksia, jotka tekivät hänet opistotovereilleen niin käsittämättömäksi, sai hänet jälleen huohtamaan; ja tällä kertaa huokaus oli todellinen.

„Sittenkin“, sanoi hän leppeämmällä ja pehmeämmällä äänellä, „kouluaikamme ei ole varsin kurjaa, tiedäthän. Meillä on melko lailla huvia, vaikka huvituksemme eivät ole kiihoittavaa laatua; ja meistä pidetään todellakin hyvää huolta. Kun viime vuonna olin sairaana, iloitsin aivan, että olin silloin opis-

tossa; jokainen oli niin ystävällinen, eikä minua vielä iässäni ole niin hemmoiteltu.“

„Eikö sinua kotona hemmoitella?“ kysyi Minnie.

„Hyvä ystävä, sellaiseen ei-siellä ole aikaa. Meillä on aina päivällisiä ja kutsuja ja kaikenlaisia muita puuhia, jotka kuuluvat seurapiireissä liikkuvien velvollisuuksiin. Odotetaan, että kestitsemme ja itse käymme kesteissä; isä ja äiti käyvät kaikkialla ja tuntevat jokaisen. Se on tietysti hirveän hauskaa; mutta se vie kaiken ajan ja voimat, eikä kellään ole ainoatakaan ylimääräistä minuuttia käytettävissään, jos joku sairastelee ja tarvitsee huolenpitoa.“

„No, harvoinpa sitä sairastellaan“, sanoi Minnie viisitoistavuotiaan onnellisella varmuudella. „Minua ei koskaan vaivaa mikään, ja sinun kipusi ei ollut ensinkään vakavaa. Uskallan väittää, ettet enää joudu vuoteen omaksi ennenkuin olet vanha.“

„Toivoakseni en“, vastasi Charlotte; „mutta jos niin käy, tiedän, että kaipaisin vanhan opiston sairaskammiota ja koulun tutunomaisia kasvoja ja ääniä“.

Sitten hän äkkiä palaten entiseen sävyynsä alkoi laskea leikkiä vakavasta mielentilastaan.

„Onko mahdollista, että alan käydä hempeätunteiseksi?“ kysyi hän ottaen tehokkaan asennon. „Luu-len tosiaan, että puhuin jotakin ikävöimisestä ja kaipuusta, ja olisin saattanut jo ryhtyä julistamaan, että koulumuistoni olivat ’erinomaisen rakkaita ja arvok-

kaita', ellen olisi muistanut itseäni. Nyt minun täytyy tehdä jotakin huimapäistä päästäkseni edes varmuuteen siitä, kuka olen.“

„Miten hauskaa olisi, jos vain voisimme kiivetä tuon muurin yli“, huokasi Minnie, joka oli olevinaan hieno nainen, mutta jolla siitä huolimatta oli eräitä rasavillin vaistoja. „Se ei ole korkea, ja vähäisellä kipuamisella voisimme päästä pengermälle. Minusta on hirveätä, ettei edes saa nähdä vanhaa puutarhaa.“

Charlotte oli täydellisesti oma itsensä jälleen ja yhtyi innokkaasti tuumaan.

„Me yritämme sitä, me teemme sen!“ huudahteli hän tanssien ruohikolla ja heittäen pois päivänvarjonsa. „Vahinko, ettei tämä *toqueni* ole toivomuslakki! Silloin hankkisin tänne tikkaat silmänräpäyksessä.“

Tuskin olivat nämä sanat lausutut, kun Minnieltä pääsi iloisen kummastuksen huudahdus. Hän oli kumartunut puun alla olevan esineen puoleen ja huitoi vilkkaasti käsillensä.

„Charlotte, Charlotte, luulen tosiaan, että olet velho! Tässähän ovat tikkaat ja ne ovat vallan pienet. Yhteisvoimin kykenemme ne nostamaan. Tule heti.“

Kuten Minnie sanoi, tikapuut olivat pienet ja keveät, ja tytöt olivat liian ihastuneina löydöstään kyselläkseen, miksi ne olivat sinne jätetyt. He eivät pysähtyneet ajattelemaan, että henkilö, joka oli ne siihen pannut, saattaisi jonkun minuutin perästä palata niitä

noutamaan, eivätkä he huomanneet, miten lähellä ne olivat ruokavasua, jollaisia työmiehet usein käyttävät työkalujensa kuljettamiseen. Heille oli kylliksi, kun he löysivät kapineen, jota juuri halusivat; ja he ryhtyivät käyttämään tikkaita vähääkään pelkäämättä seurauksia.

„Meidän ei tarvitse tätä pientä keppostamme koko maailmalle ilmoittaa“, sanoi Charlotte tarttuen tikkaiden toiseen päähän. „Muutamilla ihmisillä on niin pingoitettut käsitteet sopivaisuudesta, että voisivat pitää tekoamme aivan säädyttömänä. Mutta en voi torjua tunnetta, että minulla on jonkinlainen oikeus tämän linnan näkemiseen; äitini kuuluu Walpoleihin, ja kerran eräästä Charlotte Walpolesta tuli kreivitär Dysart ja tämän saman kartanon haltijatar. Minä olen Charlotte, ja varmaan on minulle annettu nimi hänen mukaansa.“

Tämän kuohuvan kerskailun jälkeen ei suinkaan näyttänyt arvokkaalta, kun neiti Ashley varkaan tavoin asetti tikkaansa kiviaitaa vasten. Ne olivat vanhat ja lahonneet, mutta kiipeejä oli nuori ja ketterä ja nousi askelmia kuin lyhdynsytyttäjä.

„En luule voivani kiivetä noin näppärästi“, sanoi Minnie ihailleen.

„Tämä on ihanaa!“ huudahti Charlotte seisoen nyt riemuissaan hiekoitetulla pengermällä. „Voin ymmärtää Jackin tunteet, kun hän pääsi pavunvarren latvaan.“

„Mitä sieltä näet?“ kysyi hänen toverinsa alhaalta.

„Ensinnäkin kauniin, päivännoutoja kasvavan tiheikön; sitten vanhoja uinailevia käytäviä kiertelemässä juhlallisten honkien välissä, penkereitä, suihkukaivoja, jotka eivät ole vuosikausiin pulppuilleet...“

„Onko siellä ketään ihmistä?“

„Ei mitään niin jokapäiväisiä olentoja. Mutta tuolla juuri honkien siimeksestä tulemassa näen kuningatar Annan aikuisen rouvashenkilön. Sillä on soma yölakki päässä ja paksu silkipuku, mutta tietenkin se on vain henki!“

„Loruja“, sanoi Minnie alkaen käydä pelokkaaksi. „En usko, että siellä mitään näet.“

„Minä menen sitä tapaamaan ja puhuttelemaan“, jatkoi Charlotte. „Henkiä on aina puhuteltava, ja silloin ne ilmoittavat meille salaisuuksia. Nyt minä menen!“

Minnie kuuli poistuvien hameenhelmojen kahinaa ja tiesi, että Charlotte pitäisi sanansa. Seuraisiko hän opistoveriansa vai eikö? Hän epäröitsi ja vilkaisi ensin tikapuihin ja sitten sivulleen hiljaiselle niitylle.

Syksyn aurinko oli vaipumassa yhä alemmaksi. Lämmintä valoa väreili vielä puiden alemmilla oksilla, ja kaikkialla näkyi hehkun ja varjon haihtuvaa, loistavaa värileikkiä, jollaista syyskuun iltapäivät tarjoavat. Minniestä näyttämö tuntui liian tyyneeltä ja hiljaiselta; hän alkoi toivoa olevansa joen

partaalla, missä aina oli iloisia venekuntia ja runsaasti elämää ja iloa. Hupsu päähänpisto se sittenkin oli johdattanut Charlotten noille kielletyille maille. Mutta kun Charlotte oli uskaltanut tunkeutua tuohon salaperäiseen paikkaan, Minnie päätti häntä seurata. Hän tiesi, kuinka ivaileva neiti Ashley saattoi olla, eikä tahtonut, että koko opisto uskoisi hänen peljästyneen kertomusta tuosta aavemaisesta yömyssyisestä rouvasta.

Sielussaan vavisten ja arkaillen hän siis asetti jalkansa ensimmäiselle askelmalle, joka oli vanha ja lahonnut, ja hänestä tuntui kuin olisi se antanut perään hänen allansa. Hän oli juuri nostamaisillaan toisen jalkansa maasta, kun karkea ja voimakas miehenääni äkkiä keskeytti rauhallisen hiljaisuuden.

„Hoi, siellä“, se sanoi; „mitäs te niillä mun tikkaillain teette?“

Ääni kuului hänen takaansa. Minnie vilkaisi säikähtyneenä olkansa yli ja näki kuluneisiin vaatteisiin puetun miehen tulevan häntä kohti uhkaavin elein (kuten hän luulotteli). Kauhu antoi hänelle siivet ja hän riensi paikalta kuin pelästynyt kauris.

10. luku.

Tikkaiden lainaaminen.

„Missä ovat Charlotte ja Minnie?“

Neiti Thornhill lausui nuo sanat terävän itsemoitteen sävyyn.

Hän oli haaveillut, mutta usein hän ei suonut itselleen uneksumisen ylellisyyttä kirkkaalla päivällä. Joka tapauksessa se onkin vaarallista ylellisyyttä. Vaikka uneksija on onnellisissa olosuhteissa elävä nainen, jolla on runsaasti vapaata aikaa, hän saa usein maksaa joutavista kuvitteluistaan kalliin hinnan. Mutta Una Thornhill oli köyhä opettajatar, joka ahersi ankarasti leipänsä edestä ja tarvitsi kaiken voimansa, tarmonsä ja ajatuskykynsä. Oli sulaa hulluutta rakentaa satulinna syksyn lehvistä ja kullata se vienolla päiväpaisteella.

Hän ravistausi pahoillaan ja terästi herpaantuneet aistimensä. Hänellä oli sääntönä, ettei koskaan päästäisi holjottejansa silmistänsä. Hän ei sallinut heidän tuntevan, että hänen katseensa alati heitä vartioitsi, vaan pysytteli aina turvallisen välimatkan päässä, eikä yltiöpäisinkään oppilas ollut vielä koskaan kapinoinut hänen lempeää suojelustaan vastaan.

„Ne olivat täällä juuri äsken“, vastasi Jennet hajamielisesti.

Sitten, nähdessään levottomuuden varjon neiti Thornhillin kasvoilla, hän lisäsi nopeasti:

„Minä menen heitä etsimään.“

„Maltahan!“ hillitsi neiti Thornhill säikähtyneenä.

Hattu kädessä ja hulmuavat hapset irrallaan Minnie Wood juoksi täyttä vauhtia esille muurin nurkkauksen takaa. Hän ei pysähtynyt ennenkuin oli päässyt ihan neiti Thornhillin eteen ja alkoi sitten huohottaa katkonaisia lauseita, joita kukaan ei voinut ymmärtää.

Jennetin persikanväriset posket kalpenivat. Hän ajatteli, että joku hirveä onnettomuus oli äkkiä kohdannut Charlotte Ashleya, ja hänen alati herkkä omatuntonsa soimasi häntä siitä, että oli tuntenut nurjamielisyyttä tyttöä kohtaan. Olisi ollut helppo rakastaa Charlottea, jos Charlotte vain olisi antanut itseänsä rakastaa!

Mutta neiti Thornhill ei niin vähästä säikähtänyt. Hän oli tutkinut Minnien luonteen ja tiesi, että tämä oli arka tyttö, joka koetti viedä kaikkia harhaan rohkeutta teeskentelemällä. Tällä hetkellä seisoi hänen edessään todellinen Minnie hermostuneena ja aiheetoman pelon vallassa; ja opettajatar riensi häntä tyynyttämään.

„Hengähdä, lapseni“, sanoi hän nopeasti. „Kah, et voi saada minua uskomaan, että mitään kauheata on tapahtunut. Charlotte kaiketi on tekemässä kepposiansa?“

„Hän... hän on joutunut pihan puolelle“, sopersi Minnie vihdoin.

„Siinäkö kaikki? Tietysti oli hyvin vallatonta ja hupsua rikkoo määräyksiä; mutta miten hän sinne pääsi?“

„Ti... tikkailla. Me löysimme ne ruohikosta.“

„No, kun hän kiipesi ylös, voi hän tulla alaskin“, sanoi neiti Thornhill reippaasti ja alkoi lähteä liikkeelle.

„Ei, ei, ei! Mies tuli ottamaan tikapuut ja silloin minä juoksin tieheni.“

Jennet nauroi ääneensä, minkä osittain aiheutti helpoituksen tunne; ja kiihtymyksestään huolimatta Minnie tähtäsi häneen vihaisen katseen.

„Olet ollut arka“, sanoi neiti Thornhill. „Sinun olisi pitänyt kertoa miehelle, että nuori neitonen oli kiivennyt pengermälle.“

„Oh, minä en voinut! Hän oli tyly mies, joka huusi: 'hoi, siellä!'“

„En luule, että hänen tarkoituksenaan oli olla tyly. Joka tapauksessa täytyy meidän tehdä sovinto hänen kanssaan saadaksemme hänet lainaamaan meille tikkaansa.“

Sillävälin Charlotte, joka oli mennyt niin kauaksi kuin häntä halutti ja huolellisesti pysytellyt ikkunoista mahdollisesti katselevien näkyvistä, päätti palata Minnie Woodin luo.

Hän oli pannut päähänpistonsa täytäntöön, mutta tyydytys siitä oli sentään ollut pieni. Avara, autio pihamaa, kaameat hongat ja hiljaiset käytävät nä-

kyivät tekevän masentavan vaikutuksen aina vaikutelmille alttiiseen mieleen. Jos joku rattoisa toveri olisi ollut hänen kanssaan piilosilla leikkimässä tuossa vanhassa puutarhassa, niin koko paikka olisi näytännyt toisenlaiselta. Mutta äänettömyys ja yksinäisyys vaimensivat hänen hilpeytensä; päivännoudotkin näkyivät turhaan tuhlaavan loistoaan ja syysruusujen heikko, sulotuoksuinen henkäys tuntui perin surulliselta. Charlotten valtasi voimakas halu lähteä paikalta eikä koskaan sinne palata.

Hän kiirehti takaisin sille kohtaa, mihin oli jättänyt tikapuut ja Minnien. Mutta Minnie oli poissa; ja, mikä oli tärkeämpää, tikkaatkin olivat poissa.

— Hän on ne vienyt! — mutisi Charlotte kuohah-
taen punaiseksi äkillisestä suuttumuksesta. — Mutta ei; hänellä ei olisi ollut ryhtiä uhmata minua! Kyllä minä Minnien tunnen; hän on opiston suurin pelkuri ja hiukan hiipiväkin. Olisikohan ehkä Fowlerin tyttö sen tehnyt? Ei. Hän on alati neiti Thornhillin liepeillä eikä jättäisi häntä mistään hinnasta.

Hän asetti pienen jalkansa vallin reunalle ja kat-
sahti kaihomielin alas ruohikkoon. Voisiko hän hy-
pätä? Matka maahan oli liian pitkä, vaikkei hän
silti varsin korkealla ollut.

Ei kävisi päinsä, arveli hän, mennä taloon ja an-
tautua sen asukkaiden armoille? Hän oli keksinyt
niin monta juttua Hammin linnasta, että hän melkein
itsekin niitä uskoi. Vilkaisten nopeasti takaporttia

kohti hän loihti mielikuvituksessaan esille noidan kaamean hahmon mustassa viitassa, piippalakki päässä ja sauva kädessä, aivan sellaisen, miksi hän sen monet monituiset kerrat oli opistotovereilleen kuvaillut. Ei, tuota salaperäistä porttikäytävää hän ei arvellut voivansa aivan yksinään lähestyä.

Päivä oli hämartyvässä illaksi; kultaiset valojuovat, jotka soluivat yhä alemmaksi puiden oksilla, ilmoittivat hänelle, että lähdön aika oli tulossa. Entäpä jos Minnie, uskaltamatta mainita heidän urotyöstään, tekeytyisi tietämättömäksi Charlotten olopaikasta, ja neiti Thornhill turhaan etsittyään saisi lähteä rautatieasemalle ilman häntä?

— Järkeni varmaan minut pettää, — ajatteli tyttö hymyillen omalla kustannuksellaan. — Ennen pitkää ne ovat täällä; mutta... mutta... ne odotuttavat itseänsä niin hirveän kauan!

Hänen uskonsa palkittiin. Astuen paljoa nopeammin kuin tavallista neiti Thornhill tuli äkkiä näkyviin Pamela Rye ja Agnes Quinton kintereillään. Paljoa jälempänä käveli Minnie näyttäen kuin puusta pudonneelta ja koettaen kiinnittää epäjärjestykseen joutunutta tukkaansa.

„Vai olet sinä pulassa, Charlotte?“ sanoi opettajar vilkaisten ylös noihin tummiin silmiin, jotka kirkkaina, mutta kuitenkin hiukan uhmaillen, katselivat häneen.

„Tiedonhaluni on vienyt minut vähän liian pitkälle“, myönsi nuori neiti hilpeästi.

„Ja liian korkeallekin, näen minä. Mutta kuinkaahan saamme sinut sieltä alas?“

„Paras neiti Thornhill, ajattelin, että teidän kekseliäät aivonne...“

„Älä luota liiaksi minun kekseliäisiin aivoihini; luota pikemmin Jennet Fowlerin vahvoihin sääriin ja taitavaan kieleen. Hän on juossut työmiehen perästä taivuttaakseen hänet lainaamaan meille tikkaansa.“

„Työmiesten kanssa hän kai hyvin tuleekin toimeen; olen varma, että tehtävä hänelle onnistuu“, sanoi Charlotte.

Mutta nämä sanat lausuttuaan hän oli niistä hiukan häpeissään. Kaikki olivat aivan ääneti. Jos Pamela tunsikin halua hymyillä, hän hillitsi taipumuksensa; Agnes oli vakava, hyväluontoinen tyttö, jota iva ja kompasanat harvoin huvittivat; ja Minnie, joka tavallisesti oli niin valmis naurullaan säestämään Charlotten sukkeluuksia, näytti liian masentuneelta pitääkseen arvossa nokkelia puheita. Neiti Thornhillin piirteet osoittivat selvästi äänetöntä halveksumista.

Kauan senjälkeen Charlotte muisti tuon tyhmän lauseensa ja näki kuin kankaalle kuvattuna tuon hiljaisen ryhmän muurin juurella. Ensimmäisenä siinä

ryhmässä oli ylväskasvuinen ja korkeavartaloinen neiti Thornhill, ja Charlottesta hän ei koskaan ollut näyttänyt ylväämmältä ja pitemmältä kuin tuolla hetkellä. Taustana oli syksyn puita, kultaiset valojuovat välkkyivät vinosti siellä täällä, punaisia ja ruskeankellervisiä lehtiä oli satanut tummanvihreälle nurmelle.

„Tuolla tulee Jennet“, sanoi Agnes huojentuneella äänellä, „ja hänen mukanaan on mies, joka kantaa tikkaita“.

11. luku.

Horjahdus.

Jennet tuli nopeasti ruohon yli muurin juurelle, näyttäen palavalta ja iloiselta. Hän oli tavoittanut miehen ja selittänyt hänelle opistotoverinsa pulan yksinkertaisella, avomielisellä tavalla, ja tämä oli kernaasti suostunut tuomaan tikkaansa takaisin sinne, mistä oli ne löytänyt. Jennet oli tuntenut itsensä hyvin onnelliseksi voidessaan tehdä tämän pienen palveluksen Charlotte Ashleyille. Charlotten ylpeydestä ja oikullisesta itsepäisyydestä huolimatta tuossa tytössä näkyi olevan jotakin, mikä teki hänen rakautensa voittamisen arvoiseksi.

Mutta Jennetillä oli luontainen kyky piirteiden lukemisessa ja Charlotten siinä tuijottaessa alas häneen

kiviaidan harjalta hänen kasvonsa eivät ilmaisseet suurtakaan kiitollisuutta. Hän oli ottanut, niinkuin hän usein teki, kuvaamataiteellisen asennon, ja hänen pieni, sievä vartalonsa esiintyi hyvin edukseen tiukassa päärmätyssä röijyssä. Tulipunainen *toque*, joka olisi ollut liian näkyisä vähemmän sirolle ja hienostuneelle tytölle, sopi varsin hauskasti kaunismuotoiseen päähän ja mustan tukan väriin ja tehosti hänen kuulakkaan, tumman hipiänsä vaikutusta. Mutta huulilla värähteli entinen halveksiva ilme, ja Jennetiä ja työmiestä tähyttävät silmät näkyivät sulkevan heidät molemmat samaan katseeseen ja osoittavan heitä kohtaan äänetöntä halveksumista.

„Oletpa sinä ystävällinen, rakas Jennet, kun olet nähnyt niin paljon vaivaa“, virkkoi neiti Thornhill ja kääntyi sitten muutamain sanoin kiittämään miestä, joka juuri sovitti tikkaitaan kiviseinämää vasten.

„Tule varovaisesti alas, Charlotte.“

Charlotte huomasi neiti Thornhillin puhuvan hänelle jokseenkin kylmästi, ja hän tunsu myöskin, että se ei ollut aivan ansaitsematonta.

Ehkäpä hän ennakkoluuloissaan Fowlerin tyttöä kohtaan oli tosiaan mennyt liian pitkälle. Pitäisi osoittaa kohtuullista kiitollisuutta alemmilleenkin, tuumi hän; ja Jennet oli tosiaankin auliisti ja hyväntahtoisesti antanut apuansa. No, hän pitäisi hänelle pienen, sievän puheen, ja sillä asia olisi hyvä.

Mutta kaikkalainen itsensä tuomitsemiseen vivah-

tava oli uutta Charlottelle, ja se järkytti hänen tasapainonsa, kuten oudot mielenliikutukset yleensä. Jokaisella muulla hetkellä hän olisi voinut astua tikkaita alas kevyesti kuin keijukainen; mutta, miten olikaan, hänen eloisa joustavuutensa petti hänet, juuri kun hän olisi sitä eniten tarvinnut.

Tuntematta itseänsä aivan yhtä varmaksi kuin tavallista hän hyökkäsi huimapäänä tikkaita alas ja sai neiti Thornhillin toistamiseen varoittavasti huuhahtamaan.

„Katso toki eteesi, lapsi!“ sanoi opettajatar.

Mutta varoitushuuto sai Charlotten vain kiirehti-mään liikkeitänsä, ja seuraavassa silmänräpäyksessä hänen jalkansa luiskahti. Hän putosi, ja Jennetin auliit käsivarret kohottivat hänet ylös ennenkuin kukaan muu ehti häneen koskettaa.

„En ole vähääkään loukkautunut“, selitti hän kat-
sahtaen uhmamielin heihin kaikkiin. „Vain pienoi-
nen putous. Kuinka sinä tuijotat, Pamela! Rientä-
käämme pois, neiti Thornhill, ja jättäkäämme tämä
noiduttu paikka iäksi kaikeksi.“

Mutta hänen nämä sanat lausuessaan ruskeat posket kävivät vähitellen yhä kalpeammiksi, ja ensimmäisellä askelelle hänen täytyi hyvin vastahakoisesti tunnustaa tuntevansa tuskaa.

„Jalkaani hiukan vihloo; mutta ei se mitään tee... ei mitään! Tuossa tuokiossa kykenen kävelemään.“

Jennet asetti kävivartensa hänen vyötäisilleen, mutta se työnnettiin heti takaisin.

„Älä ole niin karkäs ihmisiä syleilemään, neiti Fowler“, sanoi hän ärtyisästi. „Sinä olet luullakseni josakin aikaisemmassa olotilassasi ollut *boa constrictor*¹. Minä voin nyt kävellä varsin hyvin . . . niin, ihan varmaan.“

Neiti Thornhill huomasi Jennetin nopeasti punastuvan hänen ylpeästi vetäytyessään pois; ja säällis-säänkään opettajatar ei voinut olla tuntematta syvää suuttumusta Charlottea kohtaan. Oliko omapäisempää ja ylpeämpää olentoa olemassa? Näytti siltä kuin tämä tyttö tahtois työntää luotaan jokaisen ystävällisen käden, mikä ojentui häntä auttamaan.

Ylpeys ja päättäväisyys veivät Charlotten muutama askeleen eteenpäin; sitten hän äkkiä pysähtyi, puri huultansa ja taisteli ääneti voimakasta itkun tarvetta vastaan.

„Kovin typerää ja väsyttää“, lähätti hän, „mutta en voi päästä minnekkään, ellen saa johonkin nojata. Neiti Thornhill, tahdotteko tarjota minulle käsivartenne?“

Neiti Thornhill täytti tyynesti tämän pyynnön; mutta nyrjähtynyt jalka tuotti yhä enemmän kipua, ja kärsivä tyttö alkoi menehtyä tuskasta.

¹ Jättiläiskäärme, joka surmaa uhrinsa kiertäytymällä sen ruumiin ympärille.

„Luullakseni täytyy minun pyytää vielä toista käsi-
vartta“, sanoi hän vihdoin. „Pamela ei ollenkaan
kelpaa . . . hän on liian hintelä; ja Minnie on heikko
kuin hyttynen! Oh, kiitoksia vain, Agnes, mutta pel-
kään, että sinä et ole kovinkaan vahva.“

Agnes Quinton oli hento tyttö, joka ei kestänyt
paljoa ponnistuksia ja jota aina huolellisesti hoivat-
tiin opistossa. Neiti Thornhill puuttui lempeästi pu-
heeseen.

„Ei, Agnes ei saa tulla; parempi että pyytäisit Pa-
melaa, hyvä lapsi.“

Mutta Pamela ei ollut halukas tueksi. Hän oli hin-
telä, kuten Charlotte oli sanonut, heikko ruumiiltaan,
ja hänen jäseniänsä kivisti helposti. Hän epäröitsi.

„Älä vaivaudu“, sanoi Charlotte nopeasti. „Pää-
senhän tästä eteenpäin nyt, kun olen levännyt. Mutta
kovalle se ottaa ja käy rasittavaksi neiti Thornhil-
lille; hänen täytyy kannattaa koko painoani.“

Jennet, joka oli kulkenut edeltä, kuuli nämä sanat
ja palasi heti toisten luo.

„Ehkä sallit minun auttaa itseäsi neiti Thornhillin
tähden“, sanoi hän hiljaa.

Puna nousi Charlotten kalpeille kasvoille; hän vas-
taanotti tarjotun käsivarren lausumalla juhlallisesti
„kiitos“, ja kaikki kolme liikkuvat verkalleen eteen-
päin.

Kulku oli nyt varmempaa ja tasaisempaa; Jennet
oli hyvin vahva; ja kun Charlotte huomasi itseänsä

tuettavan ja melkein kannettavan eteenpäin, hän ajatteli hymyn vivahdus suupielessä noita „aurankurjen tyttären“, jotka aina olivat Ida-prinsessan kutsuttavina ja käskettävinä. Vaikka hänen tuskansa olikin suuri, se ei estänyt häntä silloin tällöin vaivihkaa vilkaisemasta pitkään, komeaan tyttöön, jonka käsivarteen hän nojasi. Jennetiä ei kuorma näyttänyt ollenkaan rasittavan; hän kantoi sen aivan keveästi; ja kuitenkin hänen voimaansa liittyi sellainen hellätunteinen lempeys, että se lopulta liikutti Charlotten yläpeätä sydäntä.

Heidän vihdoin päästyään takaisin maantielle neiti Thornhill kutsui nopeasti ajurin. Hän jätti Charlotten Agnes Quintonin ja Jennetin huostaan, käski ajamaan asemalle ja seurasi itse jalkaisin Pamela Ryan ja Minnie Woodin kanssa.

Jennet havaitsi pian, että hänen palveluksensa jo olivat tervetulleita. Hänen ponnistuksensa Charlotten mukavuudeksi palkittiin hiljaisella kiitollisuudella, ja heidän pysähtyessään rautatieasemalle tyttö kääntyi luottavaisesti voimakkaaseen toveriinsa. Agnes Quinton maksoi ajurin, ja kolmisin he menivät odotushuoneeseen vuottaakseen siellä neiti Thornhillin ja toisten tyttöjen saapumista.

Charlotte oli hiljaa ja kovin kalpea. Monesta olisi ollut vaikeata uskoa, että hän tuon rohkean ja kylmän pinnan alla aina oli kätkenyt herkän ja perin tuntehikkaan luonteen. Hänen uhmilunsa oli vain

huntu, jonka alla piili paljon lempeyttä ja naisellisuutta. Jennet oli alusta pitäen aavistellut tuossa näkyväisessä Charlottessa olevan salattuna toisen Charlotte Ashley'n; ja tänään hän oli sen vilahdukselta nähnytkin.

Istuessaan kovalla jouhipenkillä ja lepuuttaessaan nyrjähtynyttä jalkaansa, tuolilla, Charlotte näytti todellakin perin hennolta olenolta. Oli jotakin melkein lapsellista noissa riippuvissa tummissa silmäripsissä ja sievän suun alakuloisessa väännähdyksessä. Ja kun Jennet katseli häntä täydellisessä äänettömyydessä, hänen sydämessään syntyi voimakas halu lohduttaa ja suojella tätä ylpeätä, hemmoteltua tyttöä, joka oli niin kopea ja uhmaileva ja kuitenkin niin hento ja heikko.

12. l u k u.

Helytminen.

Matka Richmondista Brunswickin torille tuntui Charlotte Ashleystä loppumattomalta. Jennetin ystävälliset palvelukset hän otti vaieten, vaan ei kiittämättömästi vastaan. Charlotte vältti puhumista, jotta ei hyrähtäisi itkuun; hänen jalkansa alkoi ajettua, ja tuska oli niin kova, että hän vaivoin jaksoi sen kestää siihen paikkaan nääntymättä.

Ei se suinkaan ollut varsin vakava vamma; mutta tyttö näkyi kärsivän paljon ja hänen herkät kasvonsa ilmaisivat pian tuskan merkkejä. Hän oli myöskin hermostunut ja kuumeinen, jonka vuoksi neiti Thornhill vei hänet omaan kammioonsa sen sijaan, että olisi lähettänyt hänet isompaan huoneeseen ylikerrassa. Tyttö vietti levottoman yön eikä tullut oppisaliin seuraavana päivänä.

„Jennet“, virkkoi neiti Thornhill iltapäivällä, „olen ajatellut, että ehkä haluaisit mennä istumaan hetkiseksi Charlotten luo“.

Jennet epäröitsi.

„Mikäli hän minusta huolii?“

„Ellei, niin voit lähteä pois. Mutta en luule hänen vastustelevan; menhän katsomaan.“

Jennet siis meni.

Rouva Mayfieldillä ja neiti Thornhillilla oli kummallakin makuusuoiansa toisessa kerroksessa; ja heidän kammioidensa välillä oli pieni päivähuone, jota toisinaan käytettiin eräänlaisena pyhättönä, kun joku oli hiukan pahoinvoipa. Tässä pienessä kammiossa Charlotte lepäsi pehmeällä sohvalla. Hän oli kuulut Jennetin askeleet kynnykseltä ja kohotti raukeasti päätänsä nähdäkseen, kuka tuli sisään.

„Onko sinulla kovia tuskia?“ kysyi Jennet lähestyen vuotetta.

„On... ei. Kaikki tuska tuntuu suurelta; mutta

minun kipuni on toki pieni. En ainakaan kärsi mitään vihlovaa kivistystä.“

„Mutta silti se riitti pitämään sinut valveilla viime yön?“

„Ei tuska yksinomaan pitänyt minua valveilla. Minulla on kiusallisen herkäät hermot, ja ne olivat epä-kunnossa. Sinulla kaikei ei olekaan hermoja?“ lisäsi Charlotte, hiukan vilkuttaen tummia silmiänsä. „Vakuutan sinulle, että voi tulla paljoo paremmin toimeen ilman niitä.“

„Niin olen usein ajatellut“, vastasi Jennet vakavasti.

„Oh, mutta sinullahan ei niitä ole, vai kuinka?“

„Minun hermoni ovat kurissa pidettävissä“. Jennetin hymy oli hyvin lempeä, kun se valaisi hänen kasvojensa vakavuutta. „Mutta äitini on arka ja kovin tunteikas, joten olen oppinut myötätuntoiseksi hermostuneita ihmisiä kohtaan.“

„Me emme tavallisesti saa osaksemme paljoo myötätuntoa“, sanoi Charlotte kohottaen kulmakarvojansa. „Isä ei koskaan siedä hermoja, ja senvuoksi koetan aina pitää ne näkymättömissä. Luullakseni ne kostavat sellaisen pakon.“

„Enpä tiedä“, vastasi Jennet epäilevästi. „Ei kai ole hyvä niitä liiaksi hemmotellakaan; mutta minä en aavistanut että sinä olisit herkkähermoinen.“

„Etkö? Minua ilahduttaa kuulla, että osaan menestyksellä teeskennellä!“ Charlotte puhui entiseen

rajun hilpeään tapaansa. „Koetan aina antaa ihmisille väärän käsityksen itsestäni, niin kuin Rosalinda, kun hän tekeytyi 'pöyhkeäksi ja sotaiseksi'“.

„Tuo muistuttaa minulle kotiani“, sanoi Jennet elostuen. „Lapsina me usein omalla tavallamme esitimme näytelmää *Kuten haluatte*. Omalla tilallamme meillä oli oivallinen Ardennien metsä; sisareni Katherine oli Celiana, ja minä esitin mieheksi pukeutuvan Rosalindan osaa —

'Kosk' olen mitaltain mä varsin pitkä.'

Ja Derrick lepäsi puiden alla synkkämielisenä Jacquesinä.“

Charlotte avasi silmänsä ja katseli miettiväisesti Jennetiä. Hänestä oli vaikeata uskoa, että tämä maalaistyttö oli tutustunut Shakespeareen. Ja kun hänen arvosteleva silmänsä sitten huomasi Jennet Fowlerin majesteetillisen ja kuitenkin tyttömäisen kauneuden hän ei voinut olla ajattelematta, että tämä tyttö oli todellinen Rosalindan perikuva — voimakas ja silti herttainen ja rakastettava, hellä ja samalla perin uskollinen.

„Se oli varmaan hyvin hauskaa“, sanoi hän tavalista sydämellisemmin. „Tunnen kovin vähän maaseutua, mutta joskus ajattelen, että jonkinlainen sini-piian elämä viehättäisi minuakin. Monet monituiset kerrat olen kadehtinut Rosalindaa ja Celiaa, kun he

yhdessä lähtivät metsään, mielissään, että pääsivät hovin kahleista.“

„Mutta sinussa on jotakin, mikä tuo mieleeni hovit“, huomautti Jennet vaistomaisesti. „Sinä kykenisit johtamaan saattuetta ja osaisit tehdä vanhan aikaisen kumarruksen. Ei, minä en mitenkään voi uskoa, että metsässä tuntisit olevasi kotona.“

Charlotte hymyili mielissään.

„En saa koskaan tilaisuutta kokea maalaiselämää“, hän vastasi. „Opistosta päästyäni olen valmis ensimmäistä seurustelukauttani varten, eikä minulle jää yhtään aikaa maalaiselämän riemuista uneksiakseni. Mitä sinä aiot tehdä, kun olet päättänyt opintosi täällä?“

„Oh, siihen kysymykseen on helppo vastata. Minä palaan kotikylääni opettamaan nuorempia sisariani. On hyvin luultavaa, etten sitten enää koskaan näe Lontoota.“

„Saat kokea, että opettaminen on raskasta työtä. En luule, että *minä* voisin opettaa“, sanoi Charlotte säälivästi.

„En minäkään luule, että se toimi sinulle sopisi. Mutta tiemme ovat meille viitoitetut, näethän“, Jennet lausui luottavaisesti. „Sinä olet määrätty hienoksi maailmannaiseksi ja minä taas vaatimattomiin maalaisoloihin elämäni loppuun asti.“

Kunpa he olisivat tietäneet, miten nämä kuvat vastaisuudessa tulivat vaihtumaan!

„Kuka Derrick on?“ kysyi Charlotte hetkisen vaiettuaan.

„Veljeni. Hän on minua vuotta vanhempi, ja olemme aina olleet mitä hartaimmat toverit.“

„Onko hän synkkämielinen kuten Jacques?“

„Kyllä, hiukan. Isä sanoo, että muutamia poikia voi muovata millaisiksi tahansa ja kasvattaa heidät mihin toimeen hyvänsä; mutta Derrick ei ole niitä. Hän on niin hyväluontoinen nuorukainen, että hän kärsivällisesti uurastaa maan töissä; mutta sydämesään hän ei siitä laisinkaan pidä, ja raskasta on puuhata sellaisessa työssä, missä sydän ei ole mukana.“

Charlotten myötätunto oli herännyt. Jos hän olisi ollut terve ja reipas, kuten tavallista, kertomus Derrickistä ja hänen koettelemuksistaan ehkei olisi häntä viehättänyt. Mutta tuntien itsensä raukeaksi ja väsyneeksi hän oli tyynessä mielentilassa, ja sellaisessa mielentilassa se, mikä hänen luonteessaan oli parasta, tavallisesti nousi pinnalle.

„Miksi hän tahtois tulla?“ kysyi tyttö.

„Papiksi. Ennen kaikkea hän tahtois päästä opistoon. Hän sanoo aina, ettei koskaan pitäisi yrittää opettaa muita, ellei ole opetuslalle perusteellisesti valmistautunut. Mutta ei ole mitään toivoa hänen opistoon pääsemisestään.“

„Miksi ei?“ Charlotte alkoi innostua. „Jos hän on aivan tosissaan, hän varmaan onnistuu. On epäilemättä suuri vahinno tukehduttaa hyvä taipumus!“

„Ah, kukaan ei halua sitä tukehduuttaa! Isä tekisi mitä tahansa Derrickin vuoksi, mutta hän ei ole kyllin rikas maksaakseen opistokuluja; ja toisinaan olen toivonut, että täti Belfont olisi lähettänyt Derrickin Oxfordiin, sensijaan että lähetti minut tänne.“

Jennet oli lausunut ajatuksensa enempää miettimättä ja melkein unohtaen, että hänen toverinsa oli uusi tuttavuus. Mutta Charlotten terävä korva oli kiintynyt nimeen, joka oli hänelle tuttu.

„Me tunnemme muutamia Belfontejaa“, sanoi hän, „he asuvat Park-Lanen varrella. Isäni tutustui kenraali Belfontiin Intiassa.“

„Judith-täti meni naimisiin kenraali Belfontin veljen kanssa“, huudahti Jennet koruttomasti. „Hänen miehensä on kuollut.“

„Ja leski on luullakseni varakas? Belfontin suvulla on melkoisesti rahoja.“

„Niin, hän on varakas; äiti ja täti Judith Belfont ovat sisarukset, ja kun Judith-tädillä ei ole lapsia, hän on osoittanut harrastusta minuun.“

„Sinusta voi vielä tulla perijätär!“ virkkoi Charlotte miettiväisesti. „Mielestäni sinun pitäisi koettaa olla enemmän... enemmän maailmallinen, käsitähän.“

Jennetin syvät, harmaat silmät avautuivat kummastuneina.

„Se ei ole mahdollista“, vastasi hän suoraan tapaansa. „Enkä ymmärrä, miksi minun pitäisi oppia maailmallisuutta. Kun kasvatukseni on päättynyt,

palaan omaan kyläämme, eikä siellä kukaan maailman menosta paljoa tiedä.“

„Kuitenkin on viisasta valmistautua muutoksien varalta. Etkö tiedä, että koskaan ei tapahdu muuta kuin odottamatonta“, sanoi teräväälyinen Charlotte. „Mutta tuolla tulee Ann tuoden kaksi teekuppia tarjottimella, ja sinun on siis juotava teesi minun kansani. Rouva Mayfield lähettää aina mansikkahilloa sairaille; siten hän koettaa lohduttaa, ja hyvin miellyttävä tapa se onkin. Sinun täytyy jäädä tänne istumaan ja saada osasi.“

13. l u k u.

Kielletyillä poluilla.

Oli sunnuntain iltapäivä — aina joutilas aika opistossa, sillä opettajattaret vetäytyivät tavallisesti omiin huoneisiinsa eivätkä näyttäytyneet ennenkuin kellonsoitto kutsui heidät teelle. Jätettyinä melkein omiin hoteisiinsa tyttöjen oli tapana istuskella ryhmissä opintosalissa, ja erityiset ystävykset juttelivat keskenään luottavaisesti kuiskaillen.

Jennetillä ei ollut mitään erityistä ystävää, eikä neiti Thornhill ollut saapuvilla. Charlotte Ashleyn täytyi vielä pysyä ylikerran lepokammiossa, ja rouva Mayfield oli kehoittanut häntä nukahtamaan. Sen-

vuoksi Jennet istui yksinään erään pitkän pöydän ääressä, leuka käden varassa ja silmät tähdättyinä kouluhuoneen seinällä olevaan karttaan, vaikkei hän siitä mitään nähnyt.

Vihdoin hänelle äkkiä juolahti mieleen katkennut kengänrihmansa ja muistaen, että illalla oli käveltävä kirkkoon, hän nousi ja meni ylikertaan. Iso huoneusto oli hyvin hlljainen hänen kulkiessaan pitkien käytävien läpi; kaikkien kammioiden ovet olivat suljetut eikä ollut näkyvissä opettajattaria, oppilaita eikä palvelusväkeä. Oli ihanaa päästä pois kouluhuoneesta, missä kukaan ei välittänyt hänen seurastaan, ja etsiä oman makuukammion yksinäisyyttä. Pamela Rye ja Minnie Wood olivat kumpikin alikerassa, joten hän luuli olevansa turvassa kaikilta häiritsemisiltä.

Oppilaiden mukavuudesta ja hauskuudesta Pyhän Annan opistossa huolehdittiin monella tavalla. Joka tytöllä oli oma vuoteensa, oma pesulaitteensa ja oma pukeumapöytänsäkin, eivätkä he pitäneet mitään ylellisyyttä niin suuressa arvossa kuin näitä pöytiä. Ei tarvinnut riidellä kuvastimesta eikä siitä, kenen oli vuoro kammata hiuksensa. Pöydät olivat pienet, mutta jokaisessa oli laatikko hiusneuloja ja muita pikkutavaroita varten, ja tästä pöytälaatikosta Jennet meni etsimään uutta kengännauhaa.

Laatikko avautui tavallista kankeammin, ja sen etukulmaan oli sullottu jotakin, mikä heti kiinnitti hänen

katseensa. Se oli koreakuvaisilla kansilehdillä varustettu kahden shillingin romaani, kylläkin kiehtova uteliaille nuorille silmille. Mutta miten se oli sinne joutunut?

Kaunokirjallisuus ei suinkaan ollut opistosta pannaan julistettu, mutta sääntönä oli että tytöt eivät saaneet lukea mitään kirjaa ennenkuin opettajisto oli sen tarkastanut. Suuri määrä niin sanottua „kevyttä kirjallisuutta“ saavutti rouva Mayfieldin hyväksymisen, sillä hän ymmärsi ja katseli myötätunnolla tyttöjen sammuttamatonta halua kertomusten lukemiseen. Sitäpaitsi rohkaistiin heitä puhumaan lukemisistaan ja vapaasti lausumaan mielipiteensä eri kirjailijain ansioista.

Mutta oli eräitä romaanikirjoittajia, joiden teoksia ei koskaan siedetty opiston seinien sisällä; ja kiellettyjen kirjojen salaa kuljettamisesta rangaistiin ankarasti. Säännöissä, jotka painettuina ja puitteisiin asetettuina olivat ripustetut jokaisen huoneen seinälle, sanottiin selvästi, että kaikki kirjat olivat ennen lukemista jätettävät opettajattaren tarkastettaviksi.

Syrjäisessä kylässä kasvaneena Jennetimme ei ollut iäkään tutustunut „seurapiirien“ romaaneihin. Kirjan nimilehdellä mainitusta tekijästä hän ei ollut koskaan kuullut; ja kuitenkin oli hänen nimensä laajalti tunnettu. Tyttö ei tiennyt, että tämä teos oli niitä, joita monet isät, aviomiehet ja veljet eivät ha-

luaisi nähdä kotiensa pöydällä, eikä hän pysähtynyt itseltänsä kysymään, tekikö hän oikein avatessaan sen.

Paikka ja hetki olivat otolliset lukemiselle. Isossa suojassa oli neljä ikkunaa, ja syksyn aurinko paistoi rauhallisesti seinille. Katsahtaen ulos Jennet näki tyynen taivaan puutarhan puiden yläpuolella ja pari, kolme vilkasta varpusta hyppimässä oksalta oksalle. Hän oli tuntenut itsensä alakuloiseksi ja yksinäiseksi, ja nyt tarjosi kirja hänelle uuden viihdykkeen, missä hän voisi unohtaa itsensä ja omat huolensa. Kuinka onnellinen hän olisikaan istuessaan täällä päiväpaisteissa ja hiljaa ajelehtiessaan kirjojen maailmaan!

Ainoastaan ne, jotka intohimoisesti rakastavat lukemista, voivat arvostella, kuinka voimakas Jennetin kiusaus oli. Mutta monet meistä muistavat kyllä ne ihanat hetket, jotka olemme viettäneet jonkun romuhuoneen permannolla hupaisa kirja polvillamme. Noina kultaisina päivinä olimme liian nuoret välittääksemme istuinpaikkamme kovuudesta; luimme yhä eteenpäin päätämme koskaan pakottamatta, silmiemme koskaan väsymättä, kunnes meiltä katosi kaikki tietoisuus todellisesta ympäristöstä ja elimme ja liikuimme ja tunsimme vain romaanimme sankarien ja sankarittarien mukana.

Kengännauha unohtui. Jennet ei edes pysähtynyt laatikkoa sulkemaan.

Hän vaipui päiväpaisteiselle paikalle lattialle ja „alotti alusta“; ja hyvin kiehtova alku se olikin.

Se vei hänet maailmaan, josta hän ei koskaan ollut edes uneksinut, sulotuoksuiseen ilmakehään, missä muodinmukaiset kaunottaret liikkuvat laahaten silk-kiliepeitänsä marmorilattioilla ja pudotellen harvinaisia kukkia valkoisista käsistään. Kaikki värit olivat lämpöisiä, uhkeita ja pehmeitä; kaikilla miehillä oli arvonimet; kaikki naiset olivat vastustamattoman suloisia ja omistivat satumaisen kalliita jalokiviä. Näin luki Jennet yhä edemmäksi ja edemmäksi, unohtaen ajan kulun, unohtaen, että häntä voitaisiin häiritä. Kirja oli vallannut hänen ruumiinsa ja sielunsa, ja hän istui liikahtamatta kuin lumouksen alaisena.

Mutta neiti Sand, laitoksen vanhin opettajatar, oli henkilö, johon voimakkaimmakaan lumot eivät tehonneet. Hänellä oli niin rautainen ruumis ja päättäväinen tahto, että hän halveksi sunnuntain ilta-päiväksi suotua leppoista lepoakin. Tiedettiin, että rouva Mayfield itse toisinaan katseli häntä pelonsekaisella ihmettelyllä. Hänen työkykynsä ja väsymätön valppautensa oli miltei yliluonnollista. Hän ei koskaan kaivannut lepoa, hänen harvat lupapäivänsä olivat hänelle vastenmieliset, ja hän selitti täysin todenmukaisesti, että hän oli onnellinen ainoastaan täyttäessään velvollisuutensa. Ehkä hän siinä meni liiallisuuksiin ja senvuoksi kuihtui ja kävi ny-

reäksi. Tapaa kai useammin sellaisia, jotka tekevät työnsä vaillinaisesti, kuin liian työteliäitä; mutta viimeainitut ovat aivan yhtä ärsyttäviä lähimmäisilleen. Neiti Sand ei ollut suosittu koulussa, jonka hyväksi hän tuhlassi tavattoman määrän tarmoansa.

Jennet ei ollut viettänyt kyllin pitkää aikaa Pyhän Annan opistossa tunteakseen neiti Sandin hyökkäilytavat. Tällä oli ikäänkuin pesä jokaisessa huoneuston osassa ja sieltä hän iski pahaa aavistamattomien tyttöjen niskaan, peljästyttäen heidät tolkkuttomiksi, musertaen heidän tarmonsä ja riistäen heiltä kaiken kyvyn itsepuolustukseen.

Jonkun kerran hän oli tullut hyökänneeksi viattomien yhtä hyvin kuin syyllistenkin kimppuun; mutta näistä erehdyksistä rouva Mayfield oli häntä kahden kesken niin ankarasti nuhdellut, että hän nyttemmin kyllä varoi iskemästä harhaan. Hän epäili jokaista. Jos tytöt eivät olleet ilkeävaltaisia, johtui se muka tilaisuuden eikä suinkaan taipumuksen puutteesta; elleivät palvelijattaret varastaneet, oli se huolellisen silmälläpidon tulos. Ja koska hän ei salannut epäluottamustaan ihmisluontoon, ei ollut ihmeellistä, että ihmisluonto aina olikin sotajalalla häntä vastaan.

Jennetin saapumisesta asti neiti Sand oli epäilevin silmin vaaninut hänen tekojansa. Niin pitkä, niin kaunis ja niin hillitty tyttö varmaankin kaikessa hiljaisuudessa kykeni mihin häijyyksiin tahansa. Neiti

Sand oli päättänyt yllättää hänet jostakin, ja se hänelle vihdoin varsin loistavasti onnistuikin.

Uhkaavien onnettomuuksien varjot taajenivat romaanin kauniin sankarittaren ympärillä; jokaisella sivulla vilisi hienoja vihjauksia lähenevästä vaarallisesta käänteestä. Huulet raollaan, silmät laajenneina ja nopeasti hengittäen Jennet oli äärettömässä jännityksessä tietääkseen muodikkaan julmuuden ihastuttavan uhrin kohtalon. Ovi aukeni; mutta hän oli liiksi vaipunut kertomukseensa edes säpsähtääkseen. Neiti Sand ei nähnyt mitään syyntuntoista punehdusta eikä kuullut mitään pelon parاهدusta. Rikollinen katsahti ylös uneksivin silmin ja jäi yhä lattialle istumaan.

„Neiti Fowler, tämä on julkein harkitun uhman teko, mitä olen koskaan nähnyt!“

Vähitellen ja hämärästi Jennet-rukka alkoi käsittää oikean asemansa. Vainottu sankaritar, uhkeat kukkaset, silkit ja jalokivet olivat vain varjoja ja unta. Mutta siinä hänen edessään seisoivat neiti Sand ankarana todellisuutena; ja hän muisti olevansa Pyhän Annan opistossa ja rikkoneensa yhden sen tärkeimmistä säännöistä.

14. luku.

Lisätodistus.

Kun rouva Mayfield tuli omasta huoneestaan rauhallisen lepo hetken jälkeen, hänet kohtasivat neiti Sand ja vieläkin hämmästynyt Jennet.

„Mikä nyt on?“ kysyi opiston johtajatar hiukkasen ärtyisästi. „Emmekö saa viettää edes levollista sunnuntaita?“

„Olen kovin pahoillani, että häiritsen“, sanoi neiti Sand juron kohteliaasti, „mutta minun täytyy pyytää teitä heti tulemaan neiti Fowlerin huoneeseen. Tapaasin hänet lattialla istumassa ja lukemassa erästä kaikkein julkeimmista romaaneista, mitä koskaan on kirjoitettu. On parasta oitis tutkia hänen kirstunsa; hänellä on epäilemättä oikea kokoelma häijyjä kirjoja.“

„Mikä oli romaanin nimi?“ kysyi rouva Mayfield.

Neiti Sand mainitsi sen, ja johtajatar ilmeisesti säpsähti ja kauhistui.

„Toitko sen kirjan kotoasi?“ kysyi hän kääntyen terävästi Jennetiin.

„En“, vastasi tyttö; „minä löysin sen tänä iltapäivänä pukeumapöytäni laatikosta. Mutta en tiedä, miten se sinne oli joutunut.“

Neiti Sand keikautti päätänsä ja murahti epäilevästi. Rouva Mayfield näytti kovin tuskastuneelta;

Jennetin sävy oli niin omituinen ja hänen kertomuksensa niin uskomaton, että useimmat ihmiset, jotka eivät häntä hyvin tunteneet, olisivat häntä epäilleet.

„Tuo kuulostaa hyvin uskomattomalta, neiti Fowler“, sanoi johtajatar ankarasti. „Ole hyvä ja anna avaimesi minulle.“

Tyttö totteli äänettömänä käskyä, ja rouva Mayfield suuntasi askeleensa rikollisen huoneeseen neiti Sandin seurattessa pitäen Jennetiä lujasti käsivarresta.

Kolme isoa, mustalla nahalla peitettyä ja omistajiensa nimikirjaimilla varustettua pukuvasua oli asetettuina seinää vasten. Näyttäen vielä tavattoman ankaralta rouva Mayfield pysähtyi sen vasun eteen, mikä oli merkitty alkukirjaimilla J. F., valitsi avaimen pienestä nipusta ja kohotti kannen.

Kaikki Fowlerin lapset olivat opetetut harrastamaan siisteyttä ja järjestystä, ja ne vaatekappaleet, joita ei joka päivä tarvittu, olivat käärityt niin huolellisesti, että se olisi miellyttänyt vaativaisintakin silmää. Rouva Mayfield kumartui nostamaan pienen, mytyn talvivaatteita, ja sen alta tuli heti esille toinen koreakansinen kahden shillingin romaani.

„Sitä minä ajattelin“, sanoi neiti Sand mielisään. „Tietysti samalta tekijältä?“

„Niin on“, vastasi rouva Mayfield vilkaistuaan nimilehteen? Sitten hän kääntyi Jennetiin, katsoi häneen vakavasti ja kysyi hyvin tyynellä äänellä:

„Onko sinulla mitään muita romaaneja kätkeytyinä kirstuusi tai muualle?“

„En tiedä“, vastasi Jennet avuttomana.

„Minun kanssani ei ole leikkimistä, neiti Fowler“. Rouva Mayfieldin huulet tiukkenivat uhkaavasti hänen puhuessaan. „On viisainta, että annat suorat vastaukset.“

Seurasi hetkisen vaitiolo. Johtajattaren tyynet kasvot ilmaisivat kärsimättömyyden ja suuttumuksen merkkejä, jollaisia niillä ei usein nähty. Neiti Sand (jolla oli melko paljon salapoliisin luonnetta) katseli tätä kaikkea äänettömällä voitonriemulla.

„Minä en tiedä“, toisti Jennet, tällä kertaa äärimmäisen epätoivon sävyyn; „minä en tiedä — muuta en voi sanoa!“

Rouva Mayfieldillä oli melkoista kokemusta tytöistä ja heidän tavoistaan, mutta tässä hän joutui aivan hämilleen.

Ellei Jennet ollut tosiaan tolkuttomaksi hölmistynyt, hän oli taitavimpia näyttelijättäriä, mitä koskaan tapaa. Hänen poskillaan oli kuuma hohde, silmissä omituinen unenpöpperöinen ilme; hän ei välttänyt johtajattaren katsetta, vaan vastasi siihen tajuttomasti. Koko hänen käytöksensä oli niin kummallinen, että rouva Mayfield jäi sanattomana seisomaan.

Mutta ei neiti Sand. Huomatessaan johtajattaren

pysyvän vaiti hän puhui ominaisella kirpeällä tavalansa.

„Vaaditko meitä uskomaan, ettet tiedä mitä omassa kirstussasi on?“

„Minä en tiedä“, toisti Jennet vielä. „Kaikki tämä on kuin noituutta. Kirjaa, joka teillä on kädessänne, en ole koskaan nähnyt ennenkuin sen löysitte.“

„Tämä en hyvin vakava asia“, lausui rouva Mayfield; „on voi seisoa tässä kuuntelemassa enempiä valheita. Avaimesi jäävät minun haltuuni, ja huomenna sinun tavarasi tutkitaan perin pohjin. Emme tietysti voi asiaan tänään pitemmältä puuttua. Maanantaina täytyy minun miettiä, mitä on tehtävä.“

„Saako hän mennä alikertaan toisten pariin?“ kysyi neiti Sand.

„Ei, jääköön hän kirjastoon ja nukkukoon teidän huoneenne ylimääräisessä vuoteessa.“

Ellei Jennet jo olisi ollut aivan hölmistynyt kummastuksesta ja kurjuudesta, nämä viime sanat olisivat koskeneet häneen kipeämmin. Häntä pidettäisiin vankina ja neiti Sand olisi hänen vartiansa; hän ei edes saisi nukkua samassa huoneessa muiden koulutoveriensa kanssa! Syysaurinko oli alenemassa, mutta valo viipyi vielä lämpimänä lattialla, eikä ilmassa tuntunut viileyttä. Mutta silti häntä puistatti, ja hänen hehkuvat poskensa kävivät kylmiksi ja kalpeiksi.

„Sinä saat aikaa miettiäksesi“, virkkoi johtajatar leppeämmin. „Huomenna toivottavasti olet kyllin pehmennyt puhuaksesi totta.“

„Minä olen puhunut totta.“ Jennet ei edes kohottanut päätänsä ja lausui nuo sanat soinnuttomalla äänellä. Rouva Mayfield kääntyi vihaisesti pois päin ja neiti Sand hymyili ilkeästi.

Kirjasto oli varsin hauska huone, ja tuli paloi ristikon takana takassa. Mutta Jennetiä puistatti jälleen, kun hän kuuli avainta käännettävän hänen jälkeensä sulkeutuvan oven lukossa; sensijaan että olisi valinnut nojatuolin (kuten paatuneempi syntinen luultavasti olisi tehnyt), hän asettui ikkunan pieleen ja tuijotti tylsästi puutarhaan.

Mikä muutos olikaan eilisen jälkeen tapahtunut hänen pienessä maailmassaan! Silloin oli hän tuntenut alkavansa tottua ja kotiutua opistoon ja sen tapoihin; neiti Thornhill oli kuin vanha kauan rakastettu ystävä, Charlotte Ashley kävi säveämmäksi ja miellyttävämmäksi, ja uusia ajatuksia ja harrastuksia tulvaili maalaistyön yksinkertaiseen elämään. Hän oli kirjoittanut pitkän kirjeen äidilleen, sanoen olevansa onnellisempi kuin oli saattanut toivoakaan. Niin eilen. Näin tänään. Kummallinen, hämmentävä, kurja päivä oli tänään.

Hän tiesi, ettei hän olisi saanut viehättyä lukemaan tuota kirjaa, joka niin salaperäisesti oli asetettu hänen laatikkoonsa. Sen avatessaan hän ei

ollut aikonutkaan sitä lukea. Oikea menettely olisi ollut viedä se jollekulle opettajattarelle uskaltautumatta itse sitä selailemaan. Mutta jo ensi sivulla oli kertomus kiinnittänyt ja vanginnut hänen huomionsa, eikä hän ollut yrittänytkään sen ihmeellistä tenhoa vastustaa. Nytkään, surujensa sortamana, hän ei voinut olla tuumimatta, miten tuolle ihastuttavalle sankarittarelle lienee käynyt.

Ja katsellessaan ikkunasta Lontoon kellastuvia puita hän sitten äkkiä muisti erään vanhan kirsikkapuun kotona. Sen hedelmät olivat niukat ja happamat, mutta herra Fowlerin isä oli sen istuttanut, ja perhe piti sitä pyhänä. Sitäpaitsi se kasvoi takaoven edustalla, ja keväisin oli ihanaa katsella hopealta hohtavien kukkain paljoutta sen oksilla ja kuunnella mehiläisten surinaa niiden ympärillä. Hän tiesi täsmälleen, millaiselta tuo vanha puu näytti syyspuvusansa. Vaikkei se tuottanut yhtä runsaasti hedelmiä kuin omena- ja päärynäpuut, sen lehtiverho oli paljoo upeampi ja hehkui sellaisessa pehmeässä punaisessa ja kullavärisessä hohteessa, että olisi luullut sen lainanneen väriloistonsa iltaruskolta.

Jennet toivoi, ettei olisi tullut tuota kirsikkapuuta ajatelleeksi. Pelkkä muisto siitä liikutti hänen sydämensä äkilliseen vihlovaan tuskaan, ja hän alkoi ääneensä nyyhkyttää. Oi, jospa hän ei koskaan olisi jättänyt kotiaan ja tullut tänne, missä salaiset viholliset virittelivät hänelle ansojansa!

Jonkun ajan perästä hänen kyyneltensä vuolaus tyyntyi, mutta vielä hän itki, kun neiti Sand astui sisään, tuoden kupin teetä ja muutamia voileipiä. Sanaakaan ei puhuttu. Opettajatar asetti teekupin pöydälle ja meni pois, sulkien oven jälkeensä.

Päiväpaiste oli haihtunut. Jennet astui raukeasti ikkunan luota ja kyyristyi epätoivoisena takkavalkean eteen.

15. luku.

Epäsuosiossa.

Sillävälin kun Jennet Fowler oli joutunut pulaan, Charlotte Ashley nukkui makeasti pyhätön pehmeällä sohvalla ja neiti Thornhill oli sulkeutuneena huoneeseensa. Teekellon kutsu herätti edellisen unestaan ja havahdutti jälkimäisen tilapäisestä haaveilusta. Avaten hiljaa lepohuoneen oven neiti Thornhill katsoi sisään nähdäkseen, miten potilas voi.

„Kauanpa olen nukkunut!“ huudahti Charlotte kohohtaen päänsä pieluksilta. „Minulla on kova jano, neiti Thornhill; tahdotteko lähettää minulle pian teetä?“

„Kyllä; annanko Pamela Ryen tuoda sen sinulle?“

„Oh, ei; Pamela ei ole hauska. Kun olen puhe-
tuulella, pidän kylläkin hänen seurastaan; hän on oivallinen kuuntelija; mutta tänään en ole puhelias.“

„Lähetätkö Minnie Woodin?“

„Hän on niin tyhmä.“

„Rakas Charlotte, sinulle on vaikea tehdä mieliksi.“

„Mutta tietättehän kai, että Minnie on tyhmä — ettekö, neiti Thornhill? Tietysti ette tahdo vastata“, lisäsi Charlotte vanha veitikkamainen välähdys silmissään. „Te ette sano mitään rumaa toisesta työstä toiselle.“

„Toivoisin, että noudattaisit esimerkkiäni siinä suhteessa“, sanoi neiti Thornhill hymyillen.

„Silloin olisi kouluelämäni kovin mautonta ja yksitoikkoista“, vastasi Charlotte täysin rehellisesti. „Toisistamme jutteleminen on tärkeimpiä huvituksiamme. En voi luvata siitä luopua.“

„Mutta etkö voi luvata luopua häijyistä puheista?“ Charlotte pudisti päätänsä.

„Haluaisin todella tehdä teille mieliksi, neiti Thornhill, mutta en tiedä, miten se käy päinsä. Ei ole mahdollista puhua opistotovereistaan sanomatta mitään häijyä; ne eivät ole enkeleitä.“

„Et ole sinäkään, ystäväni!“

„Enpä suinkaan; tiedän varmaan saavani täyden osani parjauksesta, enkä välitä siitä rahtuakaan.“

„Kyllä kai sinä sentään välität, Charlotte; hyväksymisen tavoittelu on sinussa kehittynyt varsin voimakkaaksi.“

„Ehkä muutamien ihmisten hyväksymisen. Mutta neiti Thornhill, ette suinkaan usko että tavoittelen

kaikkien noiden tyttöjen kiintymystä ja ihailua, jotka ovat tuolla alhaalla?”

„Uskon rehellisesti, että sinua kiusoittaisi, jos he ihailisivat enemmän jotakuta muuta. Sinä tahdot kaikkialla olla kuningattarena, Charlotte.“

Charlotte hymyili pientä, sievää itsetietoisien varmaa hymyä, joka sopi hänen kasvoilleen varsin hyvin.

„Kovin teitä huvittaa tutkia ihmisten luonteita, neiti Thornhill“, hän huomautti.

Opettajatar naurahti ja kääntyi ovea kohti.

„Käskenkö Jennet Fowlerin tuomaan teesi?“ kysyi hän katsahtaen olkansa yli.

„No... kyllä, olkaa niin hyvä... jos tahdotte.“

Neiti Thornhill meni alas ruokasaliin hymyillen itsekseen. Hän oli saavuttanut erään hartaimpia toivomuksiansa; Charlotte oli ilmeisesti alkanut pitää Jennetistä, ja nuo kaksi olivat tulemassa hyviksi ystäviksi.

Tytöt asettuivat juuri paikoilleen pitkän pöydän ääreen, kun hän astui huoneeseen. Rouva Mayfield nautti aina teensä yksinään, ja neiti Sand istui paikoillaan ison teekeittiön takana. Madame de Bèze, jolla oli toinen teekeittiö edessänsä, hoiteli nuorempia oppilaita pöydän alapäässä. Neiti Thornhill etsi silmillään turhaan Jennetiä.

„Missä on Jennet Fowler?“ kysyi hän.

„Kirjastossa“, vastasi neiti Sand.

„Eikö hän ole terve?“

„Hän on epäsuosiossa“, selitti neiti Sand lyhyeen. Hän epäili neiti Thornhillia puolueellisuudesta Jen-
netiä kohtaan ja asettui aina lujasti suosikkeja vas-
taan. Sitäpaitsi hän mielessään ajatteli, että hiukan
enemmän kuria tekisi hyvää neiti Thornhillille itsel-
leenkin.

Molempain opettajattarien katseet sattuivat yhteen,
ja madame de Bèze omassa pöydänpäässänsä luuli
huomaavansa heidän silmissään molemminpuolista
uhmaa. Neiti Thornhill ei kuitenkaan kysellyt enem-
pää, hän vain kääntyi erään oppilaan puoleen nuo-
rimpien joukosta ja pyysi tätä viemään kupillisen
teetä Charlotte Ashleyille.

Kun joku tyttö oli sairaan kirjoissa, katsottiin ta-
vallisesti mieluisaksi tehtäväksi häntä vaalia; varsin-
kin pikkutyötöt tekivät ilolla pieniä palveluksia ja juok-
sivat kernaasti ylikerran lepolaan.

Pieni Kate Russell nousi hilpeästi ja riensi riemui-
ten viemään pientä tarjotinta kuppineen ja lautasi-
neen. Tavallista vakavamman näköisenä neiti Thorn-
hill asettui entiselle paikalleen, joka sattui olemaan
vastapäätä Pamela Ryetä.

Huolellisesti tarkastamalla olisi voinut havaita, että
Pamelan hennoilla poskilla oli syvä puna. Hänen
silmänsä olivat luotuina lautaseen ja hän alkoi her-
mostuneesti tuijottaa teehensä. Mutta tuskastuneena

ja mietteissään neiti Thornhill ei vilkaissutkaan naapuriinsa pöydän takana.

Neiti Sand oli kerran suoraan sanonut rouva Mayfieldille, että neiti Thornhill oli liian nuori opettajattareksi; mutta johtajatar oli ollut jyrkästi toista mieltä. Una Thornhill oli viidennelläkolmatta ikävuodellaan ja oli opettanut eräässä Brysselin koulussa ennenkuin tuli tänne opistoon. Tosin olivat muut opettajattaret vanhempia: Fräulein Braun, tuo tukeva, hyväluontoinen saksatar oli nelikymmenvuotias, ja madame de Bèzellä oli viisiviidettä ikävuotta, mutta kukaan ei voinut väittää kahtakymmentäneljää vuotta äärimmäiseksi nuoruudeksi.

Neiti Sand oli myöntänyt, vaikka jokseenkin vastahakoisesti, että neiti Thornhill ehkä oli kyllin iäkäs tehdäkseen työnsä hyvin; ja hän oli myöskin myöntänyt, että tämä oli hyvin sivistynyt.

„Mutta“, hän oli lisännyt, „hän on aivan liian tyylikäs. Ei näytä siltä, että koulusali olisi hänen oikea paikkansa. Häntä katsellessa johtuu ajattelemaan, että hän on aina elänyt seurapiireissä.“

Rouva Mayfield oli vastannut varsin lyhyeen, että tytöille aina oli etua seurustelusta oivallisesti kasvatetun naisen kanssa. Neiti Sandin alituiset syytte-lyt tuntuivat hänestä väsyttäviltä, vaikkei hän ollutkaan sokea tämän arvokkaille ominaisuuksille. Ja kun neiti Sand havaitsi, ettei hänen huomautuksiaan kernaasti kuunneltu, hän kävi varovaisen vaiteliaaksi;

mutta hän pysyi yhä uskossaan, että neiti Thornhill oli erehtynyt uransa valinnassa.

Katsellen häntä aivan tasapuolisesti, kun hän istui paikallaan tyttöjen parissa, monet olisivat saattaneet olla samaa mieltä neiti Sandin kanssa.

Kaikki Una Thornhillissa oli siroa ja hienostunutta; hänen sileä pukunsa näkyi soveltuvan täydellisesti hänen solakan vartalonsa miellyttäviin, keveihin muotoihin. Hänen kullanuskea tukkansa oli nuputettu klassillisen pään niskapuolelle. Kasvot olivat maidonvalkeat, silmät tummansiniset, nenä kauniisti kaareva (ei puhtaasti kreikkalainen), ja suu vieno ja hymyilevä. Tuo suu näytti Jennetistä aina herttaisimmalta, mitä hän koskaan oli nähnyt; täyteläisten, punaisten huulien hymy oli sanomattoman unelmoiva ja suloinen. Hänestä Una Thornhill syvän sinisine silmineen ja kermanvaaleine hipiöineen oli taikuri; ja „Taikuriksi“ hän ajatuksissaan häntä nimittikin, ollenkaan aavistamatta että juuri tällä nimellä neiti Thornhill oli muinoin ollut tunnettu.

Muinoin! Eipä ihme, että opettajatar toisinaan muisteli noita aikoja ja kyseli itseltään, oliko nykyisyys unta ja entisyys todellisuutta. Epäilemättä olisi hänen ollut helpompi uskoa olevansa entinen Una Thornhill — kaunotar ja otaksuttu perijätär, jonka alttarilla niin monet olivat suitsuttaneet, — kuin vaatimaton opettajatar Pyhän Annan opistossa.

Mutta päättäväisenä luonteeltaan Una oli ryhtynyt

käyttämään muuttuneita olosuhteita parhaansa mukaan ja oli siinä aika hyvin onnistunut. Se nainen on järkevä, joka käyttää lahjojaan alhaisessa asemassaan, mihin kohtalo on hänet korkeammalta viskannut. Sensijaan että olisi sallinut taikavoimansa jäädä karuksi, Una käytti sitä nyt paremmin kuin koskaan ennen. Hän oli oppinut sovelluttamaan „maalliset lahjat jumalallisiin tarkoitukseen“.

Silmien ja hymyn omituinen tenho, joka oli „lumonnut“ monta maailmaa kokenutta miestä ja naista, voitti nyt niidenkin koulutyttöjen sydämet, jotka olivat vaikutuksille vähimmin alttiit, ja taivutti useamman itsepäisen tahdon kuin mitä neiti Sand koskaan saattoi kehua masentaneensa. Ehkä näin ollen ei tarvitsekaan ihmetellä, että neiti Sand huomattaessaan Unan merkillisen menestyksen oppiniskaisten oppilaiden käsittelyssä, selitti tämän saavuttavan voittonsa luvattomin keinoin.

— Hän on sievä, ja hän tietää sen ja lumoo tyttöjä kauneudellaan ja viehkeydellään; mutta niitä tulisi hallita eikä lumota, — tuumi neiti Sand itseksensä. Ja vilkaistessaan sitten pöydän sivua pitkin Unan murheellisiin kasvoihin hän tunsu salaista voitonriemua siitä, että oli paljastanut Jennet Fowlerin synnit.

16. luku.

Charlotten pyyntö.

Tyttöjen noustua teepöydästä neiti Thornhill kiirehti heti ylikertaan rouva Mayfieldin huoneeseen.

„Sisään!“ sanoi johtajatar vastaukseksi hänen koputukseensa, ja neiti Thornhill huomasi uupumisen vivahduksen äänessä. Hän astui kammioon ja sai tervehdykseksi jokseenkin väsyneen hymyn. Oli ilmeistä, että hänen tulonsa ei ollut aivan yhtä mieluisa kuin tavallisesti. Rouva Mayfield oli väsynyt ja perin masentunut.

„Haluaisin puhua teille Jennet Fowlerista“, alotti opettajatar.

„Niin, sitä odotinkin, rakas ystävä. Mutta olen saanut aivan tarpeekseni siitä työstä tällä kertaa“, vastasi johtajatar.

„Neiti Sand sanoi, että hänet lähetettiin epäsuosiossa kirjastohuoneeseen. Paras rouva Mayfield, onko se jotakin hyvin vakavaa? Tiedätte, että se tyttö kiinnittää mieltäni.“

„Minä tiedän sen, Una, ja tiedän myöskin, että olette hänen suhteensa pettynyt. Tänä iltapäivänä neiti Sand tapasi hänet istumassa makuukammionsa lattialla ja lukemassa mitä sopimattominta kirjaa. Avasimme hänen tavaravasunsa ja löysimme toisen saman kirjailijan romaanin liinavaatteisiin kätkettynä.

Hän vakuutti itsepintaisesti, ettei tiennyt, miten teos oli sinne joutunut.“

Neiti Thornhill näytti tuskastuneelta ja toivottoman hämmästyneeltä.

„Minä olen aina pitänyt häntä täysin rehellisenä“, sanoi hän murhemielin. „Olisiko mahdollista, että joku olisi pannut kirjan hänen arkkunsa?“

„Miten se olisi voinut tapahtua? Arkku oli lukittu, ja hänen avaimensa olivat hänen taskussaan. Ja sitäpaitsi valehteli hän siitä kirjasta, jota hän luki, kun neiti Sand hänet yllätti.“

„Neiti Sand aina yllättelee.“

„Rakas Una, olkaa oikeamielinen; meidän tulisi olla hänelle kiitollisia hänen tekemästään paljastuksesta. Luuletteko, että tyttöjen vanhemmat ja holhoojat voisivat heidän lukevan sellaisia kirjoja kuin Jennet tänään lukee?“

„Eivät suinkaan, rouva Mayfield. On aivan oikein antaa esimerkki rikollisille.“

„Tiedätte, etten koskaan ole kiivas, Una; mutta myönnän tänä iltapäivänä suuttuneeni. Kuulin, että Jennet yllätettynä lukemasta romaania, mihin hän oli kokonaan syventynyt, selitti löytäneensä sen pukeumapöytänsä laatikosta. Pelkään, ettemme koskaan saa häntä tunnustamaan totuutta; hänen käytöksessään oli jotakin itsepintaisen päättäväistä.“

„Sallitteko minun jutella hänen kanssaan?“ kysyi neiti Thornhill.

„Ei, on parempi jättää hänet itsekseen huomiseksi. Hän saa maata yönsä neiti Sandin huoneessa.“

Neiti Thornhill ei sanonut enempää, vaan meni alakuloisena omaan huoneeseensa. Oli vielä puolitoista tuntia kirkkonaikaan, ja hän halusi rauhassa mietiskellä; mutta siinä hänet keskeytti Charlotte Ashley'n ääni, joka kuului hänen korviinsa pyhätöstä, kutsuen häntä.

„Neiti Thornhill“, alotti Charlotte, „mitä on Jennet Fowlerille tapahtunut? Lapsi, joka toi minulle teeni, kertoi, että hän oli joutunut epäsuosioon.“

„Emme saa puhua siitä asiasta ennen huomista“, vastasi neiti Thornhill. „On kyllä totta, että hän on epäsuosiossa, mutta tytöt eivät ensinkään tunne syytä siihen.“

Charlotte nousi istualleen sohvalleen ja katsahti opettajattareen vakavin silmin.

„En usko, että Jennet on tehnyt mitään järin paha“, sanoi hän varmasti; „ja tahtoisinpa tietää, kuka on hänen syyttäjänsä“.

„Neiti Sand.“

„Oh, se hyökkääjälintu. Hän on henkilö, joka kaikkein vähimmin ymmärtää Jennetiä.“

Neiti Thornhill hillitsi hymyilyn halun ja puhui moittivaan sävyyn.

„Rakas Charlotte, sinä et saa puhua noin halveksivasti neiti Sandista. Tuo nimitys on todellakin varsin...“

„Varsin sopiva! En käytä sitä enää teidän kuulenne, neiti Thornhill; teidän täytyy tietysti puolustaa neiti Sandin arvokkuutta, vaikka siinä onkin perin vähän puolustettavaa.“

„Charlotte!“

„No, täytyyhän teidän myöntää, että väijyskely on arvotonta hommaa. Mutta kertokaa toki minulle kaikki, neiti Thornhill; minä olen varma, että Jennetiä on tuomittu väärin.“

„Mutta oletko varovainen, Charlotte? Jos tapaat jonkun tytöistä ennen levolle menoa, sinä et saa mainita mitään.“

„Lupaan kunniasanallani, etten hiisku mitään“, vastasi Charlotte ylpeästi.

Nopeasti ja matalalla äänellä kertoi neiti Thornhill Jennetin makuusuojaissa sattuneen kohtauksen aivan niinkuin rouva Mayfield oli sen hänelle kuvaillut, ja Charlotten ruskeat posket hehkuivat kuunnellessa ja kalpenivat, ja hänen tummissa silmissään hohti kuumeinen kiilto.

„Neiti Thornhill, kuulitteko te niiden kirjojen nimet?“

„En.“

„Tahtoisitteko sitten ottaa niistä selvän? Tai vielä parempi, että toisitte nuo kirjat minulle!“

„Miksi tahdot niitä nähdä?“ kysyi neiti Thornhill.

„Sitä en voi nyt sanoa; mutta . . . mutta tuokaa ne minulle vielä tänä iltana ennenkuin nukun.“

„Ei tänä iltana, Charlotte.“

„Sitten en saa unta silmääni. Ajatelkaa toki, neiti Thornhill; eihän pyyntööni suostumisesta mitään haittaa ole.“

„Se on perin kummallinen pyyntö, ja sinä olet omituinen tyttö, mutta minä näen, että olet tosissasi.“

„Hirveän tosissani“, vakuutti Charlotte.

„Minä koetan täyttää pyyntösi.“ Neiti Thornhill antoi lupauksen pienen vaitiolon jälkeen ja lisäsi siten suruisesti:

„Jos olen pettynyt Jennet Fowlerista, on se minulle ankara isku. En ole koskaan tavannut tyttöä, joka olisi näyttänyt niin peräti vilpittömältä. Ja kuitenkin on hän tosiaan menetellyt mitä valheellisimmin hiipiessään ylikertaan yksinäisyydessä ahmiakseen kiellettyjä kirjoja. Se oli sitäpaitsi hyvin ajattelematonta; täytyihän hänen tietää, että hänet varmaankin keksittäisiin.“

„Mutta kenties ette olekaan hänen suhteensa pettynyt?“ virkkoi Charlotte vapisevalla äänellä. „Entä, jos joku tarkoituksella pani kirjan hänen laatikkoonsa vietelläkseen häntä?“

„Charlotte, en voi mitään sellaisia otaksua.“

„Neiti Thornhill, en luule teidän tietävän, kuinka häijyjä jotkut ihmiset voivat olla. Jokainen opiston tyttö tuntee Jennetin intohimoisen lukuhalun; hän on jo ahminut kaikki kirjat, joita meidän on lupa lukea. Pidän hyvin paljon kertomuksista itsekin,

mutta en ahmi niitä sellaisella halulla kuin hän. Olen varma — aivan varma, — että hän ennen tänne saapumistaan on lukenut ainoastaan mitä yksinkertaisimpia kirjoja.“

„Mitenkä voit olla siitä varma?“ kysyi neiti Thornhill syvää mielenkiintoa ilmaisevalla äänellä.

Charlotte punastui, mutta vastasi rehellisesti ja järkevästi, kuten aina:

„Siksi, että hän ei tiedä mitään siitä, mitä romaanit meille opettavat; ja hän on aivan toisenlainen kuin ne tytöt, jotka alati niitä lukevat. Tosiaan, neiti Thornhill, jos kuulisitte muutamien meistä juttelevan kirjoista, niin kummastuisitte suuresti. Ei meitä kaikkia kodeissamme vartioida yhtä ankarasti kuin täällä koulussa.“

Neiti Thornhill oli vaiti tuntien, että Charlotte oppilaana voi syvemmin tutustua tyttöjen elämään kuin mitä hän itse opettajattarena koskaan olisi saattanut. Sitäpaitsi hän tiesi, että suoruus oli Charlotten parhaimpia puolia; tytön pahoissa teoissakin oli usein rehellisyyttä; se oli hänen luonteensa suola. Tämä tyttö, niin ylpeä ja omapäinen kuin olikin, saattoi kunnioittaa ja puolustaa koulutoveria, joka alussa ei ollut häntä vähääkään miellyttänyt. Neiti Thornhill tunsu sisimmässään olevansa varma siitä, että Charlotten arvostelu Jennetistä oli oikea; mutta tässä oli salaisuus selvitettävänä, ja miten se olisi tehtävä?

„Ettehän unohda lupaustanne?“ muistutti Char-

lotte, kun opettajatar aikoi lähteä hänen luotaan. „Te näytätte minulle ne kirjat ennen nukkumistani tänä iltana?“

„Sen teen, jos vain voin saada ne käsiini“, kuului vastaus. Ja sitten neiti Thornhill meni takaisin omaan huoneeseensa ja valmistautui lähtemään kirkkoon.

Neiti Sand oli hänen seurassaan, eikä matkalla virketty mitään. Una Thornhill tiesi, että hänen virkatoverinsa ei hänestä pitänyt eikä hyväksynyt hänen vaikutustaan tyttöihin; mutta hän säilytti sen tiedon huolellisesti omana salaisuutenaan. Vasta kun jumalanpalvelus oli ohi ja sekä opettajattaret että oppilaat olivat palanneet laitoksen suojiin, neiti Thornhill teki kysymyksen.

„Neiti Sand“, sanoi hän leppeimmällä äänellään, „ikäväkseni kuulin Jennet Fowlerin huoneessa tekevästänne havainnoista. Rouva Mayfield sanoi kirjojen olleen mitä paheksuttavinta lajia. Oletteko ottanut ne huostaanne?“

„Olen“, vastasi neiti Sand.

„Tahtoisitteko olla niin ystävällinen, että antaisitte minun ne nähdä?“

17. luku.

Täysi tunnustus.

Neiti Thornhillin sävyssä ja äänenpainossa oli jotakin, mikä sai neiti Sandin otaksumaan, että hän oli saanut nöyryyttävän läksyn. Tämä Jennet Fowlerin petoksen ilmitulo opettaisi hänelle, miten järjetöntä oli luottaa muotoihin. Vanhempi opettajatar ei pannut pyyntöä pahakseen.

„Tässä ovat kirjat“, sanoi hän, ottaen ne esille huoneessaan olevasta laatikosta. „Tietysti täytyy Jennet Fowleria ankarasti rangaista. Tämä on paha asia — perin paha asia tosiaan.“

Neiti Thornhill vastasi, että se oli perin paha asia tosiaan, ja vei sitten nuo kaksi keltakantista nidosta kammioonsa, jonne hän ne lukitsi. Sinä iltana hän meni aikaisin levolle, ottaen kynttilänjalkansa ja seuraten tyttöjä; ja rouva Mayfield huomautti, että hän näytti väsyneeltä. Charlotte Ashleyllä oli vielä pieni vuoteensa neiti Thornhillin huoneen vieressä ja hän odotti levottomasti tämän tuloa. Opettajatar ei pitänyt häntä pitkälti jännityksessä. Sanaa sanomatta hän toi kirjat Charlotten vuodekomeroon ja odotti hiljaa kuullakseen, mitä työllä olisi sanottavaa.

Seurasi hetkisen äänettämyys. Charlotte tarkasteli kirjoja kynttilänvalossa, ja katsahti sitten ylös helakka puna poskilla.

„Neiti Thornhill“, sanoi hän varmasti, „nämä kaksi romaania ovat minun. Minä ne ostin ja toin tänne vastoin sääntöjä.“

Tuli taaskin lyhyt äänettömyys; opettajatar näytti kauhistuneelta ja vakavalta.

„Jos se on totta“, alotti hän, „on velvollisuuteni ilmoittaa asia. Mutta, Charlotte, ajattele; oletko varma, että kirjat ovat todella sinun?“

„Katsokaa!“ Charlotte näytti punaista täplää toisen nidoksen kannessa ja samanlaista merkkiä toisen nimilehdellä. „Nämä tahrat ovat damaskonluumuhillosta. Noin kuukausi sitten Pamela Rye ja minä luimme näitä romaaneja puutarhassa. Istuimme huvimajan perälle piiloutuneina, hillopurkki välillämme.“

„Mutta miten ne joutuivat Jennetin haltuun?“ kysyi neiti Thornhill.

„En voi varmasti väittää Pamelan pistäneen kirjaa Jennetin laatikkoon ja toista hänen kirstuunsa. En nähnyt hänen sitä tekevän, mutta olen aivan varma, että hän sen teki. Luettuamme kirjat halusimme päästä niistä eroon; piiloittelimme niitä paikasta toiseen ja pelkäsimme alati Hyökkääjälintua.“

Tällä kertaa käytti Charlotte kiellettyä nimeä saamatta muistutusta. Hänen kuuntelijansa oli liian kummastunut ja tuskastunut sitä huomatakseen.

„Vihdoin“, jatkoi hän, „päätimme ottaa ne mukaamme retkeilylle lähtiessämme ja jättää ne rautatieasemalle tai vainiolle. Se olisi käynyt hyvin

päinsä, mutta onnettomuudeksemme ne viime hetkellä unohdimme. Tiedätte, miten huviretkemme päättyi; olen siitä asti maannut nyrjähtynein nilkoin, ja Pamela on ollut aivan ymmällä.“

„Mutta Pamela ei olisi voinut avata Jennetin kirstua hänen tietämättään, Charlotte.“

„Malttakaa silmänräpäys, neiti Thornhill. Eilen kävi Pamela lainaamassa avaimeni eikä hän ole niitä vielä palauttanut. Minun kirstuni avain sopii Jennet Fowlerin lukkoon. Eräänä päivänä, kun olin kadottanut avaimeni, Jennet lainasi minulle omansa; ja lukot osoittautuivat samanlaisiksi. Jälkeenpäin“, lisäsi Charlotte, ilmeisesti häveten, „muistan maininneeni asiasta Pamelalle ja sanoneeni jotain häijyä siihen suuntaan, että olisi annettava vaihtaa lukko. Jennet-parka, kylläpä olemme häntä pahoin kohdelleet!“

„Etkö aavistanut Pamelan tarkoitusta hänen lainatessaan avaimesi?“ sanoi neiti Thornhill.

„Kuinka minulta sellaista kysytte?“ huudahti Charlotte, silmät säkenöiden suuttumuksesta. „Enkä kuitenkaan voi ihmetellä epäluuloanne; menettelinhän varsin petollisesti tuodessani kirjat salaa opistoon. Mutta tosiaan, neiti Thornhill, minä inhoan Pamelan tekemää kepposta. Aina pidin häntä viekkaana, mutta en uskonut häntä niin pahaksi kuin hän todella on.“

„Jennet-rukka“, sanoi opettajatar murheellisesti; „en voi sietää ajatusta hänen ansaitsemattomista kär-

simyksistänsä. Kunpa hän vain olisi jättänyt tuon inhoittavan kirjan avaamatta!“

„Mutta vaikka hän olisikin sen jättänyt avaamatta, toinen kirja olisi voitu löytää hänen lippaastaan jonakuna päivänä! Tiedätte, miten neiti Sand äkkiä ja aavistamatta vaatii meiltä avaimet ja myllertää kirstuissamme? Pamelan käytös on ollut todella häijyä, neiti Thornhill.“

Puhuessaan tyttö vapisi suuttumuksesta, ja opettajatar alkoi katsoa välttämättömäksi tyynnytellä häntä.

„Emme puhu enempää tänä iltana“, sanoi hän lähtien vuoteen äärestä. „Ja, Charlotte, sinun pitäisi koettaa hiukan nukkua.“

„Nukkua!“ toisti Charlotte katkerasti. „Luuletteko minua sellaiseksi, että voisin nukkua yöni rauhassa? Uni on viattomia ihmisiä varten, joilla ei ole mitään rikoksia omallatunnollaan. Ei, minä en nuku, neiti Thornhill; minä valvon vuoteessani ja odottelen aamua voidakseni kertoa rouva Mayfieldille ja neiti Sandille kaiken, minkä olen teille kertonut. Kaiketi minut karkoitetaan opistosta“, jatkoi hän heittäytyen takaisin pieluksille. „Kaiketi minut ajetaan pois tästä rakkaasta, vanhasta, tyhmästä paikasta niinkuin Eva ajettiin ulos paratiisista. Minä olen oikea Evan tytär, ja kielletyn hedelmän halu on aiheuttanut kaiken tämän hälinän. Oh, neiti Thornhill, kuvittelen näke-

väni teidät vartioimassa portteja välkkyvällä miekalla kuin enkeli!“

„Hiljaa, Charlotte.“ Neiti Thornhill laski pehmoisen kätensä leppeästi tyynnytellen kuumalle otsalle. „Sinua ei eroiteta, lapseni, mutta sinun on luvattava, ettet enää riko järjestystä. Toivoisin sinun käsittävän, että nämä säännöt, jotka tuntuvat niin väsyttäviltä, ovat kaikkein parasta sinunlaisillesi luonteille. Koeta nyt nuoruudessasi alistua terveelliseen paktoon, niin kerran kiitollisena tunnustat, kuinka hyvää se oli.“

Nämä niin tyynesti lausutut sanat löysivät vastakaikua Charlotten ylpeässä, levottomassa sydämessä, ja jäivät sinne pitkäksi aikaa. Yksitoikkoisena ja ikävänäkin opisto oli ainoa todellinen koti, minkä hän koskaan oli tuntenut, ja hän rakasti sitä samalla kun hän uhmaili sen lakeja ja nauroi sen asukkaiden taivoille. Hän ivasi usein sellaista, mitä hän rakasti; mutta Charlotten ivan takana piili kyyneleitä, niin kuin muutamien ihmisten kyyneleiden takana on ivaa.

Hän painautui äänettömästi pieneen valkoiseen vuoteeseensa ja tarkkasi neiti Thornhillin siroa vartaloa tämän liikkussa hiljaa huoneessa. Miten kauniilta näyttikään opettajatar kalpeine kasvoineen ja tukka höllällä! Charlotte tunsi, ettei hän ansainnut Una Thornhillin kaltaista ystävää; ja kuitenkin, jos tuo ystävä olisi ollut hituistakaan vähemmän lempeä,

tyttö olisi tunnustuksensa jälkeen tullut kovaksi ja katkeraksi.

Mutta ei ollut mitään katkeruutta kyynelissä, jotka kostuttivat hänen pielustaan ennenkuin hän nukahti. Hän katui — katui todella kaikkea pahaa, minkä oli tehnyt; ja hänen mielensä täyttyi surullisista ja kuitenkin toivehikkaista ajatuksista. Hän oli päättänyt korvata tuskan, minkä Jennet oli kärsinyt; vastaisuudessa hän olisi Jennetin puolustaja ja uskollinen ystävä. Hän koetti keksiä jotakin sopivaa lahjaa Jennetille ja oli jo melkein valinnut rubiinisormuksen, kun hänen silmänsä sulkeutuivat ja hän leijaili pois rauhalliseen unenmaahan.

Mutta Jennetille itselleen, joka lepäsi silmät avoinna neiti Sandin huoneen ylimääräisessä vuoteessa, yö tuntui pitemmältä ja synkemmältä kuin yksikään muu yö hänen elämässään.

Neiti Sand pysyi juron äänettömänä, minkä vaitolon vain silloin tällöin keskeytti yskähdys, joka Jennetistä kuulosti karmealta ja tuomitsevalta ja kiusasi häntä sanomattomasti. Hänestä tuntui, että puhutteleminen asemesta hänelle yskittiin, ja vihdoin hänen osakseen tullut kohtelu alkoi häntä närkästyttää, ja hän alkoi mielessään käydä melkein yhtä hillittömäksi kuin Charlotte samanlaisissa olosuhteissa olisi ollut. Tietäen joutuneensa halpamaisen juonen uhriksi hän kyseli itseltään, oliko viisasta enää jäädä

opistoon. Neiti Sand, hän ajatteli, oli hänen piintynyt vihollisensa, useimmat tytöt karttoivat häntä hänen tietämättään miksi, ja nyt näytti siltä, että rouva Mayfield oli valmis uskomaan kaikkea, mikä oli hänelle epäedullista.

— Oh, — huohti hän levottomasti heitellen itseään vuoteessaan, — kunpa vain minulla olisi rohkeutta nousta ylös ja paeta yön selkään. Mitähän ne minulle huomenna tekevät?

18. luku.

Helmaystävät.

Kun aamiainen oli syöty, rouva Mayfieldiä ei näkynyt tavallisella paikallaan kouluhuoneessa. Neiti Sandkin oli poissa ja samaten Jennet Fowler. Mutta neiti Thornhill oli saapuvilla, ja Pamela Ryen mielestä hän näytti iloisemmalta.

— Mitähän lienee tapahtunut? — ajatteli Pamela, jota kiusasi tietoisuus siitä, että hänellä oli Charlotten avaimet taskussaan. — Onko mahdollista, että Charlotte epäilee minua? Tietysti hän kuulee Jennetin häpeästä, ja minä kerron hänelle jättäneeni kirjat johonkin, mistä Jennet ne löysi lukeakseen. Ja vaikka... vaikka hän uskoisi pahintakin, hän itsensä tähden on kavahtava hiiskumasta sanakaan.

Vähää myöhemmin neiti Sand ja Jennet astuivat yhdessä kouluhuoneeseen, edellinen näyttäen vähän toisenlaiselta, vähemmän kankealta ja viralliselta kuin tavallista ja jälkimäinen kovin kalpealta. Rouva Mayfield seurasi, ja päivän tehtävät menivät tavallista uraansa. Mutta se oli Pamelalle pitkä aamu-kausi, ja hänen monet muistamattomuutensa tuottivat hänelle muutamia ankaria huomautuksia. Kun kello tuli kaksitoista, tytöt päästettiin vapaiksi tuntia ennen aikaista päivällistään, ja silloin rouva Mayfield viittasi Pamela Ryelle.

Tyttö tiesi, että molemmat englantilaiset opettajat-taret tutkivasti tarkkasivat hänen kasvojansa, ja hän tiesi myöskin, että hän itse kalpeni pelon aiheuttamasta huimauksesta. Hän meni rouva Mayfieldin luo jonkinlaisin epätoivon tuntein, mutta johtajatar lausui vain muutamia jokapäiväisiä sanoja.

„Neiti Rye“, sanoi hän kylmästi, „sinä lainasit lauantaina Charlotte Ashley'n avaimet. Mene leposuojaan ja anna ne hänelle heti takaisin.“

Jos katse ja äänensävy eivät olisi olleet niin kylmät ja ankarat, Pamela olisi tuntenut tavatonta huo-jennusta. Mutta hänen mennessään ulos oppisalista kaikki hänen pelkonsa palasi täysivoimaisena.

Miksi oli Charlotte ilmoittanut rouva Mayfieldille, että avaimet olivat lainatut? Pamelan sydän kutis-tui hänen kiertäessään pyhätön oven ripaa, ja häntä kammotti joutua katselemaan ystäväänsä kasvoista

kasvoihin. Ystäväänsä! Kaikki heidän koulutoverinsa olivat yksimielisesti nimittäneet näitä kahta „ystäviksi“, mutta heidän liittonsa ei ollut koskaan ollut kiinteintä laatua. He olivat olleet tovereita ilki-
valtaisuudessa, yhdessä punoneet koulutyttöjen juonia, mutta heidän tuttavuutensa ei ollut koskaan kohonnut sydämelliseksi ystävyudeksi ja nyt se oli hyvin lähellä loppuansa.

Charlotten jalka oli paranemaan päin, ja hän oli siirtynyt vuoteesta nojatuoliin. Hänen kasvonsa olivat käännetyt ovea kohti hänen istuessaan takkavalkean edessä kirja helmassa. Kun Pamela puollittain arasti astui sisään, hänen katseensa kohtasi noiden tummien silmien ylpeän säihkyn, ja hän valmistautui hiljaa pahimpaan.

„Sinä olet siis tullut tuomaan avaimeni takaisin“, virkkoi Charlotte ylväimpään sävyynsä. „Olen pahoillani, että ne sinulle lainasin. Tämä on ensi kerta, kun mitään minulle kuuluvaa on käytetty halpamaisiin tarkoituksiin.“

„En ymmärrä sinua“, vastasi Pamela laskien avaimet pöydälle ja kääntyen pois.

„Ymmärrät kyllä. Koska kukaan ei nähnyt sinun panevan kirjaa Jennetin kirstuun, pääset luultavasti rangaistuksesta vapaaksi. Joillekuille sinun asemasasi rangaistus tuottaisi kevennystä, mutta sinä olet tietääkseni kyllin halpamielinen iloitaksesi siitä, että sen vältät.“

„En tiedä, mitä tarkoitat“, mutisi Pamela poistuen kiireisesti ja sulkien oven jälkeensä.

Osoittautui että Charlotte oli oikeassa. Pamela vältti todellakin rangaistuksen. Asia vaiennettiin, eivätkä sen todellista laitaa koskaan saaneet tietää ne oppilaat, joita se ei koskenut. Kului muutamia päiviä, ja sitten Charlotte Ashley palasi paikalleen kouluhuoneessa ja esiintyi nyttemmin tovereilleen entisestään erilaisena.

Kaikki tunsivat hänet nyt Jennet Fowlerin ystävänä ja uskollisena liittolaisena. Tämän ystävyuden julkinen osoittaminen ei näyttänyt ensinkään naurettavalta; sillä kaiken, minkä Charlotte teki, hän teki ominaisella viehkeydellään. Hän ei välittänyt siitä, että jotkut tytöt muistuttivat hänelle hänen aikaisempia ennakkoluulojaan Jennetiä kohtaan ja virnistelivät muutokselle. „Ellemme koskaan muuttuisi, täytyisi meidän pysyä erehdyksissämme“, sanoi hän vastaukseksi syytökseen häilyväisyydestä.

Jennetille oli opisto äkkiä aivan muuttunut; se ei enää ollut muukalaisten maailmaa, missä kaikki olivat ylpeitä ja kylmiä, vaan siitä oli tullut päiväpaisteinen, ystävällisyyttä ja tyytyväisyyttä säteilevä koti. Ja juuri Charlotte loi ujon, arastelevan tytön ympärille uuden ilmakehän, minkä lämmössä ja hempeudessa Jennet pian alkoi kukoistaa kuin ruusu.

„Mitä nyt ajattelette Jennet Fowlerista, neiti Thornhill“, kysyi Charlotte riemuissaan eräänä päivänä.

„Eikö hän ole kaunis? Nyt kun hän on jättänyt suremiset ja jöröttelyt, ei voi olla häntä ihailematta pitkin päivää.“

„Kyllä“, vastasi neiti Thornhill hymyillen. „Eikä voi olla havaitsematta, mikä voima Charlotte Ashleyllä on. Ah, Charlotte, kykyä kirkastuttaa toisten elämää ei suinkaan voi liian usein käyttää. Olen iloinen nähdessäni, että vihdoinkin olet käyttänyt sitä hyvään tarkoitukseen!“

Juuri se, mitä neiti Thornhill oli halunnut nähdä, oli todella tapahtunut. Nämä kaksi tyttöä, jotka kumpikin olivat hänelle rakkaat, olivat tehneet liiton, mistä koitui molemminpuolista hyvää. Melkein synkkämielisyyteen taipuva vakavuus, joka kuului Fowlerin tyttöjen luonteenomaisuuksiin, hälväni nyt vähitellen Jennetistä Charlotten päiväpaisteisen tenhovoiman vaikutuksesta. Jennet hymyili useammin, hänessä alkoi kehittyä tyyntä iloisuutta, ja opistoverien seura alkoi hänestä tuntua kodikkaalta. Tietämättään hän myöskin oli hyödyksi Charlottelle, toimien terveellisenä pidäkkeenä, milloin hänen huimapäinen ystävänsä oli taipuvainen luvattomiin vallattomuuden purskahduksiin.

Molemmat tytöt pysyttelivät tyynesti erillään Pamela Ryestä, välttämättä pienintäkin avoimen vihollisuuden merkkiä. Sen koommin ei enää mainittu Jennetin kirstusta löydettyä romaania, mutta Pamela tunsu, että totuus tiedettiin ja että johtajatar oli me-

nettänyt kaiken luottamuksensa häneen. Hän ymmärsi varsin hyvin sen juron kohteliaisuuden, mitä neiti Sand hänelle osoitti, ja tiesi, mikä jäädytti neiti Thornhillin hauskan sävyn, milloin tuolla opettajatarella oli hänelle jotakin sanottavaa. Mitä Charlotten ja Jennettiin tuli, hän julisti, että näiden ystävyys ennen pitkää loppuisi katkeraan riitaan; se oli muka liian tulinen kestääkseen ja johtui ainoastaan jostakin Charlotten lukemattomista oikuista. Mutta hänen ennustelunsa näkyivät tekevän häntä ympäröiviin tovereihin varsin vähäisen vaikutuksen, eivätkä taitavimmatkaan salaviittaukset kyenneet järkyttämään Charlotten suosiota koulussa.

Itsekseen Pamela päätti, että hän oli saanut aivan tarpeeksensa opistosta, ja hänen kirjoiteltuaan useita kirjeitä ystävilleen, tuli yleisesti tunnetuksi, että hän joulun tienoissa jättäisi Pyhän Annan tyttökoulun.

Eräänä päivänä Charlotte Ashley toi ystäväilleen Jennetille sormuksen ja pyysi häntä käyttämään sitä „koulutuntien väliajoilla“. Se oli rubiinisormus, ja Jennet katseli tuota tummanpunaista kiveä hyvin ihastuneena ja piti sitä kaikkea muuta maallista omaisuuttaan arvokkaampana. Vähän sen jälkeen, kun lahja oli annettu ja vastaanotettu, Charlotte istahti pöytänsä ääreen ja kyhäsi kirjeen veljellensä kapteeni Ashleylle.

„Rakas Nigel (niin kuului kirje),

Olen lahjoittanut pois rubiinisormuksen, minkä annoit minulle viime syntymäpäivänäni. Älä ole minulle siitä vihainen, vaan katselehan sen tytön valokuvaa, jonka sormea se nyt somistaa. En eläissäni, Nigel, ole pitänyt mistään työstä niin paljoa. Kenties johtuu se siitä, että hän on niin peräti erilainen kuin minä — niin arvokas ja kuitenkin vaatimaton, niin herttainen ja silti vakava. Minusta hän on oikea puritanilaisneidon Priscillan perikuva. Hän on kotoisin etäisestä maalaiskylästä ja voi kuvitella, että

majan köyhänki, vaattehet halvat,
kaunihiks kauneus sen, rikkahaks lempensä luo.

Hellä sisaresi Charlotte.

J. K. — Ole hyvä ja palauta valokuva.“

Vastaus saapui ensi postissa ja kuului näin:

„Rakas Charlotte, —

Jos Priscilla oli edes puoliksi niin kaunis kuin uusi ystäväsi, oli John Alden onnellinen mies. Suon sinulle anteeksi, että luovuit sormuksesta, jos sallit minun pitää valokuvan.

Hellästi rakastava veljesi

Nigel Ashley.“

19. l u k u.

Kohtaloiden kirja.

Marraskuun viidentenätoista oli neiti Thornhillin syntymäpäivä, ja hän oli niin hartaasti anonut ilta-päivä-lupaa tytöille, että johtajatar oli hänen pyyntöönsä suostunut. Oli juhlallinen teenjuonti. Virkistyshuoneen pitkä pöytä oli koristettu vihreillä köynnöksillä, jotka ranskankielen opettajattaren taiteelliset kädet olivat järjestäneet; sillä, kuten hänen kokokansaansa, häntäkin tenhosi kaikki, missä oli jotain juhlaan vivahtavaa. Neiti Sandkin näkyi kerran tahtovan unohtaa kurin ja antautua hetken tunnelmaan; ja jokaisella oli kemujen toimeenpanijalle ystävällisiä katseita ja sydämellisiä sanoja.

Myöhemmin he kaikki kerääntyivät hilpeissä ryhmissä koulusaliin, joka oli hyvin lämmitetty ja valaistu, ja yhtyivät leikkimään vanhanaikaisia leikkejä. Se ilta oli tulevina vuosina säilyvä monen mielessä tuoreen, nuorekkaan riemun hetkenä, vapaana murheen kosketuksesta, joka niin usein painostaa myöhemmän elämän iloja.

Vihdoin, kun he olivat väsyneet karkeloimiseen ja kaikki halusivat hetkisen rauhallista lepoa, neiti Thornhill toi pienen pöydän avaran huoneen keskelle ja asetti sille juhtinahkasiin kansiin sidotun albumin.

„Kuulkaa“, sanoi hän istahtaen tuolille pöydän

ääreen. „Tämä on minun kohtaloni kirja. Se sisältää kolmesataakuusikymmentäviisi värskyä — yhden jokaiselle vuoden päivälle. Kaikki ovat aivan alkuperäisiä, eikä niitä koskaan ole missään muussa koelmassa käytetty. Tahtooko joku valita numeron ja tietää kohtalonsa?“

Kaikki vastasivat kysymykseen yhteen ääneen ja hyökkäsivät kilvan pientä pöytää kohti. Mutta hymyillen ja heilauttaen kättään ennustajatar viittasi innokkaan joukon peräytymään.

„Oraakkeli voi puhua vain yhdelle kerrallaan“, sanoi hän vakavasti. „Teidän on tultava yksitellen. Kuka tahtoo olla ensimmäinen?“

Seurasi hetkisen pysähdys. Useimmilla nuorilla on jonkun verran taipumusta taikauskoon, ja kaikki, mikä tuntuu ennustamiselta, viehättää omituisesti tyttöjä. Sitäpaitsi olivat he nyt oikeassa mielentilassa ollakseen vakaville vaikutuksille alttiita — hiukan väsyneitä riemun ja karkelon jälkeen ja kuitenkin kyllin kiihtyneitä sovittaakseen jokapäiväisiin asioihin uuden sisällön. Mutta epäröimistä ei kestänyt pitkälti, ja useat kädet työnsivät esille Agnes Quintonin, joka oli laitoksen vanhimpia ja vakavimpia oppilaita. Hän astui hiljaa esille hänelle ominaisella vitkastelevalla tavalla ja mainitsi numeron seitsemänkymmentäseitsemän.

Neiti Thornhill avasi kirjan, eikä muutamaan sekuntiin kuulunut muuta ääntä kuin lehtien kahina.

Sitten hän alkoi lukea tyynellä, lempeällä ja täysin selvällä äänellä:

„Ain' etsi seuraa ihmislapsien,
sun elos ihanampaa silloin on;
sä jätä hämyn piiri hallainen,
tee työtä, aherra, oo pelvoton,
niin moni askeleitas siunaapi,
ja Herra sinut lepoon johtavi.“

Kun kirkas ääni oli vaiennut, syntyi uusi hiljaisuus — niin syvä, että melkein olisi luullut enkelin puhuneen. Kaikki vanhemmat tytöt, jotka tieteen tai tietämättään tutkivat toistensa luonteita, tunsivat, että värsy erityisesti soveltui sille, jolle se osui. Luonteeltaan hiljainen ja mietiskelevä Agnes Quinton oli ruumiinrakenteeltaankin hento, ja hänen elämänsä oli aina suojattu ja sitä tarvitsisi vastakin suojata. Hänelle ei näkynyt olevan tarjolla iloa, vaan tyyntä rauhaa. Hän välitti vähän tovereistaan ja näiden hommista, kulkien tasaista tietään ajattelemattakaan erästä vanhaa ohjetta, joka käskee riemuitsemaan riemuitsevien kanssa ja itkemään itkevien kanssa. Hän oli rikas, mutta harvoin näkyi hänen mieleensä juolahtavan, että oli köyhiäkin. Hänellä oli hellä luonto, mutta hänen päähänsä ei koskaan pälkähtänyt sääliä niitä, jotka olivat jokaisen intohimon tuulenpuuskan ajeltavina. Kaikki hänestä pitivät, mutta kukaan ei häntä suuresti rakastanut. Näin hän liikkui koulutoveriensa keskellä kuin varjo, jota heidän

yhteiset inhimilliset surunsa tai ilonsa eivät liikuttaneet.

Kukaan ei koskaan saanut tietää, oliko värsky herättänyt hänen raukeassa sielussaan ajatuksia ja tunteita. Hitain askelin ja levollisin kasvoin, kuten aina, hän palasi paikalleen takkavalkean ääreen; ja sitte kun muiden tyttöjen parvessa oli hiukan kuis-kailtu, Jennet Fowler astui ujusti pöydän luo.

„Minä valitsen numeron viisi“, virkkoi hän arasti.

Taas kahisivat lehdet hiljaa äänettömyydessä, ja jotkut luulottelivat neiti Thornhillin äänen hiukan väriseen, kun hän luki:

„Ma katson yrttimaahas: siellä nään,
ah, parhaan kukan tuhottuna, tarhan pään;
mutt' aina luota Luojan johtohon,
niin ruusuillas viel' uusi hohto on.
Kas, näen sinut elon syksyllä
ikikukkain kruunun seppelöimänä!“

„Mutta ensin täytyy kukan tuhoutua!“ sanoi Jennet, puhuen väkinäisesti ja katsahtaen lukijaan laajentunein silmin.

„Rakas Jennet, jokaisessa puutarhassa täytyy olla muutamia tuhotuita kukkia“, vastasi neiti Thornhill. „Jos oraakkeli olisi luvannut sinulle täydellisen vapauden surusta, et varmaankaan olisi sitä uskonut.“

„En.“ Jennetin kasvot näkyivät heijastavan opettajattaren rauhoittavaa hymyä. „Minä pidän niistä

säkeistä hyvin paljon“, lisäsi hän astuen pois päin, „ja olen ajatteleva niitä usein“.

Vakavuuden varjo, joka nopeasti hiipi tyttöparveen, näkyi melkein haihtuvan, kun Charlotte Ashley astui pöydän ääreen koomillinen alistuminen kasvoillaan.

„Minä valitsen seitsemän, luvuista täydellisimmän“, alotti hän. „Enpä siksi, että odotan sen tuovan itselleni paljoa hyvää. Jos sellaista viatonta olentoa kuin Jennetiä, joka ei tee kellekään pahaa, uhataan kiihtuneilla kukkasilla, on epäilemättä jotakin kauheata varastossa minunlaiselleni horjahtelevalle ja vallattomalle pyryharakalle! Panenpa kymmenen yhtä vastaan, että minulle luvataan myrskyjä, tuulenpyörteitä, kareja, okaita ja verta tihkuvia jalkoja! Mutta:

'Mikä tuuli tuiskuttaakin,
pelkää en mä kohtaloo!'

Siis, kaunis sibylla, olen valmis kuulemaan pahinta.“

Iloisten naurunpurskahdusten kaikuessa neiti Thornhill käänsi taaskin lehtiä ja etsi pyydetyn numeron. Sitten hän hetkiseksi pysähtyen katsahti Charlotten tummiin silmiin veitikkamaisesti hymyillen ennenkuin luki:

„Laula, laula, älä huoli,
kunnes joku pikku nuoli
sinut tapaa, sydäimestä laulun vaientaa.
Mutta yhä riemuele,
ei sun äänes silti mene,
haavat hetken lyömät pian umpeen saa.

Sun ilos vielä karttuu,
 jos kätes toimeen tarttuu
 kohottamaan uupuneita pitkän tien
 ja hetken uhraat silloin,
 aamuin taikka illoin. —
 Nää terveisetkö sinulta mä vien?"

„Paljoa parempaa kuin ansaitseen“, sanoi Charlotte. Hänen silmänsä olivat tavallista sumeimmat, vaikka hymy yhtä kirkas kuin konsaan. „Mutta olen puollittain taipuvainen uskomaan, että noita säkeitä ei laisinkaan ollut piirrettyinä kohtalon kirjassa, vaan että ne vereksinä ja täydellisinä tulivat sibyllan kekseliäistä aivoista. Antakaa minun varmentuakseni itse vilkaista lehdelle.“

„Kernaasti“, vastasi neiti Thornhill nauraen. „Vaakuutan sinulle, että asiassa ei ole mitään petosta. Eivätkä minun aivoni ole läheskään niin kekseliäät kuin kuvittelet; ne eivät kykene hetkellisestä sysäyksestä sepittämään runoja. Mene nyt takaisin paikallesi miettimään oraakkelin ennustusta, sillä minä näen, että Minnie Wood kärsimättömänä odottaa vuoroaan.“

Kun kaikkien kohtalot olivat luetut, oli aika mennä levolle. Kirjan omistajatar sulki oraakkelin ja vei sen pois; valot sammutettiin, ja koulusali jäi pimeäksi ja äänettömäksi. Mutta ylhäällä kammioissaan monet tytöistä mietiskelivät osakseen sattuneiden säkeiden sisältöä; moni hämärä toive hahmottui ja sai merkityksen, moni salainen pelko lieventyi. Ja nous-

nessaan polvistumasta sinä iltana, Jennet näki äänettömällä kummastuksella, että Charlotte vaivihkaa pyyhki kyyneleen silmästään.

20. luku.

Kotiintulo.

Jouloloma tuli; ja lähdettäessä Jennet Fowler ja Charlotte Ashley sanoivat toisilleen hiljaiset, mutta hyvin sydämelliset jäähyväiset. Ero oli sitä hellempi, kun pieni epävarmuuden varjo häilyi heidän ensi kohtaustensa yllä.

„Kuulin äidin sanovan jotakin, mikä saa minut ajattelemaan“, virkkoi Charlotte pitäen ystävänsä käsiä. „Hän aikoo lähettää minut Pariisiin, mutta en luule, että niin käy. En halua matkustaa sinne; kaipaan takaisin vanhaan, rakkaaseen opistoon. Etkö sinäkin?“

„Minä ikävöitsen vain sinua“, vastasi Jennet, „mutta mikään paikka maailmassa ei koskaan voi olla minulle niin rakas kuin kotini. Toivon, että lähtisit sinne mukaani; mutta koruttomat maalaistapamme sinua tuskin viehättäisivät.“

„Luullakseni viihtyisin siellä jonkun aikaa. Eräissä mielentiloissa tuntuu minusta, että maalaiselämä tyydyttäisi minua paremmin kuin mikään muu.“

„Ei tähän vuodenaikaan“, sanoi Jennet hymyillen.

„Mutta tule luokseni joskus, kun ruusut kukkivat ja olet väsähtänyt moniin huveihisi ja voittoihisi.“

„Sen teenkin“, huudahti Charlotte innokkaasti. „Miten elävästi voinkaan tuon kaiken kuvitella! Näen itseni väsyneenä ja uupuneena kaikkien huvittelujeni jälkeen saapuvan pienelle, muratin ja ruusujen peittämälle mökille, jonka kynnyksellä seisot sinä, ojennetuin käsivarsin minua tervehtimässä.“

Charlotte sanoi tämän hiukan näytelmätaiteellisin elein, jotka oli ranskankielen opettajattarelta oppinut, ikäänkuin hän todella näkisi kuvailemansa taulun edessään. Hän oli tosiaan nähnyt profeetallisen ilmestyksen, mutta henkilöt olivat päinvastaisissa osissa.

Oli vielä tunti keskipäivään, jolloin juna lähti isolta Lontoon asemalta, vieden Jennet Fowlerin takaisin lapsuutensa tuttujen kasvojen ja muistojen pariin. Vaikka hän olikin onnellinen, sekaantui hänen iloonsa epämääräinen levottomuuden tunne; hämärä pelko, että kaikki ei olisi aivan samanlaista kuin hänen lähtiessään. Epäilemättä se vivahti lapsen pelkoon, joka temmattuna lelujensa äärestä pelkää, että vieraat kädet sillävälän ovat koskeneet sen aarteisiin. Tämä ajatus juolahti Jennetin mieleen ja sai hänet hymyilemään. Kaikki kirjeet kotoa olivat olleet hilpeitä ja reippaita; niissä ei ollut sanallakaan mainittu huolista tai muutoksista, ja Mabelin viimeksi lähettämä kirjelappunen oli kertonut parantuneesta terveydestä. Hän ravisti päätään hetkellisen alaku-

loisuuden vallassa ja katsahti kaihoavin silmin talvisia kenttiä ja lehdettämiä puita.

Joulukuun hämärällä ja hiljaisella maisemalla näkyi olevan oma tenhonsa häneen. Nuo ohimenevät vilahdukset niityistä ja kylistä saivat hänet kaipaamaan Brambletreen kunnaita, ja vanha, yksinään puutarhassa tien vieressä sijaitseva maatalo kohosi selväpiirteisenä hänen silmiensä eteen. Hyvin hän tunsi talvikukkaset, jotka yrittivät korvata kesän loistavat lapset — nuo lämmin-, mutta kuitenkin raitisväriset päivänkukat ja kuukausruusut, jotka availivat hentoja nappujaan tummakiiltoisen muratin keskellä! Hän nousisi aikaisin ylös ja poimisi pienen kukkavihon huomenaamulla.

Juna pysähtyi vihdoin vähäiselle asemalle noin kolmen penikulman päähän Brambletreesta, ja täällä hän tiesi Derrickin olevan vanhoilla kieseillä häntä vastassa. Hänen sydämensä pamppaili ilosta, kun hän näki veljen tutunomaiset kasvot asemasillalla; mutta hymy, jolla toinen vastasi, oli hänestä tavattoman vakava.

„Derrick, onko kaikki hyvin?“ kysyi hän, kun poika tuli vaununovelle.

„Kaikki on hyvin kotona“, vastasi Derrick rauhoittavasti.

„Miksi sitten näytät niin synkältä?“ kysyi tyttö pistäen käsivartensa hänen kainaloonsa heidän astues-

saan asemasillan yli. „Tiedätkö, Derrick, ettet suinkaan näytä kyllin iloiselta sisaresi tavatessasi?“

„Sisareni pitäisi tietää, kuinka iloinen olen“, sanoi hän puristaen tämän kättä ja katsahtaen vakavasti hänen kohotettuihin kauniisiin kasvoihinsa.

Jennet huoautti pitkään helpoituksesta heidän saapuessaan hiljaiselle tielle, missä kiesit odottivat. Hänen kirstunsa lähetettäisiin vanhan, hitaan kuorma-ajurin mukana; mutta matkalaukku sullottiin kiesien takistuimen alle. Derrick auttoi sisaren ajopeleihin ja kietoi hänet huolellisesti paksuun vaippaan, joka oli jo kauan palvellut ja monta tuiskua kokenut. Tarttuen sitten ohjaksiin hän virkahti sanasen säyseälle tammalle, joka alkoi tasaisesti juosta hiljaisia kyläteitä pitkin.

Oli hämärä, mutta punaisia pilviä päilyi lännen taivaalla, ja ilma oli kirkas ja tyyni. Alussa Jennet oli liian onnellinen puhuakseen. Derrick'kin oli vaiti, eikä hetkiseksi mikään keskeyttänyt illan rauhaa.

„On hyvin hauskaa päästä pois niiltä loppumatomilta kaduilta“, virkkoi neitonen vihdoin. „Toivon että saamme sateettoman joulun. Sinun pitää viedä minut pitkälle, pitkälle kävelyllä huomenna.“

Nuori mies ei vastannut, ja tyttö laverteli edelleen.

„Menemme etsimään misteliä metsästä, ja meidän täytyy saada oikein paljon rautatamme. Aion somistaa päivähuoneemme oikein komeaksi joulua varten. Madame — ranskan opettajattaremme — on neu-

vonut minulle, miten kierretään oikein ihania kiehkuroita vihreistä kasveista, ja tahdon kummastuttaa teitä kaikkia. Oi, Derrick, minulla on aika nälkä. Onko äiti laittanut minulle aniskakun?”

„Kakku kyllä on valmiina“, sanoi Derrick hajamielisesti; „mutta, Jennet, äiti on muuten poissa kotoa“.

„Poissa kotoa!“

Jennet toisti nämä sanat mitä säikähtyneimmin ilmein. Kaikki ilo oli silmänräpäyksessä poistunut hänen kasvoiltaan ja äänestään. Mitä koti olisi ilman äitiä? Ja mikä kamala välttämättömyys oli kutsunut hänet pois juuri samana päivänä, kun hänen tyttärensä palasi koulusta?

„Ajattelinkin, että jotakin oli vinossa“, sanoi hän yrittäen pidättää nyhkytystä. „Yhtä hyvin voit heti sanoa, mitä se merkitsee; epä tietoisuus on pahinta kaikesta. Mitä on tapahtunut? Missä on äiti?“

„Hän on tati Judithin luona“, vastasi Derrick. „Äiti voi tosiaankin hyvin, Jennet; eikä meitä muitakaan mikään vaivaa. Mutta lauantaina tati Judith lähetti vaunut äitiä noutamaan, eikä hän tietysti voinut kieltäytyä lähtemästä sairaan sisaren luo.“

„En tiennyt, että tati Judith oli sairaana. Kukaan ei kirjeessä kertonut hänen sairaudestaan. Miksei sitä minulle ilmoitettu?“

„Emme tienneet siitä ennenkuin vaunut saapuivat tuoden erään rouva Belfontin palvelijan, jolla oli määräys emännältään ja kirjelappu Robsonilta. Sen

luettuamme käsitimme heti, että tauti oli hyvin vakavaa laatua. Poloinen Judith-täti ei enää voi elää pitkää aikaa; hänen päivänsä ovat luetut.“

Jennet ei voinut puhua, vaan värisi kiireestä kantapäähän, ja Derrick kumartui hänen puoleensa levottomin katsein.

„Olen kovin pahoillani tähtesi, rakas sisko“, sanoi hän hellästi. „Tämä ei ole hauska kotiintulo; mutta meidän tulee olla kiitollisia, ettei päällämme ajelehdi synkempiä pilviä. Saimme tänä aamuna kirjekortin äidiltä, ja hän sanoo täti Judithin pyytävän sinua luokseen.“

„Minuako?“

„Niin, rakas Jennet. Sinun on lähdettävä aikaisin huomenaamulla, ja minä kyyditsen sinut aamiaisen jälkeen Parkleyhin. Tämä on koettelemus; sinä odotit saavasi nauttia kodin rauhaa ja onnea, ja nyt sinut äkkiä kutsutaan kuolinvuoteelle. Sisko kulta, toivoisin voivani säästää sinulta kaikki surut.“

„Se on ystävällinen toivomus, rakas Derrick“, vastasi Jennet yrittäen puhua reippaasti; „mutta minulle ei olisi hyvä säästyä kaikelta murheelta. Sinun pitää rukoilla, että saan voimaa tähän surulliseen eroon. Se on ero, enkä voi olla sitä pelkäämättä. En ole tarpeeksi tuntenut täti Judithia voidakseni häntä kovin suuresti rakastaa, mutta...“

„Hän on ollut sinulle hyvä, Jennet. Hänen kiintymyksensä sinuun ilmutui niin äkkiä, mutta jos

hän olisi saanut elää, se olisi kirkastanut ja sulostuttanut hänen koko elämänsä. Hän tuntee nyt, että hän oppi rakastamaan sinua liian myöhään.“

„Sen tiedän“, myönsi Jennet surullisesti. „Eräänä päivänä kuulin neiti Thornhillin sanovan, että elämä on kuin iso puutarha ja että ihmiset keksivät sen parhaimmat kukkaset, vasta kun ovat sieltä lähtemäisillään. Niin on luullakseni Judith-tädin laita. Hän eli kauan elämän tarhassa ennenkuin löysi rakkauden.“

„Neiti Thornhill“, huomautti Derrick, „hänhän on se kaunis opettajatar, joka on sinulle niin ystävällinen? Sinä kirjoittelit hänestä paljon, mutta sittenkin on minusta huvittavampaa kuulla siitä vilkkaasta, iloisesta, tummasilmäisestä työstä.“

„Sepä omituista!“ huudahti Jennet mielissään. „Hänkin haluaa kuulla sinusta ja on antanut minun kuulla sinut sata kertaa.“

„Minusta näyttää, että tunnen hänet varsin hyvin“, sanoi veli miettivästi; „näen hänen loistavat silmänsä ja herkkävivahteiset ruskeat kasvot. Saanenkokohan häntä koskaan tavata?“

„Kepties. Mutta, Derrick, sinä ja Charlotte varmaankin riitelisitte. Minusta aina tuntuu, että olisi vaarallista tuoda molemmat suosikkini yhteen, koska pelkään etteivät he pitäisi toisistaan ja tekisivät minut onnettomaksi.“

21. luku.

Pelon aiheita.

Hämärä oli käynyt läpikuultamattommaksi, kun kiesit pysähtyivät puutarhan portille, ja ylösvedetty kaihdin arkihuoneen ikkunassa paljasti kirkkaan, lampun valaiseman kuvan. Samassa tuokiossa jo hyökättiin ovikäytävään ja kuului kuoro iloisia ääniä, Hilaryn tervehdyspuheen kaikuessa yli kaiken. Sen jälkeen isä vahvoilla käsivarsillaan nosti Jennetin kieseistä ja puristi häntä hetkisen rintaansa vasten. Herra Fowler ei suinkaan ollut äänekäs mielenilmaisuisaan, ja paljon sanoin lausumatonta liikutusta sisältyi tuohon hartaaseen syleilyyn. Jennet ymmärsi jälkeensä, mitä kaikkea isä juuri silloin rinnassansa tunsi.

Kerkeänä kuten aina Hilary oli senjälkeen ensimmäinen häntä tervehtimässä, sitten seurasi Katherinen tyyni suudelma ja Mabelin kuiskaamat rakkauten sanat. Lopulta viimeisinä molemmat nuorimmat lapset tarttuivat Jennettiin ja veivät hänet riemun myrskyssä sisälle.

„Kylläpä sinua varmaan hirveästi palelee“, sanoi Ellen vetäen hänet loimuavan takkavalkean ääreen.

„Ja olet tietysti kauhean nälissäsi“, huusi Hilary. „Älkäähän nyt touhutko niin paljoa, lapset, vaan antakaa hänen riisua puuhkansa ja päällystakkinsa. Kannanko kapineesi ylikertaan, Jennet?“

„Ei“, vastasi Jennet väsähtäneesti, „minä menen heti huoneeseeni“.

„Älä viivy kauaa“, pyysi Hilary. „Tee ja voikorput jäähtyvät kovin pian. Ehkä on parasta, että minä tulen mukaasi.“

„Käy istumaan, Hilary, äläkä yhtäpäättä haasta“, sanoi herra Fowler tavallista ankarammalla äänellä. Katherine loi häneen kiitollisen katseen ja Jennetin helpoituksenhuokaus voitiin selvästi kuulla. Hilary alkoi käydä liian ärsyttäväksi heille kaikille.

Hitain askelin Jennet nousi tuttuja portaita omaan, vanhaan kammioonsa ja kiirehti sulkemaan oven siellä rauhassa itkeäkseen. Hän kaipasi äitinsä tervehdystä enemmän kuin sanoilla saattoi ilmaista; ja hänen sydäntään rasitti ajatus murheellisesta huomispäivästä. Ei ollut mikään helppo asia seisoa tati Judithin kuolinvuoteen ääressä kuuntelemassa hänen viimeisiä sanojaan, ja tytön herkkä sielu kavahti tätä koetusta.

Kuitenkin hän kiitti Jumalaa siitä, että koti oli vielä koti, ja tyynnytteli itseään toivolla, että äiti pian palaisi ja että kaikki taas kerran sujuisi entiseen tapaansa. Sitten hän riisuen nopeasti päällysvaatteensa kuivasi kyyneleensä ja riensi takaisin alhaalla odottavien luo.

„Tuntuupa hyvältä, kun olet jälleen luonamme“, sanoi Katherine alkaen täyttää teekuppeja. „Ja aika terveeltä sinä näytät, Jennet. Melkein pelkäsimme,

että Lontoon ilma ei sinulle sopisi, ja äitiä aina huolestutti ajatus, että ehkä opiskelisit liian uutterasti. Mutta mikään ei näy sinua vahingoittaneen.“

„Minä voin oikein hyvin, Kathie“, vastasi Jennet, „ja aloin todella pitää opistosta. Mutta tiedättehän, että oli aikoja, jolloin minua vaivasi ankara koti-ikävä.“

He menivät aikaisin levolle sinä iltana, ja Katherine varoitti Jennetiä valvomasta matkalaukkujensa purkamisessa.

„Sinun tulisi saada nukkua runsaasti tänä yönä“, sanoi hän; „minun täytyy herättää sinut aikaisin aamulla. Parasta, että käytät matkapukuasi ja jätät minun tehtäväkseni ottaa tavarat ulos kirstustasi.“

„Miksi sinä vaivautuisit minun tavaroitteni tähden, Kathie?“ kysyi Jennet. „Minä tulen kotiin nähtyäni täti Judithin. Minun ei odoteta viipyvän hänen tallossaan.“

„Pelkään, että sitä odotetaan, rakas sisar, ja sinun läsnäolosi tuottaa äidille mitä suurinta lohdutusta. Hän sanoo, että täti Judith on laskenut hetkiä sinun palaamiseesi, ja ikävöi sinua luokseen. Jennet-rukka, toivoisin voivani lähteä sinun asemestasi.“

„Ihmeellistä, ettei hän mieluummin haluakin sinua, Kathie. Sinä olet paljoa epäitsekkäämpi ja hyödyllisempi kuin minä.“

„Ei, Jennet, minä en ole vähemmän itsekäs. En tunne ketään, joka voi täydellisemmin unohtaa it-

sensä kuin sinä. Sinussa, näet, ei vielä ole kehittynyt itsekkäisyyttä, mutta lahjasi ovat korkeampaa laatua kuin minun.“

„Eikö isä sinusta näytä alakuloiselta?“ kysyi Jennet lyhyen vaitiolon jälkeen.

„Hän kaipaa äitiä; tämä on vasta ensi kerta, kun he ovat olleet eroitettuina.“

„Tietysti hän kaipaa häntä; mutta on jotain muutakin, mikä tuntuu häntä vaivaavan. Pari kertaa kuvittelin, että hän oli huolestunut minun suhteeni. Sano minulle, Kathie, olenko oikeassa?“

Katherine, joka tavallisesti oli suorapuheisin kuolevaisista, vältti nyt sisarensa vakavaa katsetta.

„Siis se koskee minua.“ Jennet laski kätensä Katherinen olkapäille ja ravisti häntä lempeästi. Molemmat olivat pitkiä tyttöjä, ja nuo kaksi tummatukkaista päätä olivat toistensa tasalla heidän seisoesaan siinä kynttilänvalossa. „Oi, Kathie, miksi tarvitsee meillä nyt olla perhesalaisuuksia? Tämä on uutta ja outoa.“

„Ei ole mitään salaisuutta, rakas Jennet.“ Kyyneleet pulpahtivat Katherinen ystävällisiin ruskeihin silmiin. „Älä puhu enempää nyt; ajattele aikaista matkaasi huomenna ja kaikkea, mitä sinun on kes-tettävä. Etkö huomaa, että käy myöhäiseksi?“

Jennetin kädet vaipuivat surullisesti alas.

„Kathie“, sanoi hän murheellisella äänellä, „kotiintuloni on tuottanut minulle surkean pettymyksen.“

Minulla on joku aavistus, että muutoksia on hiipimässä pieneen maailmaani, enkä minä enää koskaan ole sama Jennet.“

„Sinä pysyt aina samana“, vastasi hänen sisarensa vakavasti. „Muutos olosuhteissa ei merkitse muutosta sydämessä. Minä luotan täydellisesti horjumattomuuteesi, Jennet; uskon sinun kestävänsä jokaisen koetuksen.“

„No“, sanoi Katherine suostutellen, „luulin, että olimme päättäneet olla enempää juttelematta tällä kertaa. Katso, tulta tarvitsee kohentaa ja lisätä hiiliä takkaan. Sinun on nukuttava sikeästi ja runsaasti.“

Jennetille ei jäänyt muuta neuvoa kuin alistua. Hän oli kiihoittunut ja väsynyt, huomisesta tulisi raskas päivä. Jättäen Katherinen hoitamaan tulta hän alkoi ääneti riisuutua, ja pian hänen päänsä lepäsi rauhallisesti lavendelilta tuoksuvalla pieluksella.

Vihdoin lempeä käsi kosketti hänen poskeansa ja tuttu ääni kutsui hänet hellästi unen maailmasta. Avatessaan silmänsä hän näki Katherinen seisovan vuoteensa ääressä, ojentaen hänelle kupin teetä ja viipaleen paahdettua vehnäleipää. Aamu alkoi vasta sarastaa, ja huonetta valaisi vain himmeä kynttilän liekki.

„Mutta nythän varmaankin on vasta keskiyö!“ mutisi Jennet unisesti. „Olen ollut vuoteessa vasta kymmenkunnan minuuttia, ja sinä tulet herättämään mi-

nut ensi unestani. Salli minun levätä vielä vähän aikaa.“

„Olen hyvin pahoillani, että minun täytyi sinut herättää, tyttöseni; se näyttää kyllä julmalta“, vastasi sisar. „Mutta sitä ei voi auttaa, Jennet. Aikaa hukkaamatta on riennettävä Parkleyhin; äiti kehoitti sinua pitämään mahdollisimman suurta kiirettä.“

„Miksi minun on sinne lähdettävä?“ kysyi Jennet painuen takaisin pielukselleen ja sulkien silmänsä ennenkuin oli lauseensa lopettanut.

„Koska . . . oi, rakas lapsi, et saa enää vaipua uneen! Tässä on hyvää, kuumaa teetä; juo se, Jennet, ja ravistaudu valveille kaikin mokomin!“

Ruskeiden silmien raskaat luomet avautuivat hitaasti jälleen, ja puoleksi nukkuva tyttö ponnisteli ankarasti totellakseen Katherinen kehoitusta. Hän kohosi istualleen ja joi hiukan teetä, vielä kuitenkin täydellisesti ymmärtämättä syytä tähän aikaiseen nousemiseen, kunnes Hilaryn kimeä ääni kuului oven takaa.

„Joko Jennet nousee ylös?“ hän huusi. „Älkää nuhdelko minua, että tulen kysymään; Derrick tahoo tietää.“

„Oh, nyt muistan kaiken“, virkkoi Jennet aivan heilläään. „Käske hänen sanoa vain Derrickille, että olen tuossa paikassa valmis. Älä jätä minua, Kathie; jää tänne auttamaan minua minkä voit. Olen

itsekäs, uninen olento... uh! Kylläpä tässä huoneessa on kylmä!”

Mutta sillä hetkellä Rachel astui sisään ja sytytti uudestaan tulen; ja Jennet nousi ja ryhtyi pukeutumaan sen lämpimässä loisteessa. Kukaan kamari palvelija ei olisi voinut olla Katherinea tarkkaavaisempi, ja hänen sisarensa pukeutuminen oli päättynyt ennenkuin myöhäinen aurinko oli lähettänyt valonsa talviseen maailmaan.

22. l u k u.

Viimeinen kohtaaminen.

Raikas aamuilma karkoitti unen usvat Jennetin aivoista, ja Derrickin hilpeä haastelu vahvisti hänen hermojansa, terästäen häntä tulevaan kokeeseen. Mutta kun he ajoivat Parkleyn pääkadulle ja pysähtyivät korkean, synkännäköisen rakennuksen eteen, hänen mielensä alkoi jälleen lannistua.

„Muista, että äiti on täällä“, sanoi Derrick tytön astuessa alas kieseistä.

Joku oli arvattavasti ollut hänen tuloansa tähystelemässä. Ennenkuin hänen kätensä oli koskettanut kelloon, ovi aukeni ja harmaahapsinen miespalvelija näyttäytyi. Heti hänen jälestään tuli Robson, kalpeana ja riutuneena pitkistä valvomisista sairaskam-

miossa, mutta ilmeisesti ilostuen odotetun vieraan näkemisestä.

„Miten tätini voi?“ oli Jennetin ensimmäinen kysymys.

„Hänellä on ollut levoton yö, ja hän on herkeämättä puhunut teistä, neiti Jennet“, vastasi vanha palvelijatar. „Pelkäsimme, ettette saapuisi ajoissa — hän on käynyt perin heikoksi.“

Puhuessaan Robson johdatti Jennetin aamiaishuoneeseen ja toimitti hänelle kuumaa kahvia. Tyttö katsahti ympärilleen kallisarvoisiin esineihin, mitkä joka puolella kohtasivat hänen silmänsä, ja ajatteli niitä pitkiä yksinäisen loiston vuosia, jotka rouva Belfont oli tämän katon alla viettänyt. Miten hauskan valoisat täti Judithin päivät olisivatkaan voineet olla, jos hän olisi avannut nämä ovet nuorille sukulaisilleen ja täyttänyt synkän huoneuston näiden tarmokkaalla elämällä! Kaikki oli upeata ja mukavaa; mutta tarkka silmä saattoi kuitenkin huomata, että vähän tämä upeus ja mukavuus oli talon asukasta hyödyttänyt.

„Teitä varmaan kovin palelee pitkän ajomatkanne jälkeen, rakas neiti Jennet“, alotti Robson, mutta hänet keskeytti tytön äkillinen ilonhuudahdus.

„Äiti, rakas äiti“, sanoi hän hyökäten ovea kohti, „kuinka olen ikävöinyt sinua! Koti ei tunnu kodilta, kun sinä olet poissa.“

Muutamaan sekuntiin rouva Fowler oli kykenemätön puhumaan mitään; hän vain kietoi käsivartensa

tyttärensä ympärille ja katseli häntä hellästi, Robsonin seisoessa vieressä ja tarkatessa heitä kyöneleet silmissä. Ja sitten uskollinen palvelija huohtaen muisti ylikerrassa lepäävän kuolevan naisen, joka ei koskaan elämässään ollut saanut kokea tällaisen rakkauden suloisuutta. Vaikka rouva Fowler aina oli ollut köyhä ja ison perheen huolten painostama, hän oli paljoa rikkaampi sisartansa.

Robson hiipi hiljaa sairaskammioon, jättäen äidin ja lapsen kahdenkesken. Mutta pitkälti he eivät keskustelleet; oli kerrottava ja kuultava tuhat seikkaa, jotka täytyi jättää sopivampaan aikaan. Rouva Fowlerin ensimmäinen ajatus koski Judith-tätiä: hänen hetkensä olivat luetut ja hänen viimeiset toivomuksensa täytyi tyydyttää, maksoi mitä maksoi.

„Tulehan heti hänen huoneeseensa, Jennet“, lausui äiti vakavasti. „Ja sinun on kuunneltava hänen viimeisiä sanojaan ja kätkevä ne visusti mieleesi, rakkaani. Tuskin voit kuvitella, kuinka paljon hän on sinua ajatellut. Tule nopeasti; hän odottaa levottomana. Robson on hänelle ilmoittanut, että olet täällä.“

Hellällä väkivallalla rouva Fowler tarttui tyttärensä käsivarteen vieden hänet ylikertaan ja kuljettaen hänet pitkän käytävän kautta. Nuorekkaihin ääniin ja monien jalkojen astuntaan tottuneelle Jennetille talon hiljaisuus tuntui painostavalta, ja talvipäivän kolkkous rasitti hänen sieluansa. Heidän pysähtyessään suljetulle ovelle hän alkoi hiukan vavista, ja rouva Fow-

ler, joka yhä piti häntä käsivarresta, vei hänet ääneti sairaan kammioon.

Mutta hänen luodessaan ensimmäisen katseen kuituneille kasvoille pieluksella Jennetiltä katosi kaikki tietoisuus omasta itsestänsä. Hänellä oli vain selvillä se tosiasia, että tässä lepäsi täti Judith, hänen oma hyväntekijättärensä kuoleman katsua odottamassa. Vaistomaisesti hän vastasi rouva Belfontin hartaaseen katseeseen hellällä hymyllä ja kumartuen vuoteen yli painoi pehmeän suudelman ohuelle poskelle.

„Sinä näytät terveeltä ja kauniilta“, sanoi heikko ääni. „Jennet, tahtoisin, että olisin nähnyt sinut aikaisemmin. Silloin olisin ollut onnellisempi. Minulta on elämässäni puuttunut paljon todellista onnea, lapseni.“

„Älä ajattele menneisyyttä, rakas Judith“, puuttui rouva Fowler lempeästi puheeseen. „Sinä et tiedä, mitä kaikkea Jumalalla saattaa olla sinulle varattuna iankaikkisessa tulevaisuudessa.“

Rouva Belfont vastasi hänelle kiitollisella hymyllä. Näinä viimeisinä päivinä hän oli oppinut pitämään sisarensa sanoja suuressa arvossa ja oli löytänyt niiden yksinkertaisuudesta syvempää viisautta kuin mitä rikkaus ja maallinen tieto oli hänelle koskaan tuonut. Ja sitten hänen katseensa palasi Jennetiin ja viipyi tytön herttaisilla kasvonpiirteillä hellän yllpeästi.

„Mitä minulla on sanottavaa, täytyy nopeasti sa-

noa“, jatkoi hän. „Lapseni, olen jättänyt kaiken omaisuuteni sinulle. Jumala opettaa sinut käyttämään varallisuutta paremmin kuin minä koskaan olen käyttänyt. Et tietysti saa hallita omaisuuttasi ennenkuin tulet täysi-ikäiseksi, mutta olen antanut määräyksiä, jotka takaavat, että hartaimmat toivomuksesi käyvät toteen. Derrick — ah, minä tiedän kaiken, mitä olet hänen puolestaan tuntenut! — Derrick lähetetään opistoon.“

Jennetin kasvoilla ilmenevä sanomaton ilo heijastui kuolevan silmissä, jotka katsoivat syvään hänen omiinsa. Mutta hänen uskollisille vartijoilleen oli selvää, että potilaan voimat olivat lopussa; ja äitinsä viittauksesta tyttö kuiskasi hellät jäähyväiset. Hän ei yrittänyt pukea kiitollisuuttaan moniin sanoihin, eikä sitä ollut tarviskaan. Täti Judith ymmärsi kaiken, mitä nuori tyttö tunsi, ja oli tyytyväinen.

Loppuajaksi tätä pitkää päivää Jennet jäi enimminteen yksikseen, koska rouva Fowler enempää kuin Robsonkaan ei hennonut poistua sairaan huoneesta. Niille, jotka häntä vaalivat, oli ilmeistä, että rouva Belfontia oli tukenut teennäinen tarmo hänen sisarentyttärensä tuloon asti. Häntä oli ylläpitänyt harras halu nähdä Jennet ja vielä kerran häntä puhutella; hän oli koonnut riutuvat voimansa viimeiseen ponnistukseen. Mutta nyt, kun hänen toivonsa oli toteutunut, hän vaipui horrostilaan, josta hänen sisaresakaan ääni tuskin saattoi hänet herättää.

Omiin hoteisiinsa jätettynä Jennet vaelsi huoneesta huoneeseen, koettaen käsittää olosuhteissaan tapahtunutta ihmeellistä muutosta ja tuntien omituista kaipausta halpaa maalaistyttöä Jennet Fowleria kohtaan, joka näkyi äkkiä poistuneen elämästä. Kaikki muuttuisi nyt, ja rikkautta seuraisi rikkauden raskas vastuunalaisuus. Mutta Katherine oli uskonut sisarensa luonteen kestävän jokaisen koetuksen, ja Jennet puolestaan rukoili, että aina ansaitsisi Katherinen luottamuksen.

Iso talo kaikkine kallisarvoisine huonekaluineen joutuisi pian hänen omakseen, ja tämä ajatus oli niin yllättävän painostava, että hän alkoi koettaa sen kokonaan unohtaa. Kirjastohuone, missä herra Belfontvainaja oli viettänyt enemmän aikansa, oli hänelle erityisesti mielenkiintoinen. Eivät ainoastaan arvokkailla teoksilla täytetyt kirjahyllyt seinillä, vaan koko huoneen sisustus oli aiottu tuottamaan viihdytystä ja lepoa. Iloinen valkea paloi uunin tiilireunaisella ristikolla; karhuntalja-matolla oli sametilla päällystetty nojatuoli, ja siihen Jennet asettui antautuen lukemiseen ja lepoon.

Silloin tällöin hänen äitinsä kävi häntä katsomassa, ja rouva Fowlerille tuotti sanomatonta lohtua nähdä tyttärensä niin tyynenä. Jennet oli liljan vaalea; hänen koulutoveriensa kovin ihailemat persikanvärin vivahdukset olivat paenneet hänen sileiltä poskiltaan, ja hänen silmänsä näyttivät raskailta. Mutta hänen

sävynsä oli levollinen ja hän pyysi, ettei kukaan olisi hänen suhteensa huolissaan. Hän sanoi kirjoittavansa kirjeen Katherinelle ja kertovansa hänelle kaiken, mitä oli tapahtunut. Mutta äiti pyysi häntä olemaan sulkematta koteloä ennen iltaa.

Juuri kun päivä oli loppumassa ja viimeiset valonkajastukset sammuneet joulukuun taivaalta, täti Judithin sielu pakeni. Ja rouva Fowler lisäsi kirjeen perään muutaman sanan ilmoittaen, että vaunut seuraavana päivänä toisivat Jennetin takaisin maatilalle.

Hän vietti unettoman yön, eikä aamiainen hänelle paljoä maistunut. Aamu oli alussa harmaata, mutta vähitellen aurinko pistäysi esille pilvien lomasta valaisten hilpeätä talvista maailmaa. Linnut piipittivät ja visertelivät iloisesti lakastuneissa pensasaidoissa, ja siellä täällä tulipunainen marjaterttu kimalteli päivänväliteitten kosketuksesta. Raikas ilma ja tieto siitä, että oli kotimatalla, elähdytti Jennetiä ja karkoitti hänen nuoreen sieluunsa hiipineen synkeyden. Ja kun vaunut vihdoin pysähtyivät vanhalle puutarhanportille, hänen sydämensä paisui kiitollisuudesta, ja Katherinen nähdessään hän purskahti kyyneliin.

„Oi, Kathie!“ hän kuiskasi pää sisarensa povella. „Ethän salli varallisuuteni meitä eroittaa? Jennetisi on yhäti sama rakastavainen Jennet!“

23. luku.

Päätös.

Viikkoa myöhemmin rouva Fowler palasi maatilalle, ja siellä syntyi paljon tyyntä iloa hänen asettuaan vanhalle paikalleen perheen keskuuteen. Hänen oman sydämensä täyttivät vielä ajatukset sisaresta, joka oli annettu hänelle takaisin vain tullakseen jälleen poistemmauksi. Vuosikausien unelma oli toteutunut; Judith oli vielä kerran palannut vanhaan sisarelliseen kanssakäymiseen saadakseen lohdutusta ja voimaa, mutta yhdistyminen oli ollut lyhytaikainen.

„Miten toisin olisikaan saattanut olla!“ Nuo sanat kaikuivat rouva Fowlerin korvissa hänen tyttäriensä iloitessa hänen palaamisestaan. Ei voinut odottaa, että he täydellisesti ymmärtäisivät äidin hiljaisen surun kuolemantapauksen johdosta. He eivät saattaneet muistaa niitä päiviä, jolloin sisarukset olivat asuneet saman katon alla, jakaneet keskenään taloudelliset huolet, nauttineet sitä vähäistä ylellisyyttä, mitä heidän vaatimaton elämänsä tarjosi. Joukko vähäpätöisiä muistoja parveili takaisin nykypäivien maailmaan, saaden rouva Fowlerin silmät äkkiä kyynelymään hänen lastensa juttellessa muusta; ja silloin nuoret äänet nopeasti vaikenivat ja Hilarykin talttui nähdessään merkkejä murheesta, joka oli hänelle salaisuus.

Senvuoksi he muutamiksi päiviksi jättivät äidin ja isän yksikseen ja puubailivat omissa hommissaan. Derrickillä ja Jennetillä, noilla kahdella, joiden kohdalot olivat äkkiä mitä suurimmassa määrässä muuttuneet, oli paljon sanottavaa toisilleen, ja parhaiten he voivat keskustella ulkosalla.

„Lähtekäämme metsään“, ehdotti Derrick eräänä iltapäivänä. „Talvi ei meille koskaan tuhlaa liikaa päiväpaistetta, ja tänään on ilma lauhkea. Rautatammet ovat tänä vuonna uhkeita; en ole koskaan nähnyt sellaista varjojen loistoa.“

„Siinä menevät perijätär ja pastori!“ huusi Hilary, kun pari astui ulos puutarhan portista. „Perheen arvokkaimmat jäsenet“, lisäsi hän Katherinein suureksi kiusaksi. „Miksi rypistät minulle otsaasi, Kathie? Tiedäthän, että puhun totta.“

„Sinulla on kovin vastenmielinen tapa puhua totta“, sanoi Katherine ankaranlaisesti. „Etkö näe, että olet tuottanut heille tuskaa? He tahtovat unohtaa eroitukset.“

Mutta Hilary oli masentumaton niinkuin aina.

„Ei saisi ollakaan eroitusta“, huudahti hän. „Juuri eilen kuulin kappalaisen sanovan isälle, kuinka valitettavaa oli, että rouva Belfont ei jakanut omaisuuttaan yhtä suuriin osiin tasan kullekin.“

„Kappalainen voisi pitää huolta omista asioistaan.“ Vakava Katherine osoitti harvoin näin suurta suuttumusta. „Ja saat nähdä, Hilary, että sinullekin vielä

koituu hyvää Jennetin onnesta. Satun tietämään, että hänen vallassaan on tehdä jotakin sinun eduksesi.“

„Oi, Kathie, mitä hän aikoo tehdä? Oletko sitoutunut vaitioloon? Saanenkohan muutamia niistä jalokivistä, jotka lukittiin raha-arkkuun? Kerro pian.“

„Kyllä se sinulle kumminkin pian on ilmoitettava“, vastasi Katherine tyynesti hymyillen. „Ja yhtä hyvin voit sen saada heti kuulla; tieto ehkä tekee sinut vähän selväpäisemmäksi.“

„No, sano suoraan; kovinpa sinä hidastelet!“

„Joulun jälkeen sinä lähdet Jennetin mukana opistoon. Koko asia on järjestetty aivan valmiiksi. Ensi viikolla alamme ommella pukujasi ja laittaa muita tarpeita.“

Se säikähdysten ja alakuloisuuden peittämätön ilme, minkä tämä ilmoitus Hilaryn kasvoille nostatti, oli liikaa hänen sisarensa vakavuudelle. Nähdessään Katherinen hilpeyden Hilary karahti tulipunaiseksi ja sanoa tuiskahdutti vihaisesti: „Sinä koetat minua kiusoitella! Siinä teet kovin häijyisti, Kathie.“

„Ei, minä en kiusoittele“, vastasi Katherine tyynen ja käyden vakavaksi jälleen. „Tosiaan, Hilary, kerran tulee aika, jolloin olet kiitollinen Jennetin sinulle tarjoamista eduista. Tietysti hän ei vielä itse vallitse omaisuuttaan, mutta hänen menoihinsa myönnetty vuotuinen määräraha on kyllin runsas, että hän voisi auttaa niitä, joita hän rakastaa. Tulee hauskaa, kun kaksi sisarusta ovat koulussa yhdessä.“

„Kaikkea muuta kuin hauskaa!“ Hilaryn mieli kuohui hillittyä suuttumusta. „Minä en tahdo lähteä opistoon. Tiedäthän, että minulla aina on ollut oma vapauteni.“

„Aivan liian suuri vapaus, Hilary.“

„Pakko ei tee minulle hyvää, Katherine. Se saattaa sopia varsin hyvin Jennetille, mutta hänen luonteensa ei ole samanlainen kuin minun. Minun vapaudenrakkauteni on niin voimakas“ (tässä Hilary alkoi uikuttaa), „että vankeudessa luullakseni riudun ja kuolen“.

„Kuin metsälintu häkissä? Älä pelkää, Hilary; tytöt eivät riudu eivätkä kuole opistossa. He harjaantuvat siellä hyviin tapoihin ja palaavat kotiin pirteinä ja iloisina.“

Mutta nämä rauhoittavat sanat eivät tyrehdyttäneet Hilaryn kyyneleitä, ja Katherinesta olikin muuten viisainta antaa niiden vuotaa. Harvoinpa Hilary itki, mutta hänen terävä kielensä sai toiset usein itkemään. Pieni alakuloisuus ja nolaus teki hänelle hyvää.

Kun Hilary oli jäänyt yksikseen, hänen murheensa yltyi rajuksi, mutta muutaman minuutin perästä nyhykytykset päättyivät pariin, kolmeen raskaaseen huokaukseen. Voiko olla ihan totta, että hänen oli lähdeittävä rakkaasta, vanhasta kodista, missä hän näin kauan oli saanut noudattaa omia mielitekojaan ja oikeuksiaan? Kyllä sen täytyi olla totta. Katherine

oli puhunut hirveän vakavasti; ei ollut pienintäkään toivoa välttää julmaa kohtaloa.

Itsesäälän puuska seurasi hänen ensimmäistä suutumuksensa purskahdusta. Hänen nuoremmat sisarensa olivat äidin luona, Jennet oli ulkosalla, Katherine oli vetäytynyt ruoka-aittaan ja keskusteli keittiöasioista Rachelin kanssa. Tässä surullisessa mielentilassa Hilaryn päähän pälkähti samoilla yksinään kautta koko vanhan rakennuksen ja heittää pitkät jäähyväiset noille tutuille huoneille.

— Kuka tietää, milloin siihen taas saan tilaisuuden, — vaikeroi hän itsekseen. — Koko ensi viikon ja seuraavat viikot ne hyörivät ympärilläni vaatteitteni valmistamisessa, leikaten ja nyppien ja koettaen pukuja päälleni, kunnes vihaan jokaisen vaatekappaleen näkemistäkin. En saa pahaakaan rauhaa, sen tiedän, ennenkuin ne ovat kunnollisesti toimittaneet minut matkaan ja päässeet minusta.

Vilkasluontoinen Hilary-parka, joka usein oli tuskastuttanut jokaista perheenjäsentä, ei ollut menettänyt hitustakaan näiden rakkaudesta. Hänen astellessaan edestakaisin talvisen iltapäivän hämärtyvässä valossa oman kovan kohtalon surkuttelu vähitellen haihtui kodin hellyyden lämpimässä hehkussa. Ajatus opistoon lähdöstä ei häntä sen enempää miellyttänyt, mutta hän lakkasi sättimästä niiden viisasta huolenpitoa, jotka hänet sinne lähettäisivät.

Sillävälän Jennet ja Derrick olivat etsineet lempi-

sopukkansa metsästä, missä pistiäis- eli rautatammet upeilivat runsaiden tulipunaisten marjojensa loistossa. Tuskin tuntui tuulenhenkäystäkkään, valo oli tyyntä ja kirkasta, ja ainoastaan kultarintakertun lieverry keskeytti äänettömyyden. He seisoivat ylävällä maalla, ja aukosta puiden lomitse he saattoivat nähdä kylän vanhan, harmaan kirkon muratin kiertämine torneineen ja rauhallisine hauduksineen, ja sisar huomasi veljensä silmien lepäävän tuolla pyhällä paikalla.

„Monet siellä rukoillut rukoukset ovat tulleet kuuluisiksi“, virkkoi hän koskettaen hellästi nuoren miehen käsivartta. „Oi Derrick, olen hyvin kiitollinen, että sydämesi toivo toteutuu!“

Veljen hymy osoitti tyyntä onnea. Ainoastaan Jennet oli käsittänyt, kuinka voimakas tuo toivo oli, ja hänen myötätuntonsa oli tuottanut suurinta lohtua, kun sen toivon toteutuminen näytti aivan mahdottomalta. Nyt ne olivat kaikki ohitse — nuo vastenmielisen uurastuksen ja tyydyttämättömän kaipuun vuodet, ja uusi työ ja uusi elämä oli pian alkava.

„Mutta me emme saa lakata rukoilemasta siksi, että rukouksiin on vastattu“, sanoi hän hetkiseksi vaiettuaan. „Kristityn elämä on alituista rukousta. Kun halu tulee, täytyy Jumalan armon seurata sen mukana, muutoin se ei koskaan ole tuleva meille 'elämän puuksi'.“

„Joskus“, kuiskasi Jennet, jonka silmät äkkiä kyy-

neltyivät, „tuntuu minusta kuin suuri onneni muser-
taisi minut maahan. Derrick, tiedämme, että rahat
eivät aina ole hyväksi; ne saattavat muuttua esteeksi,
joka taittaa sielun siivet. Sano minulle, veli, pel-
käätkö minun tähteni paljon? Luuletko minun ky-
kenevän kohoamaan sydämessäni ja sielussani yhtä
hyvin kuin silloin, jolloin tämä kultainen taakka ei
minua vielä painanut?“

„Pelätessäsi, Jennet, olet turvassa. Tämä pyhä
pelko varjelee sinut itsekkäästi hemmoittelemasta it-
seäsi ja liiallisesta rakkaudesta maalliseen. Ole on-
nellinen, rakas sisar, ja 'anna valosi niin loistaa ih-
misten edessä, että he näkevät hyvät työsi ja kun-
nioittavat Isääsi, joka on taivaissa.“

Seurasi hetkisen hiljaisuus; kultarintakerttu täytti
äänettömyyden helskähdyttämällä raikuvamman säve-
leen, ja molemmat nuoret sydämet lähettivät ylös sa-
nattoman kiitos-psalmin. Mutta kun he olivat läh-
temässä paikalta, Derrick viivähti vielä ja kohottaen
-hattuansa katsahti ylöspäin ja lausui juhlallisella ää-
nellä vanhat, tutut sanat: „Kaikkina ahdistustemme
aikoina, *kaikkina myötäkäymisemme aikana*, kuole-
mamme hetkellä ja viimeisen tuomion päivänä, va-
pahda meitä, oi Herra!“

Sisällys.

Siv.

1. Muutamia tytöistä	3
2. Jennetin sukulaisista	10
3. Haastelu puutarhassa	17
4. Tapaturma	23
5. Ensimmäinen ero	30
6. Jennetin koettelemukset	39
7. Charlotten vihamielisyys	46
8. Retkeily	52
9. Hurja teko	59
10. Tikkaiden lainaaminen	66
11. Horjahdus	72
12. Helyminen	78
13. Kielletyillä poluilla	85
14. Lisätodistus	92
15. Epäsuosiossa	98
16. Charlotten pyyntö	105
17. Täysi tunnustus	112
18. Helmaystävät	118
19. Kohtaloiden kirja	125
20. Kotiintulo	131
21. Pelon aiheita	138
22. Viimeinen kohtaaminen	144
23. Päätös	151

Valmistunut Arvi A. Karisto
Oy:n kirjapainosta 12. 7. 1918

Suom. last. kirj. 5.

Kariston... 8

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOELMA

120 101 5994

Kariston Nuorisonkirjoja

on toimitettu sarjaksi 7—16-vuotiasta nuorisoa varten. Kaikki numerot ilmestyvät sidottuina värikuvallisiin kansiin ja selkeillä kirjakkeilla ladottuina. Saatavissa on:

1. **H. C. Andersen: Kuvaton kuvakirja**, suom. *Larin Kyösti*, hinta sid. 1: 50. Sikermä herttaisia »kuun tarinoita», jotka avaavat ihasteltavaksi koko maailman.

2. **Hanna Järvi: Partaniekan seikkailut**, kuvitettu, hinta sid. 1: 50. Peräti hauska kotimainen nuorisonhumoreski.

3. **F. Marryat: Kolme kutteria**, merikertomus, hinta sid. 1: 50. Jännittävään juoneen liittyy hyvä opetus.

6. **Frank Stevens: Mehiläisten valtakunnassa**, 9. saksalais. painoksesta suom. *Aukusti Salo*, 16 kuvaa, hinta sid. 2: 50. Hupaisessa kaunokirjallisessa muodossa saa tekijä erittäin selkeästi ja mielenkiintoisesti kertoiluksi nuorisolle mehiläisyhteiskunnan monet ihmeet, avaten täten mitä tenhoavimpia sivuja Luonnon suuresta salaperäisestä kirjasta

7. **Jacob Abbott: Rollo työssä**, suom. *V. Hämeen-Anttila*, hinta sid. 2: 75. Maailmankirjallisuudessa tunnetaan Abbottin kuuluisa »Rollo-sikermä» harvinaisen viehättävänä sarjana lastenkirjoja 7—14-vuotiaille; niiden sydämelliseen kerrontaan on kätkeytynä hyvin paljon parhainta opetusta. Ensimmäinen Rollo-suomennos on niinkään saavuttanut sellaisen menestyksen, että hyväätarkoittavaa, mutta horjahtelevaa pikku Rolloa vastedes enemmänkin esitellään meikäläisille lukijoille.

8. **Sarah Doudney: Kun me olimme tyttöjä**, suom. *Valfrid Hedman*, hinta sid. 3: 50. Kaunis, valoisa kertomus tyttökoulu-elämästä Englannissa, oivallinen lahja kehitysiässä oleville lukijattarille, joille soveltuvasta kirjallisuudesta on puutetta.

Uusina painoksina ilmestyy joulukaudeksi 1918:

4. **Ernest Thompson Seton: Kalliovuorten valtiat**, suom. *Olli Kivilinna*, — erittäin suosittu poikien kirja.

5. **Dikken Zwilmeyer: Kolme tyttöä tuntureilla**, suom. *Antti Rytkönen*, — nopeasti loppuun myyty tyttöjen kirja.

Kirjoja myyvät kaikki kirjakaupat ja kustantaja.

Arvi A. Karisto Oy.
Hämeenlinnassa

Hinta sid. 3: 50